

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXVIII • Núm. 1.432 • 2 €

1 • març • 2007

«Qui no estima el seu germà, que veu,
no pot estimar Déu, que no veu»
(1 Jn 4,20)

El cardenal Walter Kasper va participar a Barcelona en la trobada ecumènica «Ecumenisme espiritual i de la caritat»

Nous reptes en l'horitzó ecumènic

El president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, el cardenal Walter Kasper, va ser a Barcelona el 19 de febrer amb l'objectiu de participar en una trobada ecumènica al Petit Palau de la Música amb el lema «L'ecumenisme espiritual i de la caritat», organitzada pel Centre Sacerdotal Montalegre i la Delegació diocesana d'Ecumenisme de Barcelona. En la seva visita, el cardenal Kasper va esdevenir ambaixador de l'ecumenisme espiritual i va presentar la guia pastoral que ha escrit amb l'objectiu d'aportar suggeriments concrets i pràctics a tots aquells que s'esmercen en el treball ecumènic en l'àmbit de les diòcesis,

de les parròquies i de les diverses comunitats. Durant la seva conferència, el president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va parlar dels avenços del camí ecumènic, però també va recordar que la situació ha canviat i que apareixen a l'horitzó nous reptes, com el creixement enorme dels moviments evangèlics, pentecostals i carismàtics o les tendències liberals, sobretot en qüestions d'ètica, que es palesen en algunes comunitats protestants. Per tot això, «avui podem preveure que el camí ecumènic, almenys segons les mesures dels homes, serà encara llarg», va dir.

Pàg. 2, 3 i 4

Medalla d'argent de la ciutat de Tarragona a la parròquia de Sant Pau

L'església de Sant Pau va rebre el 9 de febrer la medalla d'argent de la ciutat de Tarragona. En un acte celebrat a la sala de plens del palau municipal, Mn. Joan Anton Cedó, rector de Sant Pau, va recollir la distinció i va definir l'església com a «escola de corresponsabilitat al servei de la ciutat i del país». L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, també va manifestar la seva satisfacció per la distinció atorgada ja que representa el reconeixement de tota la ciutat.

Pàg. 17

El Papa atorga títols honorífics a dos preveres de Lleida

El Sant Pare ha atorgat títols honorífics a dos sacerdots lleidatans amb molts anys de servei a la diòcesi. Es tracta de Mn. Josep Pallarol, nomenat prelat d'honor, i de Mn. Jerònim Ortiz, distingit com a capellà de Sa Santedat. En un acte senzill i emotiu, celebrat el 6 de febrer al Palau Episcopal de Lleida, el bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciurana, en el que seria el seu darrer acte oficial abans de donar a conèixer la seva renúncia, els va lliurar el nomenament corresponent.

Pàg. 19

Exposició de Subirachs a Montserrat

El Museu de Montserrat acull fins al proper 1 de maig la mostra *Subirachs a Montserrat*, que dona a conèixer diferents etapes creatives de l'artista. Les peces d'aquesta exposició estan repartides en set àmbits, que corresponen a cadascuna de les obres de Josep M. Subirachs que hi ha a Montserrat. Unes obres que palesen que Subirachs és un artista polifacètic. Malgrat ser conegut sobretot com a escultor, també fa servir altres tècniques com la pintura, el dibuix, la litografia, el gravat a l'aiguafort o l'encunyació de medalles.

Pàg. 29

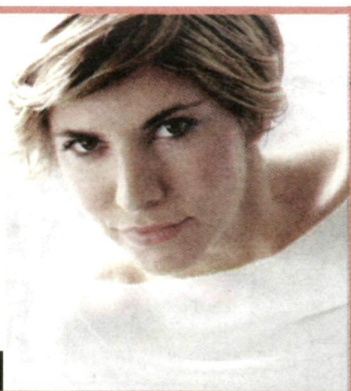
Cardenal Herranz: una vida a la Cúria romana

Julián Herranz va néixer a Baena (Còrdova) l'any 1930. Doctor en Dret Canònic i en Medicina, membre de l'Opus Dei, treballa a la Cúria romana des dels anys seixanta i ha servit cinc papes. Ara deixa de ser president del Pontifici Consell per als Textos Legislatius, per motius d'edat, però continuarà treballant en els nou dicasteris dels quals forma part. En una entrevista el cardenal Herranz repassa la seva trajectòria i les seves experiències a la Cúria romana.

Pàg. 7

«M'agrada fer feliç la gent amb les meves cançons»

Entrevista a la cantant Pasió Vega,
Premi Bravo de Música de la CEE

Pàg. 21

Sumari

Pàg. 5 El Papa inicia la Quaresma amb la imposició de la cendra

Pàg. 18 Terrassa: II Jornada diocesana de Pastoral de la Salut

Pàg. 22 Tortosa: jornades de formació permanent per al clergat

Pàg. 24 C. E. Tarraconense: reunió de treball amb teòlegs i filòsofs

Pàg. 30 Presentat el llibre «Víctimas y matones», de Paulino Castells

Editorial

Diàleg ecumènic

Els dies 19 i 20 de febrer, Barcelona ha estat una autèntica capital ecumènica arran de les jornades organitzades pel Centre Sacerdotal Montalegre, vinculat a l'Opus Dei, i la delegació d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona, on s'ha parlat d'ecumenisme espiritual i de la caritat. En aquestes jornades hi ha participat el cardenal alemany Walter Kasper, president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, que, a més, ha presentat com a primícia mundial el seu llibre *L'ecumenisme espiritual. Orientacions per a la seva aplicació*.

La presència del cardenal Kasper a Barcelona ha coincidit amb l'aparició d'una informació en el diari anglès *The Times*, en la qual s'afirmava la propera unitat entre catòlics i anglicans amb el Papa com a únic cap. El mateix Kasper va aprofitar l'ocasió per desmentir aquestes informacions que estan ben lluny de la realitat, ja que no hi ha un consens entre totes dues confessions cristianes sobre el primat papal. Probablement, la base d'aquesta falsa notícia està en un futur document que han elaborat catòlics i anglicans per analitzar la situació actual entre totes dues confessions, així com els punts d'unió i distanciament. Ben lluny es troba, sens dubte, la plena comunió entre aquestes dues Esglésies, separades per un fet històric tan trist com l'actitud d'Enric VIII de voler trencar el seu matrimoni malgrat la negativa de l'Església de Roma.

És cert que catòlics i anglicans, durant molt de temps, han estat ben a prop, ja que la causa de la ruptura no va ser essencialment doctrinal, sinó el capritx d'un rei, per la qual cosa les diferències més importants deriven de l'autoritat del Successor de Pere, cosa que els anglicans no accepten ja que tenen el monarca de torn com a màxima autoritat religiosa, malgrat que les qüestions espirituals recauen a mans de l'arquebisbe de Canterbury. El problema és que algunes decisions de l'església anglicana han perju-

dicat molt el camí cap a la unitat, especialment aquelles que es refereixen a l'ordenació sacerdotal i episcopal de dones o de persones amb reconegudes tendències homosexuals. Aquestes decisions no tan sols han dificultat la relació entre catòlics i anglicans, sinó que també han creat una autèntica divisió entre els anglicans, parlant-se fins i tot de la possibilitat de cisma entre els partidaris d'aquestes decisions tan «progressistes» i els que volen seguir amb les tradicions de segles en aquests aspectes. L'actitud de la monarquia anglesa, amb escàndols més que notables i divorcis sonors d'alguns dels seus màxims dignataris no ha contribuït tampoc a la bona imatge pública de l'Església anglicana. És per això, i per altres circumstàncies múltiples que els anglicans han anat perdent fidels progressivament, mentre que l'Església catòlica anglesa s'ha anat consolidant i augmentant. N'hi ha que parlen que a hores d'ara o en un futur molt pròxim el nombre de catòlics serà superior al d'anglicans, cosa que sorprèn tenint en compte que el poder establert ha defensat aquests darrers, i els catòlics, que han sofert diverses persecucions, han estat una minoria durant molt de temps en relació als seus germans anglicans.

Malgrat les diferències i dificultats històriques, el diàleg ecumènic entre totes dues confessions és bo, així ho demostra aquest document que han elaborat les comissions catòliques i anglicanes i que aviat veurà la seva llum. S'hi fan passos importants, com la participació conjunta de bisbes catòlics i anglicans en trobades o sínodes, o l'elaboració d'uns materials per a celebracions conjuntes, així com també la possibilitat que en les celebracions dominicals els catòlics preguin per l'arquebisbe de Canterbury i els anglicans pel Papa. El camí continua sent llarg, però s'estan fent passos positius, tal com ha afirmat el mateix cardenal Kasper: «No hi ha un pla definitiu en aquest sentit, sinó un veritable desig d'unitat.»

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Carles Sánchez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors externs: Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 100,94 €

Gibraltar i Portugal: 104,75 €

Resta d'Europa: 169,86 €

Amèrica i Àfrica: 202,57 €

Àsia i Oceania: 270,37 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu»

(1 Jn 4,20)

O sigui, el manament de Jesucrist: «Estimeu-vos els uns als altres», del qual es deriva que «tots som germans». Com dur a la pràctica, però, aquesta fraternitat universal? Una manera que considero ideal és l'expressada per l'escriptor francès Anatole France: «La fraternitat humana rau en el concurs de tots per produir i distribuir equitativament els fruits.» L'amor fratern universal «exercitat per tots» és l'únic capaç de proporcionar a l'enorme massa humana del nostre planeta aliments i habitatges per a tothom, educació,

higiene i salut; i també llibertat, pau i seguretat. A més, la humanitat gaudiria de la riquesa i qualitat de «nous horitzons i valors supremes» que li permetrien experimentar la felicitat des del bressol al sepulcre. «Déu és amor» ens diu sant Joan. Heus ací la definició més senzilla, clara i profunda de l'essència divina. «Si l'amor pogués ser el nostre Déu —diu el literat italià Carolo Bini— i tenir el món per altar, la vida mereixeria ser eterna, i en rares ocasions caldria plorar.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

El cardenal Kasper, ambaixador de l'ecumenisme espiritual

■ El president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va participar en una trobada ecumènica a Barcelona

«*Mi dispiace non poter parlare in catalano*», va dir el cardenal alemany Walter Kasper en la seva visita a Barcelona en una mostra de la seva bonhomia i afabilitat. El president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va viatjar a Barcelona el 19 de febrer amb l'objectiu de participar en una trobada ecumènica al Petit Palau de la Música, però també va tenir temps de reunir-se en roda de premsa amb els mitjans de comunicació i de trobar-se a la tarda, en petit comitè, amb els professors de la Facultat de Teologia de Catalunya.

El delegat d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona, Mons. Jaume González-Agàpito, en presentar el cardenal Walter Kasper va destacar-ne la simpatia, «una qualitat a tenir en compte en els eclesiàstics», va dir amb humor, i la seva condició d'alemany i, per tant, originari d'una terra de gran tradició ecumènica.

En la seva visita a Barcelona, el president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va esdevenir ambaixador de l'ecumenisme espiritual, i en va esdevenir com a teòric però també fonamentat en la seva experiència personal: «He participat en molts diàlegs i en moltes trobades ecumèniques, i sempre era el mateix. Si aquests diàlegs restaven només a nivell acadèmic, resultaven potser interessants, però no portaven cap fruit. Sovint, si no hi havia pregària i una atmosfera espiritual, hom podia oblidar-los. Mentre que si hi havia un clima de pregària, els cors s'obrien, era possible superar malentesos i prejudicis, promoure la comprensió també sobre les diferències, trobar convergències i tal vegada consensos i sobretot acrixí l'amor mutu i l'empenta per continuar.»

L'ecumenisme espiritual, va destacar el cardenal Kasper citant el Concili Vaticà II, «és el veritable cor de l'ecumenisme». És, doncs, un do de l'Esperit Sant que ultrapassa el nivell acadèmic i teològic per esdevenir un ecumenisme de tots els cristians, basat en la pregària conjunta, en l'anhel comú d'unitat, en l'amistat i l'amor mutu, i en el convenciment que plegats podem cooperar a favor de la vida, de la justícia, dels drets de les persones i de la

pau. «La pregària és la veritable ànima de l'ecumenisme», va afegir el cardenal alemany, que va explicar tot seguit que quan el conviden a parlar sobre l'ecumenisme espiritual moltes vegades es posa en contacte amb un monestir demanant pregàries per a la bona marxa de la conferència.

«La divisió dels cristians és un dels mals del nostre món», va manifestar el president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, que va comparar el camí ecumènic amb la construcció d'una catedral medieval: «Dura molt de temps, fins i tot segles, i requereix la unió de molts esforços per tirar-la endavant.» Davant d'una societat secularitzada, el cardenal Kasper va recordar que la polèmica avui dia no és entre cristians de diferents confessions sinó entre creients i no creients, entre cristians

La jornada va començar amb una roda de premsa.

practicants i cristians no practicants.

En referència als progressos en el camí de l'ecumenisme, el cardenal va destacar-ne dos: pel que fa a les Esglésies orientals ortodoxes, s'han superat les diferències essencials en la cristologia i en la fe en Jesucrist; pel que fa a la confessió luterana, s'ha superat la diferència sobre la doctrina de la justificació. També va qualificar d'«històriques» la recent visita de Benet

XVI al patriarca ecumènic, així com la visita a Roma de l'arquebisbe d'Atenes i de tot Grècia. Sobre les relacions amb l'Església ortodoxa russa, el cardenal Kasper va destacar que últimament han millorat, si bé encara no ha reeixit una trobada entre el Papa i el patriarca ortodox de Moscou.

«Malgrat aquests processos tan engrescadors, no es pot negar que, més enllà de les dificultats singulars, normals i que formen part de la vida, el diàleg d'alguna manera s'ha encallat, encara que no s'hagin aturat els col·loquis i els encontres, les visites i la correspondència.» En aquest sentit prosseguia el cardenal: «La situació ha canviat, l'atmosfera ja no és la mateixa, apareixen a l'horitzó nous reptes, com per exemple el creixement enorme dels moviments evangèlics, pentecostals i carismàtics, que s'han desenvolupat sobretot a l'hemisferi sud. D'altra banda, en algunes comunitats protestants s'hi palesen tendències liberals, sobretot en qüestions d'ètica, que creen noves diferències i dificultats.» Per tot això, «avui podem preveure que el camí ecumènic, almenys segons les mesures dels homes, serà encara llarg», va afegir.

L'acte va tenir lloc al Petit Palau de la Música.

Trobada a la Facultat de Teologia de Catalunya

Durant la seva visita a Barcelona el cardenal Walter Kasper, president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, no va deixar passar l'oportunitat de reunir-se en petit comitè amb els professors de la Facultat de Teologia de Catalunya, encapçalats per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach i pel Dr. Armand Puig.

La reunió, que va tenir lloc entre les 16.30 i les 17.30 del mateix 19 de febrer a la Sala de Consells, es va iniciar amb la intervenció del cardenal Kasper, que al llarg de trenta minuts va exposar la situació ecumènica en l'àmbit mundial i els reptes que presenta avui dia. Un dels desafiaments que el cardenal va posar sobre la taula és el creixement dels moviments evangèlics, pentecostals i carismàtics, així com la

relació amb el Patriarcat de Moscou, si bé en aquest cas les perspectives de futur, va dir, són optimistes.

Després de la seva intervenció es va encetar una estona de diàleg durant la qual van aflorar qüestions com la situació de l'Església a la Xina. A mesura que la Xina s'obre al món, va exposar el cardenal Kasper, el règim fa menys pressió a l'Església, i és en aquest sentit que augmenta el nombre de bisbes que mostren la seva adhesió a Roma en un país on es calcula que hi ha uns 10 milions de catòlics.

Segons ha manifestat el degà de la Facultat de Teologia a Catalunya Cristiana, la intervenció del cardenal Walter Kasper va ser esplèndida, «caracteritzada per un to distès i franc, a mig camí entre el cardenal i el professor».

«Si féssim tot el que és possible fer, ja seria molt»

En qualsevol cas, el president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va destacar que són moltes les coses que es poden fer conjuntes sense violar cap canó del Codi de Dret Canònic: ja sigui la lectura comuna de la Bíblia o la redescoberta del significat de la nostra condició de batejats.

«Encara que no podem celebrar junts l'Eucaristia», va explicar, «els protestants participen en la celebració i, en comptes de combregar, creuen les mans sobre el pit».

demanant la benedicció i això els involucra, i no els exclou». També és de gran importància la diaconia, és a dir, el servei del testimoni comú als ulls del món, especialment pel que fa a la promoció de la vida i de la família. «Si avui féssim tot el que és possible fer sense violar cap canó del Codi de Dret Canònic, i no ens lamentéssim només del que no podem fer, ja seria molt», va afegir.

Amb la voluntat, doncs, de facilitar eines per posar en pràctica aquest ecumenisme espiritual el cardenal Kasper ha escrit la guia pastoral *Ecumenisme espiritual*, que va aprofitar per presentar durant la seva visita a Barcelona. «La intenció de la publicació —explicava el mateix autor— és aportar suggeriments concrets i pràctics a tots aquells que s'esmercen en el treball ecumènic en l'àmbit de les diòcesis, de les parròquies i de les diverses comunitats.» Pel que fa a les aplicacions pràctiques de la guia, va destacar un calendari de l'any litúrgic amb propostes de celebracions conjuntes o suggeriments sobre el tema dels matrimonis mixtos, de gran importància en països com Alemanya.

El cardenal Kasper va acabar la seva intervenció en la trobada ecumènica responant a una pregunta: «Quina és la unitat de la plenitud vers la qual caminem?» «No es tracta d'una fusió com les de les grans empreses internacionals del nostre món globalitzat; no és tampoc un sistema complex, des del punt de vista especulatiu o institucional, en el qual els oposats s'anul·len, seguint una dialèctica de tipus hegeliana. (...) Certament, el diàleg mira de dissipar els malentesos i superar les divisions entre les parts, tendint a la reconciliació. Però la reconciliació pròpiament no elimina l'alteritat de l'altre, no l'absorbeix ni la xucla, fent-la desaparèixer. Ben al contrari, la reconciliació reconeix l'altre en la seva alteritat. La unitat en la caritat no s'assoleix quan la identitat de l'altre és anul·lada i absorbida, sinó al contrari, quan aquesta esdevé confirmada i omplerta.»

XLII Jornades de Qüestions Pastorals

La trobada ecumènica, que va tenir lloc al Petit Palau de la Música, va estar organitzada conjuntament pel Centre Sacerdotal Monta-

Cardenal Kasper: «No és possible la pau al món sense la pau entre les Esglésies»

El cardenal Kasper parlant amb l'arquebisbe de Barcelona i el delegat diocesà d'Ecumenisme.

Un cop finalitzada la conferència que el cardenal Walter Kasper va pronunciar en el marc de la trobada ecumènica celebrada al Petit Palau de la Música sobre «Ecumenisme espiritual», va tenir lloc una estona de descans en la qual «Catalunya Cristiana» va aprofitar per fer-li unes preguntes.

—En la conferència ha parlat de l'augment dels moviments evangèlics, pentecostals i carismàtics. En quina mesura participen en l'esperit ecumènic?

—Des de fa uns deu anys vivim un nou desenvolupament i també els baptistes i aquests petits moviments volen participar-hi, pregar i senten la nostàlgia d'una unitat més gran. Per tant, podem dir que el gran moviment ecumènic està creixent.

—Quines dificultats comporten les tendències liberals que es donen en algunes comunitats protestants?

—Dissolen la pau comuna, la fe en la Santíssima Trinitat i en Jesucrist com a Déu i Home, Salvador universal. Aquesta pau ha quedat condemnada per aquells temes sobre els quals l'ecumenisme ha deixat de tenir un fonament comú, si bé tampoc no podem amagar el testimoni conjunt a favor de la vida, de la pau i de la justícia, encara que tinguem posicions diverses sobre ètica. En aquests moments són les qüestions ètiques les que divideixen algunes de les nostres comunitats sobre temes com l'avortament, l'homosexualitat, etc. I aquestes són qüestions molt importants per a la vida d'avui.

—Quina imatge i quin missatge estan cridades a donar les Esglésies cristianes a la societat d'avui?

—La societat d'avui té un gran anhel de pau. És per això que els cristians hem de ser els primers constructors de pau i mostrar-ho fins i tot després d'una història difícil i complicada que feia impossible la reconciliació. El cristianisme, doncs, és un model per resoldre els conflictes al món, en el sentit que no és possible la pau al món sense la pau entre les Esglésies.

legre i la Delegació diocesana d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona en el marc de les XLII Jornades de Qüestions Pastorals amb el lema «L'ecumenisme espiritual i de la caritat. Fent camí amb la III Assemblea Ecumènica Europea». Va aplegar més de 500 persones i representants de les diverses confessions.

En les seves paraules de salutació, l'arquebisbe de Barcelona va destacar la urgència de l'evangelització i va dir que el treball ecumènic és de primera magnitud. Referint-se a l'experiència de l'Estat espanyol, Mons. Lluís Martínez Sistach va reconèixer que és un país poc sensible a les necessitats de relació, de pregària en comú, de diàleg i de treball conjunt en el si de la societat amb els creients d'altres Esglésies i confessions cristianes. «Tanmateix, amb l'actual creixement de la realitat de la immigració, especialment la provinent de l'Est d'Europa, prenem més consciència dels cristians ortodoxos que viuen i treballen al nostre país», va destacar l'arquebisbe.

A continuació va intervenir Dimitri Tsiampalis, representant del metropolita d'Espanya i Portugal de l'Església ortodoxa grega del Patriarcat Ecumènic de Constantinoble, i Mons. Pedro Rodríguez, delegat de la Prelatura de l'Opus Dei a la III Assemblea Ecumènica Europea, que va destacar que en el diàleg ecumènic s'ha passat de la polèmica a la fraternitat i l'amistat. En aquesta línia es mou la III Assemblea Ecumènica Europea, que es clourà a Sibiu (Romania) del 4 al 9 de setembre.

La trobada ecumènica, que va finalitzar amb una taula rodona centrada en la resposta dels cristians davant d'una societat laicista, va comptar amb la intervenció de Mons. Jaume González-Agàpito, que va parlar dels 50 anys del moviment ecumènic a Espanya. Abans, però, s'havia referit al treball ecumènic com «un treball de paciència infinita però molt bonic, perquè hi veus més la mà de Déu que la pròpia».

Les XLII Jornades de Qüestions Pastorals van acabar el 20 de febrer a Castelldefels amb una reflexió teològica i pastoral, i amb una taula rodona sobre l'ecumenisme de la caritat.

Reportatge: Carme Munté

OPINIÓ

Ecumenisme pràctic

Per fortuna, s'esdevé no rarament que el clima que es crea durant una activitat, entre acadèmica i religiosa, com la referida, és el que desitjaven els qui l'havien dissenyat. Això és el que va passar en aquestes dues jornades sobre l'ecumenisme espiritual i de la caritat, que responien al propòsit de fer camí amb la III Assemblea Ecumènica Europea.

Les sessions del primer dia van tenir lloc al centre històric de Barcelona, al Petit Palau, la nova construcció d'Oscar Tusquets i Carles Díaz, annexa al Palau de la Música Catalana, la joia arquitectònica modernista de Lluís Domènech i Montaner. Les 500 butaques del nou Petit Palau no van poder contenir la multitud de persones que hi volien entrar.

Aquesta gernació reflectia l'àmplia varietat de gent del poble de Déu i de la societat civil: homes i dones, laics, ministres de les diverses confessions, bisbes i capellans, religiosos i religioses—entre elles es veien també els vidents hàbits de les missioneres de la Caritat, de la Mare Teresa de Calcuta, amb la nota blanca i blava del seu sari—, clergues ortodoxos amb les severes túniques i barbes patriarcales. Eren una materialització de la varietat del poble de Déu i

dels components de la societat, en tota la diversitat de situacions religioses, i que feien pensar en l'exercici de fet d'un ecumenisme efectiu, enmig de totes les relacions de la vida, que porta a col·laboracions en tots els camps, amb un conreu de l'amistat que condueix a l'entesa de tothom, amb un transvasament de valors i de virtuts, a una osmosi dins d'un cos viu, a l'estima recíproca de les persones. Tampoc no passava desapercebuda la presència de les diverses famílies dels descendents d'Abraham i de religions de l'orient.

Alguns, que van viure aquella època en què l'ecumenisme era cosa de pioners, van poder apreciar el mostrari de records vius que va presentar el delegat d'Ecumenisme de l'arxidiòcesi de Barcelona, Mons. Jaume González-Agàpito, que va ajudar a explicar, encara més, aquell esclat d'ecumenisme visible i amable, però difícil, evocant tempteigs de persones i de grups. Ho va fer en presència d'alguns protagonistes d'aquella època—com el caputxí Joan Botam, llavors més conegut com Salvador de les Borges—, quan també es palesava des d'aquí un afany, paral·lel

al d'altres països: indicis d'una necessitat sentida que van contribuir, en alguna mesura, a la urgència amb què els Pares Conciliaris van preparar les normes que emanaren d'aquell sínodo, i que havien de començar a endegar ordenadament l'ecumenisme.

El contingut de la lliçó del cardenal Walter Kasper, l'esperit que es copsava en els àmbits de les jornades i les reflexions d'algunes teòlegs van despertar sens dubte records personals i sentiments, i van portar a rememorar els grans passos que ha fet recórrer l'Esperit, i a valorar particularment algunes de les aportacions del Concili. A més d'un li van venir a la memòria els diversos documents que ajuden a trobar els elements positius que es donen en els grups religiosos, en les estructures humanes, en els sistemes culturals. I així, en aquesta matèria, juntament amb la reiterada afirmació que l'Església fundada per Jesucrist subsisteix en l'Església catòlica, tothom coneix el fet que, no solament en les persones sinó també en les altres Esglésies i comunitats eclesials, hi ha també elements propis de l'Església una, algun grau d'eclesialitat. I espe-

rem que amb el buf de l'Esperit i els afanys ecumènics de tots, aniran creixent, de manera que la certa comunió existent—i que en alguns casos, com passa amb els ortodoxos, es pot qualificar de gairebé completa— pugui arribar un dia a ser total.

La proximitat d'uns i altres també hi contribueix, cosa que veiem en la coincidència de cristians de diverses confessions o de diferents famílies espirituals, en les taules rodones en què persones de diverses denominacions parlen de la feina feta, i uns i altres amb caritat, moguts per l'Esperit de Déu, s'alegren mútuament del treball dels altres i en donen gràcies a Déu. I això ho diem, per exemple, a propòsit dels qui l'últim dia van parlar de Càritas diocesana, de l'Àgape dels evangèlics, de Braval—un centre multicultural animat per persones de l'Opus Dei—o de l'atenció a cristians ortodoxos que vénen de l'Est d'Europa.

Les jornades, sense deixar de banda la teologia, van ser una pràctica d'ecumenisme, o una mostra del fet que, a part els aspectes teològics, l'ecumenisme ha progressat en la mútua estimació, en la caritat.

Ferran Blasi

Capellà, periodista i doctor en Teologia

Vaticà

església en el món

«La Quaresma: temps per entrenar-se amb més tenacitat a buscar Déu»

■ Dimecres de Cendra: primera estació quaresmal del Papa

CIUTAT DEL VATICÀ.—El Papa va començar Dimecres de Cendra rebent a la basílica vaticana un bon nombre d'estudiants italians, als quals va convidar a viure la Quaresma «conservant la mirada sempre fixa cap a Jesús». «Escolteu aquesta invitació com si Jesucrist l'adrecés personalment a cadascú de vosaltres i acolliu-la amb generositat», va dir el Sant Pare als joves. A continuació es va dirigir a l'Aula Pau VI on l'esperaven uns 10.000 pelegrins d'arreu del món.

Als fidels reunits va manifestar que la «Quaresma és una ocasió per retornar a ser cristians, mitjançant un constant procés de canvi interior i d'avançament en el coneixement i en l'amor de Jesucrist. La conversió no es realitza mai una sola vegada per sempre, sinó que és un procés, un camí de cada dia, que ha d'abraçar l'arc sencer de l'existència, cada dia de la nostra vida». Per això, aquest temps és propici per «entrenar-se amb més tenacitat a buscar Déu, obrint el cor a Jesucrist», però ho podem fer només amb l'ajut de la gràcia divina, deia Benet XVI, i afirmava que la «conversió consisteix a acceptar lliurement i amb amor que depenem en tot de Déu, que depenem de l'amor. Això no és dependència sinó llibertat». Tornant al nucli del seu missatge quaresmal, el Pontífex va subratllar un altre cop que «Déu és amor i el seu amor és el secret de la nostra felicitat». La missió del cristià és, doncs, tornar als germans l'amor que rep de Déu, però per complir aquesta missió «cal escoltar la seva Paraula i alimentar-se assíduament amb el Cos i la Sang de Crist». Per aquesta raó el Papa va exhortar tots els batejats que la Quaresma fos també «un temps eucarístic en el qual es participi amb més fervor en el sacrifici de l'Eucaristia».

A la tarda el Sant Pare es va dirigir a l'església de Sant Andreu i, després d'una breu pregària, va iniciar la tradicional

El Papa va imposar les cendres.

processó penitencial fins a la basílica de Santa Sabina, on va tenir lloc la celebració eucarística amb el ritu de benedicció i imposició de les cendres. Durant l'homília, el Pontífex, fent referència a la segona lectura, del capítol 5 de la segona carta de sant Pau als corintis, va dir que «només Jesucrist pot transformar totes les situacions de pecat en novetat de gràcia», i que «la crida a la conversió, a la penitència, ressona avui amb tota la seva força, perquè ens acompanyi en cada moment de la vida». A continuació, Benet XVI va explicar el significat doble del ritu de la cendra. «El primer, referent al canvi interior, a la conversió, a la penitència, mentre el segon constata la precarietat de la condició humana.» És

per aquest motiu que hi ha dues fórmules possibles a l'hora d'imposar la cendra: «Recorda que ets pols i a la pols tornaràs» o bé «Converteix-te i creu en l'Evangeli».

Després el Papa es va esplaïar parlant de les tres eines que ja l'Evangeli de Mateu assenyala com a fonamentals per al temps de renovació interior i comunitària: la pregària, les obres de caritat i el dejuni. En relació amb aquest últim, va citar un prefaci quaresmal que diu: «Amb el dejuni s'eleva l'esperit», i va afegir que «no neix certament de motivacions d'ordre físic o estètic, sinó de l'exigència que té l'home d'una purificació interior que el desintoxiqui de la contaminació del pecat i del mal; l'eduqui en les renúncies saludables que alliberen el creient de l'esclavitud del seu jo; el faci més atent i disponible a escoltar Déu i al servei dels germans».

Per acabar, va tornar a subratllar la importància del sagrament de l'Eucaristia, especialment en el temps de Quaresma: «Les obres de caritat, la pregària, el dejuni, juntament amb la resta d'esforços sincers de conversió troben el seu significat i valor més alt en l'Eucaristia, centre i culminació de la vida de l'Església i de la història de la Salvació.» Com és habitual en totes les seves pregàries i missatges, les últimes paraules del Papa van ser una súplica a la Mare de Déu demanant-li suport i acompanyament per tal que «al final de la Quaresma, poguem contemplar el Senyor ressuscitat, interiorment renovats i reconciliats amb Déu i amb els germans».

Marta Nin

La dona en el desenvolupament del cristianisme

CIUTAT DEL VATICÀ.—Durant l'audiència general del 14 de febrer el Papa va voler remarcar el paper fonamental de les dones com a testimonis del l'Evangeli durant els primers segles de la nostra era. El Sant Pare va esmentar el fet que ja Jesús va cridar com a deixebles moltes dones i també que, ben sovint, figures femenines són les protagonistes d'algunes de les seves paràboles. El Pontífex, recordant les dones presents a la vida de Jesús, va citar en primer lloc la Mare de Déu, «que amb la seva fe i la seva obra materna va col·laborar de manera única a la nostra redempció». Diferents dones van ser a prop de Jesús «amb funcions de responsabilitat». A l'Evangeli de Lluc en trobem el nom d'algunes: Maria Magdalena, Susanna, Joana i moltes altres, que el van seguir fins a la creu i que no el van abandonar com els dotze. És la Magdalena qui més relleu té pel fet de ser també «el primer testimoni i anunciadora del Ressuscitat». Justament per a Maria Magdalena, sant Tomàs d'Aquino reserva el singular apel·latiu d'*apòstol dels apòstols*. El Papa també va fer referència a la presència femenina en l'àmbit de l'Església primitiva, documentada al Nou Testament. Sant Pau esmenta en les seves cartes que té dones entre els seus «col·laboradors». Benet XVI va concloure el seu discurs dient que «la història del cristianisme hauria tingut un desenvolupament ben diferent si no hagués estat per la generosa aportació de moltes dones». (M.N.)

El Papa rep nens de Missatgers de la Pau

CIUTAT DEL VATICÀ.—Un grup de 13 nens i nenes, amb edats compreses entre els 3 i 15 anys, beneficiaris de projectes de l'ONG Missatgers de la Pau a diferents països del món, van ser rebuts per Benet XVI el 14 de febrer. Els petits estaven acompanyats pel P. Àngel García, president i fundador de l'entitat, i d'un grup de col·laboradors de l'associació. L'objectiu d'aquest viatge era fer, juntament amb el Papa, una pregària per la pau i per la millora de les condicions de vida de les zones més desfavorides, així com una crida d'atenció al món sobre la infància que pateix les conseqüències de les guerres, l'explotació, la injustícia o la pobresa.

Sis dels nens eren iraquians, ferits en la guerra i que van ser tractats en hospitals espanyols en els dos darrers anys, dins d'un projecte de cooperació sanitària gràcies al qual més de 200 nens i nenes han rebut tractament mèdic a l'Estat espanyol per a les lesions greus, cremades o malalties que patien i que no podien ser atesos al seu país a causa de la situació precària del sistema sanitari iraquí. De Benín provenien quatre nens, que van ser rescatats de xarxes esclavistes i que avui són beneficiaris d'un centre d'atenció integral de Missatgers de la Pau al país. Tres nens més, que pateixen greus malalties i discapacitats, eren del Salvador. (C.C.)

Redescobrir el sagrament de la Reconciliació

CIUTAT DEL VATICÀ.—Redescobrir el sagrament de la confessió. Aquesta va ser la invitació que va fer Benet XVI en rebre el cardenal J. Francis Stafford, penitencier major de la Penitencieria Apostòlica, amb els prelats i oficials d'aquest tribunal, així com els pares penitenciers de les basíliques papals de Roma. El Pontífex va afirmar que el confessor «es fa ministre de la misericòrdia consoladora de Déu, resalta la realitat del pecat i manifesta alhora la il·limitada potència renovadora de l'amor diví, amor que restitueix la vida». «Experimentant la tendresa i el perdó del Senyor —va continuar—, el

penitent se sent més fàcilment impulsat a reconèixer la gravetat del pecat, més decidit a evitar-lo per créixer en la renovada amistat amb Ell.»

El Papa va assenyalar que el sacerdot no ha d'oblidar que en el sagrament de la penitència «és pare, jutge espiritual, mestre i educador», la qual cosa, va dir, «exigeix una actualització constant». «No podem predicar el perdó i la reconciliació —va afegir— si no ho experimentem personalment. Tot i que hi hagi en el nostre ministeri diferents maneres i instruments per comunicar als germans l'amor misericordiós de Déu, en la celebració d'aquest sagrament, però, podem

fer-ho en la manera més completa i eminent. Crist ens ha triat per ser els únics que podem perdonar els pecats en el seu nom: es tracta d'un servei eclesial específic al qual hem de donar prioritat.»

Finalment, el Bisbe de Roma va afirmar que hi ha moltes persones en situacions difícils «que cerquen el consol de Crist. Quants penitents troben en la confessió la pau i l'alegria que cercaven des de feia temps. Cal reconèixer que també a la nostra època, marcada per tants desafiaments religiosos i socials és important tornar a descobrir i proposar aquest sagrament». (N.E.)

Pelegrinatges i viatges 2007

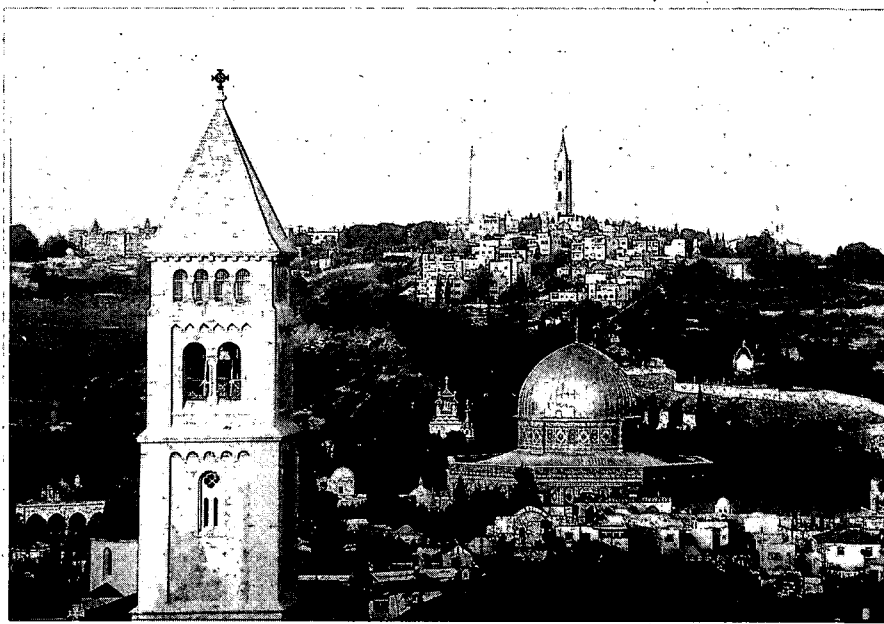
Fe, Cultura i Esplai

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

*Especial solidaritat
amb els nostres germans*

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de maig

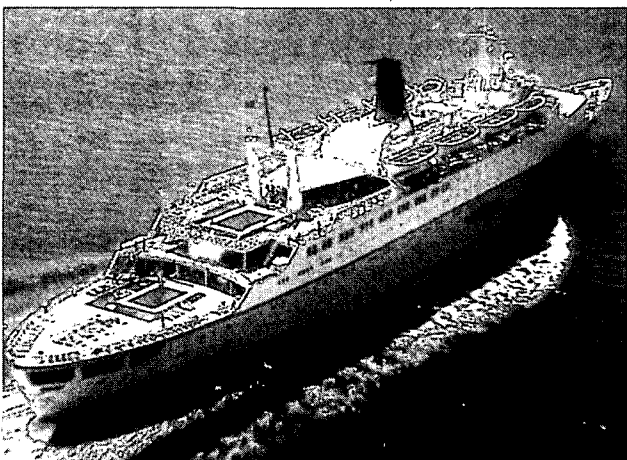
Panoràmica de Jerusalem facilitada per un pelegrí de l'associació Amics de Catalunya Cristiana.

Data límit d'inscripció: 20 de març

De l'11 al 18 de juny

ATENES i creuer per les illes gregues

“una incursió
al món clàssic,
bressol
del saber
humanístic”

Data límit d'inscripció: 9 de març

Del 2 al 14 d'agost

Viatge als ESTATS UNITS (Costa Oest)

Califòrnia
Gran Canyon

Amb estada al
Parc Nacional
del Colorado

Data límit d'inscripció: 2 de maig

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

INSCRIPCIÓ I RESERVA

Per tal de garantir una bona organització us preguem que feu la vostra inscripció i reserva de places abans de la data límit establerta per a cada viatge.

Horari d'atenció: matins de 9.00 h. a 14.00 h.

Telèfon de l'entitat: 934 092 700

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, **Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701**

EL CARDENAL HERRANZ DEIXA LA PRESIDÈNCIA DEL PONTIFICI CONSELL PER ALS TEXTOS LEGISLATIUS

«Sóc feliç des que li vaig dir sí a Déu»

Ara fa dos anys, quan en va complir 75, el cardenal Julián Herranz va presentar la renúncia com a president del Pontifici Consell per als Textos Legislatius, tal com està previst pel Codi de Dret Canònic. El Papa ha acollit ara aquesta renúncia i ha nomenat nou president l'italià Francesco Coccopalmerio, nascut l'any 1938 prop de Milà, i nou vicepresident el també italià Bruno Bretagna. El sacerdot espanyol Juan Ignacio Arrieta Ochoa serà el nou secretari d'aquest dicasteri.

—Quina experiència ha suposat per a vostè el seu pas per la presidència del Pontifici Consell per als Textos Legislatius?

—L'experiència ve d'un llarg camí en les comissions pontificies de dret canònic. En termes tècnics, l'experiència fonamental ha estat la de col·laborar amb cinc papes en la preparació, la interpretació i l'aplicació del nou Codi de Dret Canònic de l'Església. En termes sacerdotals, l'experiència ha significat posar tota la meua ànima en la dimensió pastoral del dret de l'Església, és a dir, en el bé que per a les ànimes representa aquesta llei suprema.

—Hi ha alguna qüestió que, com a president, li hauria agradat tractar però que ha quedat pendent?

—Sí, n'hi ha. De fet el Papa m'ha dit que vol que continuï col·laborant amb aquest Pontifici Consell. Hi ha una cosa, però, que encara està per fer i que pot ser interessant per als teòlegs i per als canonistes: es tracta de recollir en un volum la feina de 16 anys de preparació del projecte de Llei Fonamental de l'Església, és a dir, d'aquelles lleis de dret diví o d'antiquíssima tradició eclesial que són la base normativa en la qual es basen els dos codis de dret canònic. La Llei fonamental de l'Església pot tenir força interès ecumènic, pot ser una invitació a les altres Esglésies cristianes perquè, conservant la pròpia disciplina, vinguin a la Casa del Pare.

—En el seu llibre *En las afueras de Jericó* relata els seus records pel que fa al tracte personal amb sant Josepmaria Escrivà de Balaguer i amb Joan Pau II. Podria definir la personalitat de tots dos amb una sola paraula?

—Del primer podria dir que era un enamorat, un enamorat de Crist, era Ell el seu amor. Un cop, vaig veure que durant la consagració li tremolaven les mans en aixecar la sagrada hostia. Jo em vaig pensar, llavors, que estava malalt però ell em va dir que no, que era l'emoció de tenir entre les mans Crist, que ja li havia passat el primer cop, quan era diaca i em va demanar que pregués per ell, perquè no s'hi acostumés mai. També Joan Pau II era un enamorat de Crist, per això deia: «Obriu de bat a bat les portes a Crist.» I l'enamorat, què fa? Parla de la persona que estima, oi? Doncs aquests dos sants feien el mateix, van anar per tot el món parlant de Crist. Quan va morir Joan Pau II tots els periodistes parlaven dels seus

records: record de pontificat, dels viatges apostòlics, de persones rebudes, de textos publicats... Però s'oblidaven del més important: el record d'hores passades davant del sagrari parlant amb el seu amor, amb Crist. Com que era un contemplatiu, va poder ser un gran apòstol. Qui estima, contempla, parla, comunica. Tots dos sants eren semblants en aquest aspecte.

—També Benet XVI sembla un enamorat. En els seus missatges el tema de l'amor de Déu és recurrent...

—Sense cap de mena de dubte, per això pot parlar amb tanta profunditat i senzillesa alhora. La vida d'oració ajuda a formular de manera senzilla els pensaments més complexos de la teologia, per això Benet XVI, adreçant-se als joves, va qualificar l'Últim Sopar com la fusió de l'àtom, i tothom es va quedar de pedra: aquell Dijous Sant, els va dir també, va començar una reacció en cadena de l'amor de Déu perquè Crist es va fer pa i vi. I és que l'eucaristia és el miracle de l'amor de Déu.

—Quin és el record més entranyable que guarda de tots aquests anys a la Cúria romana?

—Molts, però potser el més emblemàtic és el 22 d'abril del 1982 quan, després de 20 anys de treball, vam portar a Joan Pau II el projecte definitiu del nou Codi canònic de l'Església. És un record molt bonic per dos motius: perquè era un treball molt llarg, fet amb l'ajut del Senyor, és clar, però molt llarg i era el seu punt final; i també perquè el Papa va tenir una afirmació doctrinal i un gest molt significatiu que a mi m'ha ajudat molt. L'afirmació doctrinal era que no es pot contraposar l'Evangeli a la llei, perquè la llei a l'Església té un fonament evangèlic i perquè tot el missatge cristià es basa en la caritat, però el primer pas de la caritat és la justícia. El gest significatiu del Papa va ser que ell va comentar que en la societat hi havia una resistència al dret canònic i llavors jo vaig dir que també hi havia una resistència contra la llei moral, i Joan Pau II va començar a moure el cap assentint profundament, d'aquella manera tan rotunda com ho feia ell. Impera una gran tendència al relativisme, a negar que hi hagi veritats objectives que ens obliguen

El cardenal Julián Herranz.

a tots, cadascú vol ser llei per a ell mateix.

—El seu comiat a la presidència del Pontifici Consell deixa Espanya amb un representant menys a la cúpula vaticana. Com valora la presència de l'Estat espanyol a la Cúria romana?

—Jo no m'atreveixo a valorar això. En qualsevol cas, continua havent-hi una presència. Hi ha dos cardenals espanyols, un és camarlenc, Eduardo Martínez Somalo, i de fet, jo continuaré treballant en nou dicasteris. El Papa sabrà si s'han de prendre més mesures, la revisió de la Cúria és un procés lent però constant.

—Quina relació manté amb la seva terra natal?

—Jo tinc molt afecte a Espanya. Vaig néixer a Andalusia, vaig fer el batxillerat i la universitat a Madrid, els meus dos últims anys de carrera i d'especialització els vaig fer a Barcelona —estimo molt Catalunya—, anava a estiu a Galícia i al País Basc, en tots aquests llocs m'he trobat molt bé. A mi m'encanta la sardana i també el *cante jondo*, fa més de mig

Perfil

Julián Herranz va néixer a Bae-na (Còrdova) l'any 1930. Doctor en Dret Canònic i en Medicina, membre de l'Opus Dei, treballa a la Cúria romana des dels anys seixanta, i ha servit cinc papes. Malgrat que deixi de ser president del Pontifici Consell per als Textos Legislatius, el cardenal Herranz continuarà treballant en els nou dicasteris dels quals forma part: Comissió Disciplinària de la Cúria romana, Comissió Pontificia *Ecclesia Dei*, Tribunal Suprem de la Signatura Apostòlica, Consell Pontifici per als Laics, Congregació de la Doctrina de la Fe, del Culte Diví, de les Causes dels Sants, dels Bisbes i de l'Evangelització.

segle que sóc fora d'Espanya, he viscut en dotze països diferents de tres continents, però sempre he conservat un gran afecte per la meua terra. M'encanta la varietat i la unitat de la gent i de les terres del meu país, és com una simfonia, m'agrada sentir-ne totes les cançons.

—Li agradaria poder tornar a viure a Espanya?

—A mi m'agrada només una cosa que, de fet, és el secret de la felicitat: complir la voluntat de Déu. Em veig com un ruquet i el ruquet duu unes regnes que dirigeix el Senyor. Ell m'ha anat portant a molt llocs de les maneres més impensables, la meua vida és una gran aventura que no hauria pogut ni imaginar de jove. No he pensat mai que el que faig o el que la gent lloa de mi sigui mèrit meu, això és com aquell matí de Rams, quan el pollí entrava a Jerusalem portant Jesús i sentia cridar «Hosanna, Hosanna», sabia que el tribut anava dirigit només al Senyor i no a ell. No faig projectes ni n'he fet mai, he anat sempre on el Senyor m'ha anat portant. Ara sóc aquí, i sóc feliç servint l'Església i el Papa on Déu vulgui. Sóc feliç des que li vaig dir que sí. Aniré on la voluntat de Déu em dugui.

Marta Nin

VATICA

Aclariment sobre un document anglicanocatòlic

CIUTAT DEL VATICÀ.— L'arquebisbe catòlic John Bathersby i el bisbe anglicà David Beutge, copresidents de la Comissió Internacional Anglicano-Catòlica per a la Unitat i la Missió (IARCCUM), han signat una declaració sobre l'article publicat al diari *The Times* sobre el document *Créixer plegats en la unitat i la missió*. Els prelats han explicat que el document encara no s'ha publicat oficialment i que «malauradament, s'ha informat prematurament del seu contingut, en una manera que en malinterpreta les intencions i dona una visió sensacionalista de la seva conclusió. La primera part del document (...) identifica el nivell d'acord assolit però també és molt clara a l'hora de definir els sectors actuals de desacord i en plantejar qüestions que encara cal afrontar en el diàleg». «L'article de *The Times*», continua la declaració, «especula sobre la resposta de l'Església catòlica a un possible cisma dins de la comunió anglicana. Caldria assenyalar que el Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians ha subratllat el valor que la comunió anglicana continuï sent una comunió». (VIS)

Guatemala

Els bisbes, preocupats pels greus problemes socials

■ La violència, la crisi bancària i l'avançament electoral són els temes que analitzen

GUATEMALA.— En un missatge fet públic en finalitzar l'assemblea plenària anual, la Conferència Episcopal de Guatemala va expressar la seva preocupació per la situació econòmica que ha provocat el tancament de dos bancs, l'avançament de la campanya electoral i els greus problemes socials del

país. Els bisbes presten atenció especial a tres problemes actuals: «la violència que destrueix la vida», la crisi bancària i del sistema financer que «afecta de manera més greu els qui tenen menys recursos i alternatives», i l'avançament de la campanya electoral, que viola la llei del país.

Els prelatos, en el missatge que porta per títol *Venç tu el mal a força de bé!*, insten les autoritats financeres i bancàries del país «a actuar amb la major responsabilitat i transparència per restituir la confiança en el sistema bancari, confiança de la qual es beneficia tota la societat i és essencial per al desenvolupament de l'activitat econòmica». Indiquen que «continua sense resoldre's la conflictivitat a l'entorn del tema agrari, que arriba a la seva expressió més violenta en els desallotjaments de finques».

Lamenten especialment que «tants germans nostres hagin d'emigrar per trobar a l'estranger l'ingrés econòmic que no po-

den generar aquí per la manca de llocs de treball dignes», i agreguen que «la deportació massiva i forçada de molts dels nostres compatriotes agreuja la situació d'atur i el sentiment de frustració de la població». Per això assenyalen que «el creixement macroeconòmic dels darrers anys no només ha de sostenir-se i incrementar-se en el futur, sinó que també s'ha de traduir en benefici real per a les famílies guatemalques».

El document assenyalava que la campanya electoral avançada «fa que sigui previsible el cansament i l'avoriment polític de la població quan arribi el moment electoral. Això no és bo per al desenvolupa-

ment de les eleccions». Demana als guatemalencs que en l'àmbit electoral, «no es deixin portar per promeses sense fonament, que mirin el bé de tothom i no el bé particular, que no s'acceptin suborns econòmics per al vot».

Adverteix, a més, que «la causa d'aquests desordres socials, polítics i econòmics no és altra que la manca de principis ètics en la nostra conducta personal i pública». «Si complim un codi de conducta moral fonamentat en el respecte a la dignitat i llibertat de tota persona i en la recerca del bé comú, promourem un humanisme integral, base i garantia d'una convivència pacífica», afegeix.

Responsabilitat

Finalment, l'episcopat fa una crida «tant a catòlics com a homes i dones de bona voluntat, perquè assumim amb responsabilitat moral la nostra tasca i missió en la societat. La conversió és possible amb la gràcia de Déu i la bona voluntat». «Com a cristians no perdem l'esperança que el futur pot ser millor», conclou el comunicat.

En exposar als mitjans les conclusions de la seva assemblea plenària, la Conferència Episcopal va assenyalar que la crisi bancària afecta els més pobres, que han reunit el seu capital amb molt d'esforç i ara no tenen res. «Preocupa el tancament

La crisi afecta qui té menys recursos i alternatives.

de dos bancs, que ha generat incertesa, i que podria deteriorar el clima de comerç i les inversions del país, i afectar de manera més greu els qui tenen menys recursos i alternatives», va expressar Mons. Gonzalo de Villa, secretari de la Conferència Episcopal de Guatemala (CEG).

Sobre l'avançament de la campanya electoral, «fent cas omís de les disposicions del Tribunal Suprem Electoral, i dels terminis assenyalats per la llei electoral», Mons. Álvaro Ramazzini, president de la CEG, va dir: «Si no respecten la llei ara, què podem esperar-ne quan estiguin al Govern?» La violència, que «creix desmesurada, per la ineficàcia de les institucions que haurien de fer justícia», i per la infiltració del crim organitzat i del narcotràfic en les institucions de l'Estat, va ser una altra de les preocupacions expressades, així com el conflicte hospitalari, que continua sense solucions de fons; el pressupost deficient per a educació; la deportació massiva d'immigrants guatemalencs des dels EUA, i la conflictivitat agrària.

Els bisbes van instar la població a ser solidària, a no perdre l'esperança i a no deixar-se enganyar per promeses sense fonament dels partits. (Zenit)

SUDAN

La veu de l'Església catòlica: Ràdio Bakhita

JUBA.— Ràdio Bakhita, primera emissora catòlica del sud del Sudan, ja emet per a tot el país. La seva programació està orientada a promoure «la pau i la reconciliació», expliquen els seus responsables. La ràdio és fruit de l'empenta dels Missioners Combonians i de les religioses de la mateixa congregació. A la capital del sud sudanès, Juba, han reobert les missions, destruïdes durant els anys de la guerra. Sintonitzant 91 FM, es pot sentir al territori Ràdio Bakhita, «la veu de l'Església», la programació de la qual s'emet, inicialment, de 17.00 a 21.00 hores, orientada especialment als joves.

La graella preveu, entre altres continguts, informatius quotidians i transmissions sobre temes socials, polítics i religiosos. La idea de l'Església catòlica al Sudan —que va donar suport immediat a la iniciativa d'una emissora— és ampliar aquesta activitat mediàtica a través d'una xarxa de ràdios locals al centre diocesà de comunicacions, ha pres el nom de la primera i única santa sudanesa, Josefina Bakhita, canonitzada l'any 2000 per Joan Pau II. L'inici de les transmissions regulars, el 8 de febrer passat, va coincidir amb la festa de la santa sudanesa. (Zenit)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

Portugal

L'Església, fidel a la missió d'anunci de l'Evangeli de la vida

FÀTIMA.— Els bisbes de Portugal es van reunir el 16 de febrer a Fàtima, en assemblea extraordinària, per analitzar els resultats del referèndum que va donar el sí a un esborrany de llei sobre la legalització de l'avortament fins a la desena setmana d'embaràs. Tot i l'elevada absten-

ció que va tenir el referèndum, d'un resultat no vinculant i d'un escàs marge de diferència entre el sí i el no, el primer ministre portuguès, José Sócrates, ha declarat que eliminarà tots els límits de l'avortament durant les deu primeres setmanes de gestació i deixarà de ser un crim a Portugal.

Davant d'aquesta reacció els bisbes han declarat que «el fet que l'avortament sigui ara legal no el fa moralment legítim i és un pecat greu». En la nota pastoral, llegida per Mons. Carlos Azebedo, secretari general de la Conferència Episcopal Portuguesa al final de l'assemblea, els bisbes es congratulen de la «gran mobilització que s'ha produït les darreres setmanes, per defensar el caràcter inviolable de la vida humana i la dignitat de la maternitat», cosa que constitueix un signe positiu d'esperança. Però adverteixen que és important que aquesta mobilització continuï activa i trobi una estructura organitzativa necessària per continuar la participació en el debat. «A partir d'ara —afirmen els prelats— el nostre combat per la vida humana s'ha de fer amb més intensitat, mitjans nous i amb els objectius de sempre: ajudar les persones, aclarir les consciències, crear les condicions per evitar el recurs a l'avortament.»

Els bisbes també analitzen el canvi de mentalitat que pateix la societat actual a causa, entre altres coses, de la globalització de maneres de pensar i de corrents d'opinió, a les llacunes en la formació de la intel·ligència i de les consciències, i a la relativització de valors i principis que

Els prelats recorden que l'avortament és un pecat greu.

afecten la vida de les persones i de la societat. Consideren que aquest canvi de mentalitat interpel·la la missió evangelitzadora de l'Església, especialment amb els joves i les famílies. «Cal creativitat i gosadia, en fidelitat a la missió de l'Església i a les veritats evangèliques, es llegeix a la nota.

Els prelats recorden que «qualsevol avortament continua sent un pecat greu, perquè va contra el manament del Senyor: no mataràs». Per aquesta raó fan una crida als metges i professionals sanitaris a recórrer a l'«objecció de consciència», i a les dones embarassades que se senten

temptades a recórrer a l'avortament que reflexionin i no es precipitin en aquesta decisió, «que en la majoria de casos es pren enmig d'una gran soledat i patiment». En aquest sentit, recorden que «la majoria de les dones que es troben en aquestes circumstàncies si fossin ajudades correctament no recorrerien a l'avortament. És un deure de tots nosaltres i de tota la societat crear aquestes estructures de suport».

«La lluita per la vida, per la dignitat de tota vida humana, és una de les més nobles tasques de civilització —conclou la nota—. L'Església continuarà fidel a la seva missió d'anunci de l'Evangeli de la vida en plenitud i de denúncia dels atemptats contra la vida.» (Fides)

COLÒMBIA

Assassinat un missioner italià de noranta anys

MANIZALES.— El 15 de febrer va morir a Manizales (Colòmbia) el missioner de la Consolata P. Mario Bianco, italià de 90 anys, com a conseqüència d'una agressió patida el 4 de febrer. Uns quants delinqüents van irrompre als locals que fa temps que acollien el Seminari de la Consolata a la localitat de Manizales, on els missioners tenen dues comunitats. A l'interior vivia el P. Mario juntament amb un altre missioner italià i algunes persones que s'ocupen dels serveis, mentre que els seminaristes resideixen ara en un altre lloc. Els lladres van entrar als locals, van lligar i maltractar el P. Mario i una empleada, i també van atacar un altre sacerdot. Durant hores van buscar diners i objectes de valor, i al final van fugir en l'automòbil dels missioners, que va ser trobat dos dies després amb material valorat en un miler d'euros. El P. Mario va ser hospitalitzat immediatament, però tot i les atencions va morir per infart el 15 de febrer. Havia passat uns 60 anys a Colòmbia, gairebé tota la seva vida de missioner, dedicant-se de manera particular a la pastoral. (Fides)

ITÀLIA

Debat sobre la regularització de les parelles de fet

ROMA.— El govern italià ha aprovat un projecte de llei per regularitzar les parelles de fet, tant heterosexuals com homosexuals. Aquest projecte de llei ha estat signat després de moltes tensions en el si de la coalició de centreesquerra liderada per Romano Prodi. Les reaccions de la Conferència Episcopal Italiana i de la Santa Seu han estat immediates. El Papa, adreçant-se als participants en el Congrés Internacional sobre Dret Natural promogut per la Universitat Lateranense, ha dit que «cap llei feta pels homes pot subvertir la norma establerta pel Creador sense que la societat quedi dramàticament ferida en els fonaments». En la seva audiència al nou ambaixador de Colòmbia davant la Santa Seu, Benet XVI ha remarcat: «Com a pastor de l'Església universal, no puc deixar d'expressar la meva preocupació per les lleis que afecten qüestions molt delicades com ara la transmissió i la defensa de la vida, la malaltia, la identitat de la família i el respecte pel matrimoni.» L'agència de

premsa dels bisbes italians ha qualificat el projecte de llei de «netament negatiu» perquè està destinat a «produir en el pla de les polítiques socials i de solidaritat problemes més greus dels que es proposa afrontar».

L'Osservatore Romano i Ràdio Vaticana també han alçat la veu contra el reconeixement dels drets de les parelles que conviuen sense estar casades, i que representen poc més del 3% del total de les parelles a Itàlia. El cardenal Camillo Ruini, president de la Conferència Episcopal Italiana, emetrà un comunicat, «una paraula immediata, oficial, que sigui vinculant per a aquells que acullin el ministeri de l'Església i que sigui clara per a tot hom». Enmig d'aquest debat ha estat presentat a la Sala Marconi de Ràdio Vaticana el llibre *La verità sulla famiglia. Matrimonio e unioni di fatto nelle parole di Benedetto XVI* («La veritat sobre la família. Matrimoni i unions de fet en les paraules de Benet XVI»), publicat per L'Osservatore Romano. (M.N.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 202,57 €** ☐
Àsia i Oceania: 270,37 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

LUIS JESÚS LÓPEZ RIVERA, RESPONSABLE DEL CENTRE DE PROMOCIÓ URBÀ RURAL

Mans Unides ha posat en marxa la campanya «Saps llegir, ells no. Podem canviar-ho», centrada en un dels reptes que plantegen els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. En el

marc d'aquesta campanya, Mans Unides ha comptat amb el testimoni de Luis Jesús López Rivera, un missioner burgalès que fa 34 anys que treballa en una de les zones més pobres del Perú, a l'altiplà.

Aquest missioner és el responsable del Centre de Promoció Urbà Rural (CPUR), que desenvolupa estratègies d'inclusió social i lluita contra la pobresa als barris marginals de Juliaca.

—Com és Juliaca?

—Quan vaig arribar-hi era una parròquia petita de ciutat, d'uns 25.000 o 30.000 habitants. Avui dia Juliaca ja té 250.000 habitants, i la parròquia atén 70.000 persones. La població és en un 90% andina i parla la llengua quítxua. Ens dediquem a la pastoral, amb els sagraments, i a l'assistència social. L'Església al Perú du a terme una tasca social significativa. L'economia d'aquesta zona és molt precària, de supervivència, podríem dir. El suport que ens ofereix Mans Unides es focalitza en aquesta gent exclosa i marginada, per intentar donar-los un nivell educatiu més alt, de preparació...

—Quins projectes duen a terme?

—Tenim escoles bressol als barris marginals, on procurem millorar les infraestructures i que, sobretot, aquests nens puguin esmorzar i tenir un reforç alimentari. Un altre programa és per a joves de 4t i 5è de secundària (15-17 anys). Es tracta d'un programa extraescolar d'educació en valors on parlem sobre problemàtiques juvenils, sobre relacions familiars, sobre problemes socials... es motiva els joves, se'ls fa reflexionar i se'ls convida al debat. Intentem que aprenguin a conèixer-se millor ells mateixos com a persones, que vegin com poden millorar les seves relacions en el si de la família i que siguin conscients del món en què vivim, de les possibilitats que ofereix i de les limitacions que, com a joves trobaran.

—Hi ha una atenció especial per a les dones?

—Precisament va ser amb les dones amb qui va començar el treball social de la parròquia. El 1986 va haver-hi una sequera molt forta a la zona i l'Església va haver de mobilitzar-se per pal·liar les necessitats vitals que hi havia en aquell moment. La gent dels barris i del camp es va organitzar. Es van crear Clubs de Mares i ens vam dedicar a formar dones, a capacitar-les, a fer que coneguessin les causes de les problemàtiques a les famílies, els problemes socioeconòmics... Tenim un programa de crèdits orientat a assegurar l'alimentació de la llar, a generar feina i millorar l'habitatge. L'avantatge és que aquesta organització de dones ja té molts anys, gairebé 20, i no hi ha despeses administratives d'aquests crèdits. Les dones saben que cada dos mesos i mig o tres cal tornar

«Com a Església, hem d'estar al servei de la gent»

el crèdit amb un petit interès, que es fa servir per no perdre capacitat i mantenir el capital.

—Les dones responen bé?

—Les dones són més complidores que els homes, posen més interès i són més responsables. Aquests crèdits atorguen a la dona un poder dins de la llar. Són més a prop de les necessitats dels seus fills i es valoren més elles mateixes com a persones, alhora que contribueixen perquè a la llar no falti el més necessari. Amb les dones també treballem molt el tema de salut, d'higiene, d'habitatge... Hi ha marits que ho entenen, ho valoren i els donen suport; amb altres hi ha alguns problemes perquè hi ha molt de masclisme.

—Quins són els projectes més nous?

—Tenim un programa per a triciclers, que són una mena de taxis. El més barat és moure's en tricicle, que és el que fa servir més la gent. Tenim una associació de triciclers en què, a més de donar-los suport amb crèdits, hi ha un menjador perquè la seva alimentació sigui equilibrada i rica en vitamines i proteïnes, perquè fan un desgast molt fort pedalejant a 3.000 metres d'alçada. Un altre sector en el qual treballem és el rural, amb dues línies d'actuació: una d'orientada a la producció de gra andí, i una altra dedicada a millorar la pastura i la ramaderia vacuna i ovina. Tots aquests projectes formen part del CPUR. Quan van créixer els programes es va veure la necessitat de crear un paraigua més ampli que la parròquia. Per al trienni 2007-2009 Mans Unides ens ajudarà a finançar un projecte de lluita contra la pobresa, en el món del treball i del comerç. D'aquesta manera millorarem els ingressos de les famílies. L'economia és molt informal i es mou en la frontera. En moltes ocasions la gent es dedica al contraban per sobreviure.

—La població és fatalista o està disposada a lluitar per canviar les coses?

—En aquest moment, a Amèrica Llatina sorgeixen «nous nacionalismes», la qual cosa no és fàcil d'entendre amb els nostres esquemes polítics. Al Perú, un país bàsicament miner, el discurs s'encamina al fet que les empreses estrangeres que estan explotant els recursos del país

Luis Jesús López Rivera.

deixin beneficis al Perú, perquè gairebé no paguen impostos. El govern va prometre moltes coses, però no vol problemes amb el capital. L'Església i altres sectors pressionem perquè aquest model de desenvolupament que tenim no sigui tan negatiu per al Perú. Els sous són molt baixos i volem que millorin, que les empreses col·laborin amb més impostos sobre els guanys que tenen perquè això pugui repercutir en la millora de la salut, l'educació, els serveis que la població necessita. Es planteja a aquestes empreses que mirin el país perquè les necessitats són moltes.

—És a dir, que els mateixos peruans

siguin els qui decideixin...

—Hi ha sectors de la població que ja pensen que són ells els qui han de prendre les regnes del seu futur. Les empreses s'emporten els nostres recursos i no ens deixen res que faci possible canviar les coses i millorar la situació. La gent té consciència que el Perú posseeix uns recursos que haurien de ser explotats millor i invertits al país. A més, també hi ha una consciència ecològica en relació amb l'explotació minera.

—Els països del Nord estan disposats a col·laborar?

—Els governs han de ser més conscients que cal fer un treball social i que cal donar les possibilitats a cada país, tenint en compte els recursos, perquè es desenvolupin. No estem en contra de la inversió estrangera, però volem que també contribueixi al desenvolupament del país. Que nos s'emportin el que tenim perquè tots tinguem dret a una vida digna.

—Fa 34 anys que és al Perú. Què l'empeny a tirar endavant?

—La gent agraeix molt la nostra presència i el nostre treball desinteressat. La població fa grans esforços dia rere dia, en situacions precàries. Cal reconèixer-

ne el mèrit, perquè continuen lluitant. Com a Església, nosaltres pensem que hem d'estar al servei de la gent i ajudar-la a entendre que tot el que fan té un valor, no només als nostres ulls, sinó als ulls de Déu. Déu vol que tothom tingui una vida més digna i que les capacitats que tenim les desenvolupem per a alguna cosa bona i positiva. És impressionant i interpel·lador veure els gestos de solidaritat que tenen altres persones.

El que a mi m'ha engrescat, i m'engresca, és que formo part d'un col·lectiu de sacerdots, religiosos, religioses, laics, que han acompanyat aquest procés en les èpoques bones i en les dolentes, acompanyant i defensant la vida de la gent, lluitant contra la pobresa, apostant per les persones, canviant les estructures...

—Un altre món és possible?

—No és fàcil canviar mentalitats ni estructures, però cal continuar intentant-ho. Cal crear la consciència que un altre món és possible: més just, més humà, més solidari... Mirem el món amb ulls de fe, d'esperança, sense desanimar-nos. Mirem amb altres ulls aquests immigrants que vénen al nostre país, interèssem-nos pels seus problemes, per les raons que els han obligat a abandonar la seva terra, i acollim-los.

Rosa María Jané Chueca

El cardenal Amigo presenta la «Xarxa del Pescador»

SEVILLA.— Més de 12.000 persones treballen en xarxa, s'han creat 816 grups de treball a tota la diòcesi de Sevilla. Dels 816 grups de treball, el 62% correspon a parròquies, el 20% a moviments i associacions laicals, el 13% a germanats i el 5% correspon a col·legis i altres. Davant d'aquesta realitat s'acaba de presentar la «Xarxa del Pescador», un instrument basat en les noves tecnologies de la informació que vol fer més propera a la societat la vida de l'Església de Sevilla. El cardenal Amigo va presentar la «Xarxa del Pescador» com a «instrument pastoral àgil i directe, com una comunicació senzilla que, a través del correu electrònic, rebran setmanalment, de moment, més de 10.000 persones de les més diverses condicions socials i personals a tota la província de Sevilla; una reflexió breu per il·-

luminar la setmana a nivell personal i eclesial».

La «Xarxa del Pescador» està adreçada especialment a aquelles persones amb poca disponibilitat de temps, amb dificultats per participar en la vida ordinària de la seva comunitat parroquial o eclesial, que assisteixen a l'Eucaristia del diumenge o que tot i sentir-se a prop de l'Església, no se'n senten membres actius. Aquesta és una de les iniciatives que es duen a terme per millorar la presència de la diòcesi a les xarxes de comunicació global, a la qual se n'afegiran altres, com la millora i potenciació de la pàgina web de l'arxidiòcesi. Tot plegat forma part dels projectes pastorals que en els pròxims anys l'Església de Sevilla haurà de plantejar-se per continuar oferint a la societat noves oportunitats perquè el món cregui. (Odisur)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Els serveis socials dels cristians

Hi ha dues organitzacions catòliques representades davant la Unió Europea, que són la Comissió dels Episcopats de la Comunitat Europea (COMECE) i l'Oficina Catòlica d'Informació i d'Iniciatives per a Europa (OCIBE). Aquestes dues organitzacions publiquen un butlletí mensual en el qual informen de les seves activitats. En un dels darrers números em va sorprendre agradablement una informació titulada «Contribució de les Esglésies i de les seves organitzacions afiliades als serveis socials i de salut».

La informació reconeix que les Esglésies cristianes i els organismes dependents d'aquestes —com Càritas— presten uns serveis socials i de salut de molta importància a Europa. Encara que els sistemes de salut i de seguretat social continuen sent una responsabilitat de primer ordre dels estats membres, la Comissió Europea es proposa clarificar i millorar el dret comunitari relatiu als serveis de salut.

D'altra banda, la informació recull que els estats membres de la Unió Europea estan fent un esforç per modernitzar els serveis socials i que aquesta modernitza-

ció es fa en col·laboració amb el sector privat i les organitzacions amb finalitats no lucratives. Una publicació que va sortir l'abril del 2006 enumera el caràcter d'aquests serveis i obre una àmplia consulta als sectors privats implicats en aquesta millora: estats membres, institucions socials i organitzacions no governamentals. Encara que amb diferències segons els països, aquestes activitats inclouen serveis socials sobre els habitatges socials, les ajudes a famílies, a la infància i a les persones que passen per moments de penúria econòmica.

En un seminari organitzat per la Comissió Europea durant l'octubre de 2006, les Esglésies i les organitzacions socials dependents d'aquestes varen insistir que aquestes activitats representaven un aspecte essencial de la seva identitat i que agraïen la invitació que els havia fet la Comissió Europea, a la qual desitjaven aportar la seva experiència per a la millora dels serveis socials.

Considero que aquests fets reflecteixen un aspecte important de la política social de la Unió Europea, la qual, en aplicació del principi de subsidiarietat, desitja promoure les institucions intermèdies i les iniciatives de la

societat civil, així com de les institucions cristianes i altres organitzacions per assegurar la universalitat i la millora dels seus serveis socials i de salut.

Amb aquest comentari desitjo remarcar el valor dels serveis socials i sanitaris presents a la nostra arxidiòcesi, portats per institucions nascudes de la diòcesi, com Càritas, o d'ordes i congregacions religioses. Em ve a la memòria, en aquest tema, allò que ens ha dit Benet XVI en la seva encíclica *Déu és amor*. En el número 24 de la carta, el Sant Pare cita l'emperador Julià l'Apòstata, traspassat l'any 363. Ho fa per il·lustrar que per a l'Església dels primers segles era quelcom essencial exercir la caritat organitzada. Una vegada emperador, Julià decidí restaurar el paganisme, l'antiga religió romana, però també va voler reformar-lo. «Per a això —diu el Sant Pare— s'inspirà àmpliament en el cristianisme... I en una de les seves cartes deia que l'únic aspecte que l'impressionava del cristianisme era l'activitat caritativa de l'Església. Els sacerdots del paganisme havien d'imitar-la i superar-la. D'aquesta manera, l'emperador confirmava que la caritat era una característica determinant de la comunitat cristiana, de l'Església.»

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

L'acció de l'Esperit Sant

La setmana passada iniciàvem les consideracions sobre l'Esperit Sant, seguint el ritme del Compendi del Catecisme de l'Església catòlica, mirant de conèixer millor la seva Persona i la seva acció en la història de la salvació. Com que cada any celebrem la solemnitat de la Pentecosta i revivim aquella primera vinguda de l'Esperit Sant sobre els apòstols reunits a Jerusalem, podríem pensar que fins aquell moment la Tercera Persona de la Trinitat havia restat inactiva, com a l'espera de la seva entrada en escena.

A les primeres pàgines del Gènesi ja podem trobar rastres de la presència de l'Esperit de Déu, «que planava sobre les aigües» (Gn 1,2), dit en el llenguatge simbòlic del primer relat de la creació. Però on veiem de manera especialment viva l'acció de l'Esperit a l'Antic Testament és en els profetes que va inspirar perquè parlessin en nom de Déu. És per això que diem, en el Símbol de la fe, que l'Esperit Sant «parlà per boca dels profetes»: és

ell qui els donava la llum i la força necessàries per complir la missió, sovint difícil, de despertar la consciència del poble i dels seus dirigents i d'anunciar les promeses del Senyor.

Descobrim també l'actuació de l'Esperit de Déu quan envia Joan Baptista al desert a preparar «per al Senyor un poble ben disposat» (Lc 1,17) i a anunciar la vinguda imminent de Crist, el Fill de Déu. El mateix Baptista, el darrer dels profetes, veurà l'Esperit en forma de colom (cf. Jn 1,32) posant-se damunt d'aquell que —com havia anunciat el propi Joan— batejaria amb l'Esperit Sant. Aquest és, sens dubte, el signe que més ha arrelat com a imatge de la Tercera Persona de la Trinitat perquè és la més representada pels artistes de totes les èpoques, però no hem d'oblidar que és només un símbol, i que ho és entre molts altres, com comentàvem la setmana passada.

També contemplem com l'Esperit Sant omple Maria, la «plena de gràcia», i fa fecunda la seva virginitat per

donar a llum el Fill de Déu fet home. I és per aquesta mateixa presència de l'Esperit Sant en la Mare de Déu que la seva maternitat s'estén a tota l'Església: els dotze estan reunits al voltant de Maria el dia de Pentecosta, quan l'Església inicia el seu camí en la història.

Arribada la plenitud dels temps, l'Esperit ungeix Jesús com a Messies i guia tota la seva activitat. És Jesús qui ens revela l'Esperit Sant en el seu ensenyament i ens el mostra com a persona divina, i és el mateix Jesús qui comunica el seu Esperit a l'Església, alenant sobre els apòstols després de la resurrecció.

Els profetes, Joan Baptista, Maria, Jesús mateix... L'Esperit Sant, de manera discreta però eficaç, actua contínuament al llarg de la història de la salvació. Avui l'hem vist en el que s'anomena el temps de les promeses, preparant la plenitud del temps. La propera setmana considerarem la seva acció en el temps de l'Església, que és el temps de l'Esperit.

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

Més de 25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Jaume Montaña Carrera

Prevere

Educació en la bellesa, la bondat i la veritat

El 24 de gener passat, festivitat de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, el Sant Pare va fer públic el seu missatge en ocasió de la 41a Jornada Mundial dels Mitjans de Comunicació Social, que se celebrarà el 20 de maig sota el lema «Els nens i els mitjans de comunicació social: un repte per a l'educació».

És un missatge amb una forta càrrega de futur, ja que té com a receptors els nens ciutadans, que ho seran, demà, d'un món i una societat que estarà fortament marcada per la comunicació social i els adults, com a garants de la veritable educació de les noves generacions.

Avui, ells, els nens i les nenes, estan en procés de creixença i d'educació de la seva personalitat, que no pot quedar a mercè de la sola influència dels mitjans de comunicació social. Els primers responsables de l'educació de les noves generacions són els pares, l'Església —la parròquia— i l'escola, com diu el Papa.

Tenim una vida social molt moguda, que els mitjans no tenen temps ni espai per noticiar-la. Entre altres, hi ha el fet que he esmentat i que per als mitjans ha passat sense relleu, el patronatge de sant Francesc de Sales. És clar, però, que no estem en els millors temps per afavorir patronatges religiosos.

Un altre fet que mereix la nostra atenció és la mort, a França, de l'abbé Pierre. Home, capellà compromès i comprometedor de la justícia social a favor dels sense sostre i els més desfavorits dels béns de la fortuna material, cultural, religiosa, social... França, cap on miren molts ulls des de casa nostra, no va tenir vergonya de reconèixer el mèrit d'aquest religiós i li va tributar honors fúnebres quasi com a cap d'estat. L'abbé Pierre es va avançar en el temps en la pràctica de la «caritat social» de la qual parla Benet XVI a l'encíclica *Déu és amor*. Ara, és l'hora del descobriment dels que han de marcar les rutes del segle XXI, segle que s'ha dit que serà el triomf de la mística.

En el clima de confrontació politicosocial que vivim, fer

memòria de sant Francesc de Sales, home prudent i suau de tracte, escriptor de fina ploma, defensor dels drets humans —segons s'entenia al seu temps—, però obrint camps nous a la llibertat d'expressió, a la llibertat de pensament i de religió, ens ensenyarà a posar la veritat al servei de la informació. Així, ens farem comunicadors i constructors de comunió. Recordem que la justícia, la veritat, el perdó i l'amor són els pilars de la pau.

Navarro-Valls, portaveu del Vaticà els darrers 22 anys, recentment guardonat amb el premi Bravo Especial per la seva trajectòria, deia, parlant del periodisme: «La comunicació periodística no pot ser més que la transmissió d'una experiència que hom consi-

dera veritat. Sense aquesta experiència, no hi ha comunicació. Si no es creu que la comunicació és veritat, no hi ha periodisme sinó propaganda. Som en un món en què sabem de tot però no sabem què és l'home.» Els ¡Bravo! són premis que concedeix anualment la Comissió de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola a professionals de la comunicació que han destacat en algun aspecte de la comunicació social.

Dani

De la mà de sant Francesc de Sales, mestre en vida espiritual, dolç i ferm en el tracte amb el proïsme, i, seguint

l'exemple de sant Joan Bosco, apòstol dels joves, d'acord al seu criteri de la «pedagogia preventiva», anem per endavant educant el jovent —i també, reeducant els adults—, descobrint allò que hi ha de bo en cadascú. Així, ens disposarem millor per viure, en tots els aspectes de la nostra vida, la bondat, la bellesa, la veritat. Serà com vacunar-se contra els elements nocius dels mitjans de comunicació.

No oblidem que els nens d'avui són més icònics que lògics, més sensitius que racionals, més intuitius que discursius, més instantanis que processuals, més informatitzats que comunicats. Hem d'acceptar el repte que presenten, avui, els nens i els mitjans a l'educació. La resposta està a mans dels adults —pares, Església i escola.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

«La bellesa salvarà el món»

Tinc damunt de l'escriptori una entrevista al superior general dels Teatins i el missatge de Benet XVI per a la Quaresma d'enguany. Tots dos escrits poden ajudar a la reflexió sobre el temps litúrgic quaresmal.

En efecte, el P. Arteaga ha estat recentment guanyador del Premi Mundial de Poesia Mística Rielo. És escriptor i poeta. L'agència catòlica Zenit l'entrevista amb motiu d'aquest esdeveniment. L'entrevistat respon que el llibre premiat *Oficio en mi memoria* «és un llibre d'experiència. La de l'arravatament i el tremolor del Misteri. Deambular pel territori del cor, que és el territori de la memòria. Creure és recordar atordidorament albirant ensem el futur... La Bíblia sencera és poesia pura. Cant i sobresalt místics. I la fe una sobrevisió. Ens concedeix la gràcia de saber el que no sabem i de descobrir el que no es veu».

Quant a què és la poesia mística opina que, per a ell, la poesia no es altra cosa que poesia. I que «remet sempre a la contemplació... és anar d'èxtasi en èxtasi. Hom balbuceja. Li resulta difícil expressar alguna cosa. Es tracta de vèncer aquesta mena d'àngel que vol despullar-te. Al final, com vengut... et mors de ganes de refugiar-te en el silenci. Un bon

poeta amic deia que «la veritat més fonda és el silenci»». Arteaga considera com la poesia i la bellesa —la bellesa i l'autenticitat— són presents en l'Església. «L'Església és més bella que l'esposa del Càntic dels Càntics. Apel·la a embellir l'Església, la imatge de la qual deformen els pecats dels seus membres i que avui tenen el dèficit de la gratuïtat.» Crida a tenir cura de la bellesa i de la poesia. El mateix apostolat en necessita el complement. «Un salm en perfecte gregorià ajuda més a l'experiència d'un creient que llegir, tal vegada, certes cartes pastorals.» Fa acabar l'entrevista amb dues frases: «La bellesa salvarà el món» (Dostoevski) i «Mals temps els actuals per a la poesia» (Rilke).

He pensat que el missatge papal per a la Quaresma d'enguany assenyalava el camí de la poesia mística, de la vivència del Misteri, del silenci contemplatiu, en invitar-nos a acaronar l'expressió evangèlica: «Miraran aquell que han traspassat.» El Sant Pare ens col·loca al costat de Maria i Joan, al peu de la creu del Redemptor. Afirmar: «Amb una atenció més viva, adrecem la nostra mirada, en aquest temps de penitència i oració, a Crist crucificat que, morint en el Calvari, ens ha revelat plenament l'amor de Déu.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.telefonica.net)

Betum

No em refereixo a la pasta que posem a les sabates. El betum de què escric és un producte natural, té el nom d'*asfalt*, semblant, per tant, al quitrà.

Les guies diuen que hi ha forats, anomenats pous, d'on surt per l'Aravà. Confesso que no n'he vist mai cap. Com que la referència orogràfica que donen són les fondalades de la mar Morta, crec que, el més semblant que he pogut veure i aconseguir, és el fang viscos amb el qual la gent es cobreix tot el cos, abans de submergir-se a les aigües viscoses de l'anomenat mar de la Sal. El contacte amb aquella negror, i el massatge suau per treure-te'l a les aigües amargues, té propietats medicinals. No és cap secret que els que tenen psoriasis troben un alleujament a la seva malaltia. Jo me'n vaig endur una mica d'aquesta potinga i, quan està seca, i en cremar-la, he notat que desprèn uns efluvis sulfurosos. Una cosa semblant, però sense estar emulsionat en aigua, devia ser el betum de què parla la Bíblia. Llegim que Noè el va fer servir per calafatar la seva arca i conferir-li estanqueïtat i impermeabilitat. La mare de Moisès en va untar la cistella on hi va posar el seu fill, perquè surés i se salvés de morir ofegat. Ja abans, els orgullosos constructors de la torre de Babel van fer servir aquesta substància, en comptes de ciment o de guix que nosaltres faríem servir, per fer una argamassa que donés solidesa als maons que coïen al foc. En un altre lloc, se'n diu que els reis que fugien, en temps d'Abraham, van caure als pous de betum. Devien ser un perill igual que el de les arenes movedisses de les narracions novel·lesques, que tampoc no he vist mai. L'única vegada que he vist aquesta substància va ser en un museu bíblic. Estava tancada en una vitrina i no en vaig poder conèixer les característiques tàctils. Sé que a Espanya hi ha pissarres bituminoses que si s'escalfen en surt asfalt, però tampoc no he tingut ocasió de veure-les.

Segurament que el betum i la pega deuen ser el mateix, encara que l'episodi de la cistella de Moisès els distingeix. He preguntat als fabricants de botes d'on treuen la pega que feien servir per impermeabilitzar i m'han contestat que la treuen d'algunes arrels del pi, per la qual cosa dedueixo que no és la mateixa substància que hi havia a Egipte en el temps de l'Èxode.

El betum i la pega, com tantes altres coses, han servit per al bé i per al mal, per evitar que morís ofegat un futur cabdill, salvador del seu poble al desert del Sinaí, o per edificar un monument a l'orgull humà. Segurament que té propietats característiques, sense deixar de ser, com explicava, un remei cutani aplicat ocasionalment. Això em fa pensar en l'ambivalència de tantes coses i en el valor que els donem els homes. N'hi ha que es fixen en el que és bo, i n'ignoren irresponsablement els perills, altres en el que és dolent, sense gaudir de les seves qualitats. El trasllat per carretera em permet fer moltes accions bones, tot i que a les voreres trobaré moltes prostitutes, a les quals no faig ni cas i tampoc no condueixo atemorit per això. No deixaré de fer servir el cotxe a causa d'aquestes temptacions. Una cosa semblant es pot dir d'Internet. Sento gent sabedora que no s'atreveix a entrar a la xarxa a causa de la pornografia que hi circula. La major part de la meua vocació evangelitzadora l'exerceixo mitjançant aquesta via. No pel fet que hi ha continguts dolents a la xarxa deixaré de fer-la servir.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

«Volver»

Sí, no vull fer cap plagi, perquè també em refereixo a la pel·lícula nominada a un Oscar a Hollywood. Un mèrit artístic, sens dubte, i una sèrie de valors que només mostren la capacitat d'un director i d'uns artistes. Això sortirà a tots els mitjans de comunicació i, a sobre, aquests premis tindran una bona compensació econòmica.

Però jo, aquesta setmana, vull donar la meua nominació particular a un altre Oscar, no a la millor pel·lícula, encara que tingui aquest títol famós de *Volver*. La meua nominació va referida al mateix verb, i a la mateixa acció. Però, es tracta d'una altra manera de fer-ho. No en una pantalla, sinó en una vida.

Tornar, que difícil que és en molts moments. I em refereixo a tornar a començar. Potser això ho hem de fer sovint quan una cosa no ens ha sortit bé, però quan aquest verb i aquesta actitud es converteix en una angoixa vital, porta a situacions ben compromeses i de vegades heroïques.

A. X. feia temps que havia sortit de la seva situació habitual d'addicció a les drogues. Aquella vida l'havia portat a una sèrie de problemes que volia oblidar. S'havia sotmès a tot el que li van dir, va fer un programa de reinserció complet, havia aconseguit una feina, havia conegut el que ell creia l'amor de la seva vida, amb qui podia compartir moments de felicitat. I un mal dia, tot es va ensorrar. El fracàs en l'amor va fregar la fibra encara dèbil de la seva personalitat, feta malbé pels anys

d'addiccions, i va tornar a recaure.

Ara ha de recomençar de nou com si aquells anys de lluites i de programes difícils s'haguessin esborrat de la seva vida.

Quan un home o una dona és capaç de tornar a començar després d'una d'aquestes recaigudes, jo us ben asseguro que mereix un Oscar molt més que la pel·lícula d'Almodóvar.

És també el cas de R. Les recaigudes havien format part de molts anys de la seva vida. Ara en fa uns quants que ha aconseguit asserenar-se i passar per les dificultats sense recaure. Està convençut que no podrà dir mai que està guarit del tot i per això ha de continuar lluitant cada dia.

El passat ha deixat unes quantes petjades en el seu esperit i en el seu cos malalt i amb problemes de mobilitat. Però, ho accepta com una redempció de la seva conducta anterior.

Quan l'altre dia li vaig sentir dir quina era la seva situació actual i com es trobava, em vaig afirmar en el meu desig de donar-li un Oscar a «la millor recuperació». Aquestes van ser les seves paraules: «Jo, quan miro enrere i em veig, penso que no sóc la mateixa persona. He fet un canvi tan gran! I quan em sento perdonat per Déu, voldria retornar d'alguna manera a les persones que he fet mal... Però no en sé res. És aleshores quan em dedico a fer el bé a d'altres i... Déu farà la resta.»

Això sí que es mereix un Oscar! I Déu l'hi donarà.... N'estic segura. I molt més valuós que l'«estatuetta» de Hollywood.

Zoom

Eduard Brufau

Des de fa tres anys el Pròxim Orient compta amb una emissora pionera: Tot per la Pau. Es tracta d'una ràdio amb seu a Jerusalem i formada a parts iguals per israelians i palestins. Té com a objectiu oferir una informació objectiva i no esbiaixada del conflicte i ajudar d'aquesta manera a la reconciliació entre tots dos pobles. El programa que té més audiència és el dedicat a escoltar els oients — tant israelians com palestins — que han perdut éssers estimats en el conflicte. Una aposta valenta i veritable per la pau.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Brega de llops

El vell cacic d'una tribu parlava amb els seus néts sobre la vida. Els va dir: «Dins meu, hi ha una gran brega!... és entre dos llops! Un d'aquests llops és tot ira, orgull, vanitat, enveja, avarícia, covardia, gola, luxúria i peresa. L'altre és serenitat, humilitat, autenticitat, equanimitat, generositat, valentia, sobrietat, innocència i acció essencial. Aquesta mateixa baralla passa a dins vostre, i a dins de tots els éssers de la Terra.» Els nois ho van pensar un moment i un dels nens va preguntar a l'avi: «I quin dels dos llops creus que guanyarà?» El vell cacic li va respondre senzillament: «El que tu alimentis.»

Aquest petit conte, que he retocat una mica, és a Internet i conté veritats profundes. La lluita interior passa al cor de cada persona entre l'essència i l'ego, entre les virtuts i les passions, entre la llum i l'ombra, entre el bé i el mal. Les veus interiors són múltiples i no sempre ens impulsen al que és millor. N'hi ha per a tots els gustos. El combat existeix. Qui l'ignora, segurament és que ja ha estat derrotat. Les guerres exteriors són un reflex del món interior. Si en cada persona triomfés el bé i la bondat no hi hauria conflictes. Però, malauradament, no és així. Ho sabem perquè en tenim prou de mirar-nos a dins per adonar-nos que no sempre guanya el llop bo. I en els altres passa el mateix. El resultat el coneixem tots.

La victòria es vincula a l'aliment. Si nodrim el nostre ego i les nostres passions, el triomf estarà al seu abast. Si, al contrari, la nostra essència i les nostres virtuts acaparen la nostra atenció, el resultat serà bo per a mi i per als altres.

En què es concreta l'aliment? Primer de tot he de ser conscient de quin aliment em nodreix i de la mesura en què cada aliment m'afecta. No tot és igual ni tot té els mateixos efectes. Al llop bo l'alimenta un estil de vida que troba cada dia un espai de meditació, de pregària i de pau interior, que té lectures nutritives, que dedica un temps a passejar i a estar amb els altres (família, amics...), els escolta i parla amb ells, que neutralitza els sentiments negatius que poden aparèixer en la convivència ordinària, que respecta les hores de descans sense vetllar, que selecciona l'aliment i la beguda sense abusar de l'alcohol... Alimenta el llop dolent un estil de vida que es deixa endur per l'odi, que reacciona sempre amb amargura davant tot el que passa, que cau en l'estrès i en l'agitació interior, que és incapaç de trobar un temps d'assossec en la jornada, que engoleix tots els programes de televisió sense saber-los seleccionar, que no respecta les nits ni els descans, que abusa de l'alcohol... Aquests dos estils, contraposats, donen resultats diferents.

Cal tenir cura i alimentar el llop bo si volem que guanyi la brega interior. Cal enfortir-lo i donar consistència a la seva musculatura. Si la fe, el coratge, l'amor arrelen en el seu cor, el seu impuls serà irrompible. Rebrà esgarrapades i ferides, però guanyarà. Una persona que creu en Déu sap una veritat, difícil d'acceptar només des d'una perspectiva humana: «El bé és més fort que el mal.» La història, sovint, sembla que la nega perquè els homes i les dones de vegades tenim uns comportaments salvatges, però hi ha un ordre en el món que tard o d'hora es recupera i posa les coses al seu lloc. La saviesa popular afirma, quan indaga l'altra cara de la moneda, que «qui sembla vents, cull tempestats».

La frase evangèlica, una mica enigmàtica, que hi ha a Mt 11,12: «El Regne del cel sofreix violència», per ventura no recull el fragor d'aquesta guerra entre tots dos llops, que hi ha en l'àmbit del cor?

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

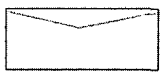
Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

CARTES DEL
LECTOR
☐ **Música gregoriana a Castelló d'Empúries**

Als amants de la música gregoriana, particulars i corals, els seria molt agradable desplaçar-se algun primer diumenge de mes a la basílica de Castelló d'Empúries per participar en la missa de dotze que la parròquia ofereix en gregorià als feligresos i a tots els amics.

La música gregoriana és d'una filigrana sensible i emotiva. Per això creiem que les persones que estimen el cant tindrien un gran goig de cantar gregorià a la magna vila de Castelló. Notes que vibren angèliques enfront d'un impressionant temple d'estil gòtic i d'un majestuós altar major que, providencialment, es va salvar de la crema en els anys de la persecució religiosa del 1936.

Les persones grans, sota el pentagrama gregorià, tindran ocasió de recordar els cants de la seva infantesa i els joves reviuran amb profunditat els valors de la música sacra, herència d'un poble mil·lenari, fidel a la tradició i a la història. Al mateix temps, la visita a Castelló els permetrà gaudir de la bellesa d'aquella basílica, que l'emmarca una portalada artística i monumental del segle XIV. Contemplats la façana i el campanar des de la mateixa plaça, sembla que un es trobi en el cor de Florència. L'historiador Mn. Miquel Pujol, en un llibre recentment editat, ens descriu aquesta obra d'art sota el títol *La portalada dels apòstols de la basílica de Castelló d'Empúries*.

FRANCÈSC A. PICAS
La Jonquera

☐ **Rèplica de l'autor de llibre «Última notícia de Jesús el Natzarè»**

Senyor director,

Arran de la rebentada del meu llibre *Última notícia de Jesús el Natzarè*, en dos escrits signats per Pius Pujol i Cristóbal Sàrrias, que no explicita que és jesuïta, publicats a C.C. l'1 de febrer passat, vaig enviar-li un article de rèplica titulat *Pobres lectors amb aquests crítics!* el 12 de febrer passat, que vostè m'obliga a reduir a una simple carta al director, contrariant el costum d'arreu del món d'oferir en qualsevol periòdic el mateix espai de rèplica que els escrits que l'han originada. Lamento profundament que un cop més pugui constatar

que una cosa sigui predicar el diàleg i l'altre portar-lo a terme en la seva publicació.

Vaig col·laborar a C.C. des del temps de mossèn Jarque, el fundador. He col·laborat a Ràdio Estel sempre que se m'ha demanat. Sóc creient, practicant i indigne seguidor de Jesús. Assabentar-me pel seu crític que tot el treball de més de tres anys per escriure un llibre sobre Jesús amb les darreres aportacions dels experts «és la repetició de tot el que s'ha dit, a través de dos segles, sobre Jesús, en l'esforç dels seus enemics per desqualificar-lo» em deixa garratibat. No sabia que C.C. i Ràdio Estel sol·licitessin col·laboracions als enemics de Jesús.

De la carta del senyor Pujol, que ja havia rebut privadament, sols vull dir-li que valorar un llibre sense voler llegir-lo és d'un orgull tan insolent que es desqualifica ell mateix en aplicar-se l'Himne de Jubilació (i a vostè per publicar-ho i deixar-li escriure, contra els ensenyaments del Papa, que «la fe és la verdadera raó»).

Quant a la pseudoressenya del jesuïta esmentat, puc dir el següent:

1. Perd el temps volent demostrar que no hi dic res de nou. (Servidor ho he repetit fins a la sacietat.) Tanmateix, es contradiu quan parla de la «prepotència» de les meves conclusions (en què quedem?).

2. A la pàg. 412 del meu llibre escric textualment que no poso «sota sospita la historicitat del fet fonamental de la passió i crucifixió de Jesús sota Ponç Pilat...»; ell assegura que Jesús en el meu llibre esdevé un «ésser nebulós».

3. No escric enlloc que «tot el que se'n explica de Betlem és fals» com em fa dir; esmento a peu de la lletra, a pàg. 342, el que escriu el Dr. Puig Tàrrach, actual degà de la Facultat de Teologia a Jesús. *Un perfil biogràfic*, i cito la pàg. exacta.

4. Falta a la veritat quan escriu que per a mi «el que se suposa que va ser la seva vida [...] només és fruit de l'acumulació de dades [...] i el resultat de l'ambició d'uns quants manipuladors que es van erigir en jerarquies des del començament». Servidor analitza les dites, paràboles i miracles de Jesús (titular-nos «Signes del Regne» li sembla poc?), comento la passió i resurrecció

(fins i tot en els apòcrifs) i no parlo enlloc de manipulació, sinó de fe i de documents escrits des de la creença. Cap «figura de ficció», com ell diu, doncs. A les pàg. 323-334 hi trobarà una síntesi de la recerca històrica sobre Jesús.

5. M'agradaria que me n'assenyalés un de sol, de la «quantitat de prejudicis» que segons ell acumulo, o tan sols un dels «anacronismes» que empro, perquè, davant d'un llibre de quasi 500 pàg., amb 14 de bibliografia, ha de ser fàcil d'assenyalar-los. Blamar-los en general és com tirar la pedra i amagar la mà.

6. El jesuïta es demana retòricament (amb un deix d'ironia) si realment crec que la meua narració és «l'última notícia» sobre Jesús. Doncs li he de respondre honradament que sí; aquesta és l'*Última notícia de Jesús* que servidor puc escriure després de molts estudis. I li confessaré que fer aquest llibre m'ha resultat una jugada personal molt seriosa per a la meua fe, enfront de la qual no puc permetre ironies ni d'ell, per jesuïta que sigui, ni de ningú (m'ho van inculcar els jesuïtes on vaig estudiar). La meua «última notícia», tanmateix, com han entès d'altres persones que han elogiat el meu esforç fins en mitjans eclesiàstics i com molt bé escriu el bisbe Casaldàliga, no pretén pas ser l'*última paraula* sobre Jesús. Només Ell és la Paraula Nova i Veritable de la Divinitat.

LLUÍS BUSQUETS i GRABULOSA
Barcelona

☐ **La missió de l'Església**

Llegeixo i sento sovint crítiques negatives a l'Església. Diuen que té molts diners. La manca de formació i la mala intenció fa veure moltes coses a l'inrevés.

La missió de l'Església és principalment ajudar a resoldre les necessitats i a pal·liar la pobresa que hi ha arreu del món. Bisbes i missioners, que s'adonen de la situació concreta de cada lloc, demanen solucions urgents. L'Església distribueix ajuda tant com pot per tal d'assistir el pròxim més desafortunat. Hi ha un grup al Vaticà que només es dedica a això. Amb tot, cal destacar que, a més de l'ajuda material, també és molt important l'orientació espiritual i humana, que avui dia fa molta falta.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

☐ **Lletres massa petites**

El meu pare té 85 anys i cada vegada és més conscient que el món està pensat per a menors de 40. Malgrat l'interès que tenim els seus fills que utilitzi el mòbil, li resulta impossible, ja que la pantalla no la veu i els números són tan petits que els dits piquen diverses tecles a la vegada. Quan vol llegir el prospecte dels medicaments, tot i canviant les ulleres, no pot ni endevinar les lletres perquè són massa petites. Podríem dir el mateix de les instruccions de les màquines, que tenen al seu favor la quantitat d'idiomes amb els quals es poden fer pràctiques, si es poguessin intuir els mots.

Quan va pel carrer li agradaria saludar els amics, però va mirant al terra per no caure en un sot, o en un graó, o

mirant que no hi hagi cap rajola on ensopegar. Tampoc li resulta gaire fàcil mantenir l'equilibri en els mitjans públics de transport, atès que hi ha pocs llocs on recolzar-se. Sovint li regalem algun llibre i el primer que demana és si la lletra es gran. Em sap greu pels escriptors que tant s'esforcen a escriure i que a l'hora de comprar-los ens haguem de fixar a triar el que té una grandària adequada de lletra i no en el contingut. Voldria aclarir que per conduir no necessita ulleres.

Decididament, el proper aniversari li regalaré una lupa, però també tinc l'esperança que aquestes dificultats que he esmentat es resolguin, ja que jo tinc 50 anys i em passa el mateix que al meu pare.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Sobre la Sagrada Comunió

—Recentment en la resposta a una consulta, vostè al·ludia a les condicions per rebre la Sagrada Comunió. Ens recordava, i el felicito, coses molt elementals: que cal estar en gràcia de Déu i, no cal dir, estar batejat. Li asseguro que he presenciat celebracions amb joves on han combregat catòlics i no cristians. També va ser adient recordar la qüestió del dejuni. Jo voldria plantejar-li una pregunta sobre la manera concreta de rebre la Sagrada Comunió: tenen dret els fidels a rebre-la de genolls i a la boca com es feia tradicionalment? Hi ha sacerdots que diuen que està prohibit. El sacerdot té l'obligació d'administrar la Sagrada Comunió a la mà quan no es fa correctament (mans brutes, amb guants, xopes de suor o intentant agafar el Cos de Crist de manera impròpia, posant els dits com una pinça)? Potser li semblarà una cosa poc important...

—Tot el que faci referència al bé suprem de l'Església, que és la Santíssima Eucaristia, és important. El Concili Vaticà II qualificava l'Eucaristia de «font i cim» de tota la vida cristiana. Les qüestions que planteja són importants i els pastors de l'Església hem d'atendre amb sol·licitud l'educació litúrgica i eucarística dels fidels. Probablement, en el tipus de celebracions que vostè esmenta el sacerdot no sabia que combregaven persones no batejades i tampoc no ho sabia la majoria de participants ni tenien la formació catequètica més elemental per saber que estar batejat és una condició fonamental per ser admès a l'Eucaristia. Amb tot, no estaria malament curar-se en salut en aquests casos i notificar abans, amb el tacte i delicadesa adequats, que només poden combregar els que estan batejats i també que aquells que gairebé mai no van a missa ni combreguen haurien d'abstenir-se'n fins que estiguin en la disposició requerida.

L'Eucaristia no té la funció d'animar festes juvenils. És una cosa molt seriosa. I també hauríem d'advertir que cal esforçar-se per rebre el Senyor amb fe, fervor i una devoció plena d'amor. Què n'és, de trist, combregar amb un esperit fred, amb deixadesa i indiferència! Encoratjo tothom a recuperar aquells bonics actes de fe, esperança i amor abans de combregar. I ara, com a resposta a les preguntes que em formula, li diré que, mantenint-se el dret de combregar dignament a la mà com autoritza l'Església, tot fidel, segons les legítimes disposicions litúrgiques de l'Església, té dret a combregar de genolls i a la boca sempre que ho desitgi i que el sacerdot, en casos com els que vostè esmenta, atent a la dignitat del sagrament té l'obligació de negar la comunió a la mà i instruir els fidels segons les normes eclesiàstiques vigents. Em sembla adient la seva pregunta, ja que en alguns llocs s'ha deteriorat notablement la praxi de rebre la comunió a la mà i cal posar-hi el remei oportú.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

«Alceu vers ell la mirada...» (Salm 33/34,6)

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El temps de la il·luminació

La darrera etapa del catecumenat, que coincideix ritualment amb la Quaresma, s'anomena «temps de la il·luminació», perquè és el temps en què s'escolta més assíduament la Paraula de Déu, i els qui han estat elegits per a la iniciació cristiana treballen per acostar-se més personalment a Jesucrist, llum veritable. En aquest context, l'evangeli de la transfiguració és particularment significatiu. Tot el misteri de la transfiguració és un misteri de llum, que resplendeix en Jesús, envolta els deixebles, i és l'àmbit on s'escolta la veu del Pare.

La icona de la transfiguració, en la tradició bizantina, és sempre la primera experiència creativa del cristià que es dedica a pintar icones. És la prova que aquell és capaç de reflectir la llum de Crist, que és la característica de les icones. I, tanmateix, això que s'espera artísticament d'ell, és només una realització simbòlica de l'ideal de la vida cristiana. Aquesta idea és freqüent en l'Escriptura i en la litúrgia.

El salm 33/34

Entre aquesta varietat de textos, tenim el del salm 33/34: «Alceu vers ell la mirada, i us omplirà de llum, i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits...» (v. 6). Expressa molt bé el fruit de la contemplació del misteri de

la transfiguració. En primer lloc, és una invitació a la contemplació i un anunci del seu fruit. Mirar el rostre de Déu és un dels anhels més sovint expressats en l'Antic Testament: «Deixeu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats...» És un anhel que només es compleix amb l'encarnació del Fill de Déu. Només aleshores Déu es presenta amb un rostre que es pugui contemplar: «Els qui em veuen a mi, veuen el qui m'ha enviat» (Jn 12,45). Perquè Déu no l'ha vist mai ningú, habita en una llum inaccessible.... Mirar és gairebé el mateix que escoltar. Aquí és on es comprèn l'explicació de la segona carta de Pere: «Us vam fer conèixer la vinguda poderosa de nostre Senyor Jesucrist, no pas basant-nos en faules hàbilment teixides, sinó després d'haver contemplat la seva grandesa amb els nostres propis ulls. Ell va rebre de Déu Pare honor i glòria, i una veu que venia de la glòria majestuosa de Déu digué: "Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut." Aquesta veu que venia del cel, nosaltres la vam sentir quan érem amb ell a la muntanya santa» (2Pe 1,16-19).

En segon lloc, el salm explica les conseqüències d'aquesta il·luminació que es rep en la contemplació del rostre de Crist: «No haureu d'abaixar els ulls avergonyits.» Aquí és l'apòstol sant Pau el qui ens explica amb profunditat el significat d'aquesta promesa: «Podem parlar obertament, sense haver de posar-nos cap vel a la cara, com ho feia Moisès... Tots nosaltres, sense cap vel

a la cara, reflectint com un mirall la glòria del Senyor, som transformats a la seva mateixa imatge, amb una glòria cada vegada més gran, per obra del Senyor, és a dir, de l'Esperit» (2Co 3,13.15).

«Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor»

La utilització d'aquest salm en l'experiència de la vida cristiana ens ve de molt antic. Sant Pere el cita en la seva primera carta, i això fa suposar a alguns que ja aleshores fos utilitzat per la comunitat dels creients com a salm d'acompanyament de la processó de comunió, cosa que consta per més endavant.

La frase d'invitació és aquesta: «Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor; feliç l'home que s'hi refugia.» L'oportunitat d'aquest text per al moment de la comunió eucarística és ben clara: el Senyor se'ns ha donat com un menjar i una beguda. El profeta Isaïes anunciava els temps messiànics «un banquet de plats gustosos i de vins selectes» (Is 25,6) per celebrar el triomf de la vida sobre la mort. No és l'Eucaristia el memorial de la victòria de Crist sobre la mort i, per tant, el veritable «menjar gustós» anunciat per Isaïes? Quina altra cosa pot haver-hi de més gustosa que la participació en la vida de Crist? Il·luminats amb la seva llum, alimentats amb el seu Cos i la seva Sang. Com diu la litúrgia bizantina després de la comunió: «Hem vist la llum veritable!...»

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut a Catalunya cap a l'any 310
- ☐ Segon bisbe de Barcelona
- ☐ Teòleg que va vetllar pel manteniment de la doctrina cristiana
- ☐ Va morir a Barcelona cap al 390

Sant Pacià és el segon bisbe conegut de la ciutat de Barcelona després de Pretextat. Segons totes les fonts de l'època era un home de gran cultura, coneixedor a fons de la teologia cristiana però també de la cultura clàssica romana i grega. Aquest ric bagatge cultural li va permetre tenir una visió clara de la situació general i les necessitats del cristianisme i escriure diverses obres de gran valor.

El nostre sant era un prevere i pare de família que va ser nomenat bisbe de Barcelona l'any 360, moment en què probablement ja era vidu. Com a cap de l'Església barcelonina va vetllar sobretot pel manteniment de la recta doctrina cristiana. Per aquesta raó, va combatre les heretgies de l'època, com la dels novacians, que es caracteritzaven per un rigorisme extrem. També va maldar perquè els cristians abandonessin certes festes i rituals

Altar de sant Pacià de la catedral de Barcelona, de Miquel Sala (1688).

Sant Pacià

pagans, que ell considerava del tot inapropiats. Sant Pacià es va mostrar especialment atent en la seva tasca pastoral com a bisbe, de la qual va deixar obres com ara *De baptismo* («Sobre el baptisme»), en la qual orienta els fidels en els fonaments de la fe, o també una *Exhortació a la penitència*.

Aquest sant bisbe de Barcelona no va oblidar tampoc en els seus escrits la unitat i la universalitat del cristianisme, tema que va saber resumir en la frase «Cristià és el meu nom, i catòlic el meu cognom», sentència que posteriorment s'ha fet coneguda. Sant Jeroni, contemporani seu, li dedica en una de les seves obres tot un seguit d'elogis i el descriu com un home eloqüent i honest. Se sap que sant Pacià va tenir almenys un fill, Dextre, que segons algunes fonts documentals va arribar a ser prefecte del pretori romà.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 2)

MARÇ

4. Diumenge

II de Quaresma, Morat. Lectures: Gènesi 15,5-12.17-18 / Salm 26 / Filipencs 3,17-4,1 / Lluc 9,28b-36

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Casimir, príncep; Luci I, p. i mr.; Nèstor, Eteri, Arcadi, Capitó, b. i mr.

5. Dilluns

Fèria, *Morat.* Lectures: Daniel 9,4b-10 / Salm 78 / Lluc 6,36-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Focas, mr.; Josep Joan de la Creu, rel.; Luperc, mr.; Santes, Olívia, vg. i mr.

6. Dimarts

Fèria, *Morat.* Lectures: Isaïes 1,10.16-20 / Salm 49 / Mateu 23,1-12. Barcelona, Tarragona i Terrassa: es pot commemorar *Sant Oleguer*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Virgili, b.; Santes, Coleta, rel.

7. Dimecres

Fèria, *Morat.* Lectures: Jeremies 18,18-20 / Salm 30 / Mateu 20,17-28 (Es pot commemorar: *Santa Perpètua i Santa Felicitat*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teòfil, b.

8. Dijous

Fèria, *Morat.* Lectures: Jeremies 17,5-10 / Salm 1 / Lluc 16,19-31 (Es pot commemorar *Sant Joan de Déu*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Veremon d'Irache, ab.; Santes, Aurèlia de Niça, mr.

9. Divendres

Fèria, *Morat.* Lectures: Gènesi 37,3-4.12-13a.17b-28 / Salm 104 / Mateu 21,33-43.45-46 (Es pot commemorar: *Santa Francesca Romana*). Barcelona i Terrassa: es pot commemorar *Sant Pacià*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dagobert, laic.

10. Dissabte

Fèria, *Morat.* Lectures: Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 102 / Lluc 15,1-3.11-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simplicí, p.; Macari, b.; Candi, mr.; Santes, beata Maria-Eugènia Milleret de Brou, rel. i fund.

Lectures bíbliques

Diumenge II de Quaresma

Lectura primera

Gn 15,5-12,17-18

Déu fa una aliança amb Abram, el creient

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, Déu va fer sortir fora Abram i li digué: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. Després li digué: «Jo sóc el Senyor que t'he fet sortir d'Ur dels caldeus per donar-te aquest país; serà el teu heretatge.» Abram preguntà: «Quina garantia me'n doneu, Senyor?» Ell respongué: «Porta'm una vaca, una cabra i un moltó de tres anys, una tórtora i un colomí.» Li portà tots aquests animals, els partí per la meitat i posà cada meitat enfront de l'altra, però no va partir els ocells. Uns ocellots de presa volien abatre's sobre els cossos morts, però Abram els allunyava. Quan el sol s'anava a pondre, Abram caigué en un son profund i s'apoderà d'ell un gran terror, com una foscor. Després de la posta, quan ja s'havia fet fosc, veié un forn fumejant, una torxa encesa, que passava enmig dels animals partits. Aquell dia el Senyor va fer amb Abram una aliança i es comprometé en aquests termes: «Dono aquest país a la teva descendència, des del torrent d'Egipte fins al gran riu, el riu Eufrat.»

Salm responsorial

26

El Senyor m'il·lumina i em salva,
qui em pot fer por?

El Senyor és el mur que protegeix la meva vida,
qui em pot esferir?

R. El Senyor m'il·lumina i em salva.

Escolteu el meu clam, Senyor,
compadiu-vos de mi, responeu-me.
De part vostra, el cor em diu:
«Busqueu la meva presència.» *R.*

Arribar davant vostre és el que vull,
Senyor, no us amagueu.

No sigueu sever fins a rebutjar el vostre servent,
vós que sou el meu ajut. *R.*

N'estic cert, fruité en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.

Espera en el Senyor!

Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi!

Espera en el Senyor! *R.*

Lectura segona

Fl 3,17-4,1

Crist ens configurarà al seu cos gloriós

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, [seguíu el meu exemple i fixe-u-vos en els qui viuen segons el model que teniu en mi. Us ho he dit sovint i ara ho repeteixo amb llàgrimes als ulls: N'hi ha molts que, pel seu estil de viure, són contraris a la creu del Crist. El terme on s'encaminen és de perdició, el déu que adoren és el ventre, i la seva glòria, la posen en les parts vergonyoses; tot el que aprecien són valors terrenals.

Però nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel; d'allà esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós, gràcies a aquella acció poderosa que li ha de sotmetre tot l'univers.

Per tant, germans meus estimats i enyorats, vosaltres que sou el meu goig i la meua corona, manteniu-vos així en el Senyor, estimats meus.

Vers abans de l'evangelí

*Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare:
Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.*

Evangelí

Lc 9,28b-36

*Mentre Jesús pregava,
es trasmutà l'aspecte de la seva cara*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar. Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espurdejant. Llavors dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es van aparèixer gloriosos, i parlaven del traspàs d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem. Pere i els seus companys estaven adormits profundament, però quan es desvetllaren veieren la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell. Quan aquests anaven a separar-se de Jesús, Pere li digué: «Mestre, que n'estem de bé aquí dalt! Fem-hi tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» Parlava sense saber què es deia. Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol. Llavors del núvol estant una veu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo.» Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol. Ells guardaren el secret, i aquells dies no contaren a ningú res del que havien vist.

Tarragona

diòcesis

La parròquia de Sant Pau rep la medalla d'argent de la ciutat

■ El rector va qualificar l'església «d'escola de corresponsabilitat al servei de la ciutat i del país»

TARRAGONA.— L'església de Sant Pau ha meregut el reconeixement de Tarragona en rebre de mans de l'Ajuntament la medalla d'argent de la ciutat. El lliurament de la distinció es va fer efectiu el divendres 9 de febrer, a la sala de plens del palau

municipal, en un acte que va ser presidit per l'alcalde, Joan Miquel Nadal, i l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. Mn. Joan Anton Cedó, rector de la parròquia de Sant Pau, va ser l'encarregat de recollir la medalla.

Just a la conclusió dels actes commemoratius del cinquantenari de la creació de l'església de Sant Pau de Tarragona, la parròquia ha estat objecte del merescut homenatge de la ciutat «en agraïment a la mateixa parròquia i a totes les persones, seglars i eclesiàstics, que l'han servit», va dir l'alcalde de Tarragona en el seu parlament. Joan Miquel Nadal va qualificar l'església de Sant Pau com «un signe de llibertat, puix que la gent que hi ha treballat han estat sempre persones de conviccions democràtiques», alhora que va animar aquella comunitat a continuar en la mateixa línia «en benefici de la ciutat».

Així mateix l'alcalde de Tarragona va tenir paraules de record envers el cardenal Benjamín de Arriba y Castro, l'arquebisbe que va decretar l'erecció de la parròquia l'any 1956 i que recollia així la iniciativa del seu predecessor, el també cardenal Manuel Arce Ochotorena. Nadal va manifestar la «no-coincidència en el temps ni en el context polític de l'època del cardenal Arriba y Castro», però va valorar positivament la seva obra incidint en la «visió urbanística i social» a l'hora de definir l'enclau de l'església de Sant Pau, sense oblidar l'impuls que va donar a altres iniciatives, tant a la ciutat com arreu de l'arxidiòcesi, alhora que va suggerir a l'arquebisbe Jaume Pujol la possibilitat d'organitzar un homenatge a la memòria d'aquest prelat, el darrer cardenal que ha tingut l'Església de Tarragona.

El rector de Sant Pau, Mn. Joan Anton Cedó, va pronunciar paraules d'agraïment a l'Ajuntament i a la ciutat per la distinció rebuda, i va fer recordança dels seus predecessors en el ministeri pastoral, al servei de la parròquia, «projecció ciutadana de la fe» i a la qual va qualificar «d'escola de corresponsabilitat al servei de la ciutat i del país». Mn. Cedó va recordar, a grans trets, moltes de les activitats i fets produïts al llarg d'aquests cinquanta anys, sota els auspicis de la parròquia de Sant Pau, a més dels fruits de la tasca pastoral i evangelitzadora que aquesta ve desenvolupant.

Per la seva part, l'arquebisbe Jaume Pujol va fer memòria precisament de les arrels paulines de l'Església de Tarragona i va recordar l'anunciat Congrés Internacional que se celebrarà a la ciutat l'any 2008 i «que ajudarà a endinsar-nos en les arrels cristianes de Tarraco i donarà també prestigi a la ciutat». L'arquebisbe també

Mn. Cedó i l'alcalde de la ciutat.

va manifestar la seva satisfacció per la distinció atorgada a l'església de Sant Pau per part de l'Ajuntament, cosa que representa el reconeixement de tota la ciutat.

Coincidint amb els actes de cloenda del 50è aniversari de l'església de Sant Pau i d'altres efemèrides singulars, es va presentar en públic la tercera edició dels *Goigs de sant Pau*, a iniciativa de la parròquia i dels gogistes tarragonins, com a resposta al desig «de poder deixar constància escrita de la celebració», va assenyalar Mn. Joan Anton Cedó. Hi ha dues edicions anteriors dels nous goigs —la primera data de l'any 1915— i, tal com indica Lluís M. Moncunill Cirac en la seva *Notícia històrica*, els criteris adoptats en aquesta tercera edició «ens porten a respectar les formes lèxiques, morfològiques i sintàctiques dels textos anteriors», per bé que s'han adaptat els textos a les normes ortogràfiques fabrianes.

El temple, en obres

A hores d'ara el terra de l'església de

Sant Pau es troba totalment aixecat per tal de substituir el paviment i l'enrajolat, amb l'objectiu d'eliminar les irregularitats que presentava. Les obres es fan d'acord amb un projecte iniciat el 2002 quan el llavors estudiant d'arquitectura Ignasi Femenia

va fer un dels treballs de final de carrera al voltant de les deficiències i les patologies de l'edifici. Les irregularitats del terra es deuen al fet que l'església s'havia assentat sobre la sorra i que la base de sota les rajoles era tan fina que permetia les filtracions d'humitat. D'altra banda, es va observar com algunes pedres de la façana s'estaven trencant perquè els ferros de suport s'havien rovellat.

En l'actualitat, l'arquitecte Ignasi Femenia és, a més, un estret col-

laborador de la parròquia. Forma part del cor i de l'equip de responsables de la Pastoral de Joventut i dirigeix les obres, que es van iniciar el dia 5 de febrer. L'actuació consisteix fonamentalment en la construcció d'una base de ciment més sòlida, consolidar els elements de pedra, netejar i pintar les façanes i tractar les taques d'humitat que hi ha a l'interior.

Segons ha explicat el rector de Sant Pau, «l'església quedarà pràcticament igual», amb la salvetat que les lloses noves seran de pedra natural i el presbiteri quedarà més reduït. Malgrat les obres, la parròquia continua oberta al culte en sales annexes i Mn. Cedó anuncia que les obres estaran enllestides el 29 d'abril, data en què comencen les primeres comunions. El pressupost del projecte ascendeix a uns 700.000 euros i per finançar la despesa es compta amb les aportacions dels fidels, col·lectes extraordinàries, subvencions de les institucions, col·legis professionals i empreses.

Joan Boronat

El terra de l'església està totalment aixecat.

Conferència sobre l'orient cristià a la parròquia del Vendrell

EL VENDRELL.— Continuen els actes commemoratius de la celebració dels 700 anys de la parròquia del Vendrell i, entre les activitats desplegades durant el mes de febrer, destaca la conferència que va pronunciar el divendres dia 9, a la sala de la Lira, el vendrellenc Manel Nin, monjo de Montserrat i rector del seminari oriental de Roma, sobre *El món cristià oriental*, amb l'assistència d'unes 200 persones. El públic, molt divers, va interessar-se molt pel tema, tal com va quedar palès en el llarg torn de preguntes.

El P. Manel Nin va oferir una conferèn-

cia de gran nivell, amb una primera part de caire més històric, en referència a l'origen i l'evolució de les Esglésies cristianes orientals; tant catòlica com ortodoxa, mentre que a la segona part va abordar-ne el moment present, en el sentit que conserven fins avui les pròpies tradicions teològiques, espirituals, litúrgiques i canòniques. Nin va explicar moltes de les experiències i anècdotes que ha viscut en els seus vuit anys com a responsable del seminari oriental de Roma, institució que prepara molts futurs preveres d'esglésies orientals.

D'altra banda, en el marc de l'efemèride del setè centenari de la parròquia de Sant Salvador, és de justícia que la gent gran hi tingui el seu protagonisme i, per això, la jornada del diumenge 11 de febrer, festivitat de la Mare de Déu de Lourdes, els va estar dedicada. La trobada va començar a mig matí, amb una xocolatada a la rectoria, per assistir després a la sala Sant Salvador a un audiovisual presentat pels Amics de la Història, compendi dels treballs de restauració i reposició de les imatges de la façana del temple parroquial. A toc de gralla, els assistents, acompanyats

per infants, es van traslladar a l'església, on es va celebrar una missa d'acció de gràcies per aquests set segles d'història.

Durant la celebració eucarística es va impartir el sagrament de la unció dels malalts, que van rebre moltes persones grans o malaltes. El rector de la parròquia, Mn. Josep Maria Bartenys, es va manifestar content i emocionat per poder celebrar aquesta festa ja que, segons va dir a l'homilia, les persones grans «portem al cor aquell pòsit de vivències i de fe que ha ajudat a construir la parròquia i la societat». (J.B.)

Terrassa

II Jornada diocesana de Pastoral de la Salut

■ La trobada es va celebrar el 3 de febrer passat a Granollers

GRANOLLERS.— Voluntaris, agents de pastoral, preveres, diaques, religiosos, professionals i membres de diverses associacions de malalts van omplir el 3 de febrer passat l'auditori de la parròquia de Sant Este-

ve de Granollers, que té una capacitat per a més de dues-centes persones, en la celebració de la II Jornada diocesana de Pastoral de la Salut del bisbat de Terrassa. Va presidir la trobada Mons. Josep Àngel Saiz.

Per al bisbat de Terrassa, com va assenyalar el bisbe Josep Àngel Saiz en la salutació inicial, aquest tipus de trobades suposa un «anar creixent en la consciència diocesana». Per això es va animar a continuar treballant en l'atenció als malalts des de la pròpia vocació de cristians i donar-los allò que més necessiten: estimació i afecte.

El tema d'aquest any, que era «La Pastoral de la Salut en el nou context sociosanitari», convidava a fer una mirada històrica sobre el camí recorregut en pastoral de la Salut i analitzar el moment present. Actualment els malalts ja no estan tant en els domicilis com en els centres sociosanitaris. L'augment de la pluralitat religiosa o la falta de pràctica religiosa fa que el paper de l'Església quedi avui dia una mica desdibuixat respecte del passat recent.

Els ponents de la taula rodona van explicar, des de la seva realitat concreta,

La trobada va ser presidida per Mons. Saiz.

com han donat resposta a les noves situacions que es plantegen en l'àmbit de la pastoral de la salut. La Gna. M. Dolors Sitges, provincial de les Carmelites Vedrunes i agent de pastoral a l'Hospital de

Granollers, va parlar de la nova dimensió de la vocació religiosa centrada en «l'acompanyament des de la minoritat», sent presència en el món hospitalari com a «professionals» de Déu. Rafel Ribalta,

vicepresident de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, va oferir algunes pistes sobre la integració del jovent, tot despertant en ells la vocació a servir els malalts. Particularment interessant és la seva experiència amb les escoles.

Mn. Joan d'Arquer, rector de la parròquia de Caldes de Montbui, va oferir un testimoni singular: el de tot un equip de voluntariat de la parròquia que porta l'animació pastoral de la residència Santa Susanna a la mateixa població de Caldes. I finalment Montserrat Turull, de la Fràter, va explicar el recorregut de la seva associació lluitant per la dignitat dels minusvàlids en la realitat actual, on costa presentar-se com a moviment evangelitzador. Actualment, els seus reptes són l'acompanyament i dignificació d'aquells malalts o minusvàlids que per les seves característiques queden fora del circuit de les altres associacions. «Allò que ningú no vol, l'Església ho estima com a preferent.»

Finalment Mn. Ramon Prat i Pons, de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, es va centrar en el lema de la campanya d'aquest any: «Acol·lir, comprendre, estimar.» Va parlar de realitats concretes d'acompanyament i del paper insubstituïble de la relació pastoral. El ressò se la seva conferència va servir perquè molts se sentissin identificats amb les seves paraules i sobretot encoratjats a seguir treballant amb els malalts.

Mn. Alfons Gea

Delegat episcopal de Pastoral de la Salut

SANT FELIU DE LLOBREGAT

MN. ANTON ROCA, VICARI EPISCOPAL DE LA DIÒCESI DE SANT FELIU I RECTOR DE SANT JUST DESVERN

«La visita pastoral hauria de ser una alenada d'ànim per a les nostres comunitats»

Des del 28 de gener passat i fins al 24 de març Mons. Agustí Cortés du a terme la seva primera visita pastoral a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat. Un dels responsables de la visita és Mn. Anton Roca, rector de Sant Just Desvern i vicari episcopal de la zona a la qual pertany l'arxiprestat de Sant Feliu, objectiu d'aquesta primera visita pastoral del bisbe Cortés.

—Amb quin esperit viu la celebració de la primera visita pastoral de Mons. Cortés a la diòcesi?

—Com la majoria dels rectors de l'arxiprestat, és la primera vegada que visc, com a capellà, una visita pastoral. Per tant, entre l'expectació i la il·lusió. Espero que sigui un moment fort de vivència d'Església i també de fe. L'acostament del pastor als fidels i dels fidels al pastor és una experiència ben evangèlica de comunió, de coneixement mutu, de compartir les tasques, d'ajudar-nos a viure avui l'Evangeli i a testimoniar-lo amb senzillesa i valentia, com a creient i formant Església. Voldria que fos una alenada d'ànim per a les nostres comunitats cristianes i impuls i renovació en el treball que s'està fent. Per a tots plegats —sacerdots, religiosos i fidels— és una invitació a viure amb més il·lusió el nostre seguiment de Crist i un retrobament del goig de sentir-nos formant part de l'Església de Crist que fa camí arrelada en els nostres pobles.

—Què representa per al jove bisbat l'inici de les visites pastorals?

—Una ocasió perquè les parròquies i totes les realitats

eclesials, amb els seus fidels, que formem la nova diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, prenguem més consciència de la nova Església local que estem cridats a anar construint. Per a nosaltres és acollir, valorar, estimar la figura del Pastor que en nom de Crist ens visita, ens aplega, ens va al davant, ens parla, ens guia, ens acompanya... A la vegada, a través d'aquestes visites tindrem una visió més acurada i realista de la nostra Església diocesana i de la complexitat dels nostres pobles i ciutats. Sortiran nous reptes, mancances i projectes de futur.

—Aquesta visita pastoral és la primera etapa d'un procés que posteriorment també es durà a terme a altres arxiprestats?

—Exactament. Mons. Agustí Cortés ha començat la seva primera visita pastoral a l'arxiprestat de la catedral, amb el desig d'anar fent cada curs la visita pastoral a dos arxiprestats diferents. Així, amb cinc anys, haurà visitat totes les parròquies de la diòcesi.

—Què li agradaria que signifiqués per a les parròquies la visita del seu bisbe?

—Una valoració de la riquesa de cada parròquia: les moltes realitats —a vegades petites— de treball, de pregrària, de comunitat, d'evangelització que es porten a terme en les parròquies i arxiprestats. Una ocasió de renovació, de buscar camins nous. La consciència que el treball de cada parròquia cal emmarcar-lo al si de la comunitat diocesana que d'alguna manera se'ns acosta també en la figura de l'arxiprestat. Valorar el treball d'una pastoral de conjunt que no es limita a la pròpia parròquia.

—A quines realitats s'està fent present Mons. Cortés?

—El bisbe s'està fent present en les realitats fonamentals de cada parròquia tenint en compte que cadascuna també té les seves característiques pròpies: la missa dominical amb posterior assemblea oberta als fidels, els consells pastorals i arxiprestals, les escoles catòliques, els religiosos i religioses, els centres hospitalaris, les residències, la visita a malalts, centres de Càritas, catequistes, consells d'economia, diàleg amb els sacerdots... També està mostrant interès a saludar i conèixer els alcaldes de cada població.

—Què és el que cal treballar més perquè la visita sigui veritablement recixida?

—Cal invitar a la participació, a l'interès, a la pregrària. Demano una mirada positiva, amb afany de construir, de donar a conèixer... Que no es vegi una visita protocol·lària, ni de fiscalitzar, ni de pur tràmit, sinó eminentment pastoral. Cal que hi hagi una actitud d'enriquiment mutu: escoltem el bisbe i el coneixem més i el bisbe també ens escolta i ens coneixerà més. Amb l'aportació de tots, mirem endavant i afermem els llaços de comunió, el compromís de corresponsabilitat. Amb aquest propòsit s'ha repartit als fidels un imprès on s'informa del sentit de la visita pastoral, juntament amb el text d'una pregrària demanant pels fruits espirituals i pastorals de la visita.

Samuel Gutiérrez

Lleida

El Papa atorga títols honorífics a dos preveres

LLEIDA.— El papa Benet XVI ha atorgat títols honorífics a dos sacerdots lleidatans amb molts anys de servei a la diòcesi. Es tracta de Mn. Josep Pallarol, nomenat prelat d'honor, i Mn. Jerònim Ortiz, distingit com a capellà de Sa Santedat.

En un acte senzill i emotiu, celebrat el matí del 6 de febrer al Palau Episcopal de Lleida, davant del Capítol Catedral i de tots els membres de la Cúria diocesana, el bisbe de la diòcesi, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, en el que seria el seu darrer acte oficial abans de donar a conèixer la seva renúncia, va fer pública la decisió del Sant Pare i els va lliurar el nomenament corresponent.

Mn. Josep Pallarol és canonge emèrit de la cate-

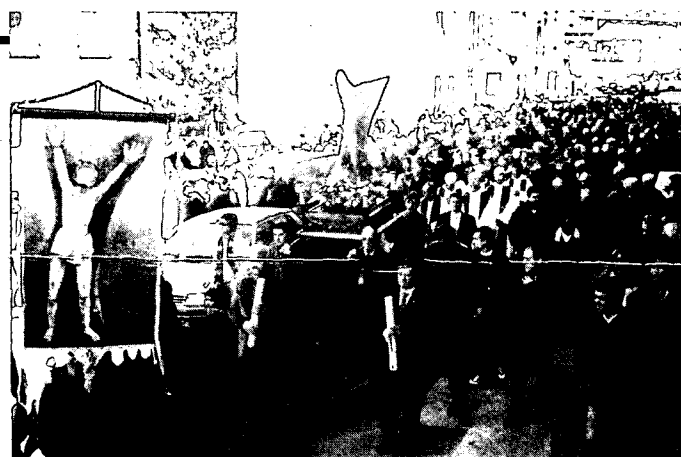
gut una vida molt plena d'activitat pastoral i ha ostentat diversos càrrecs de confiança al bisbat. Natural de Binèfar (Osca), va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari de Lleida i al de Barcelona. Va rebre l'ordenació sacerdotal l'any 1943. És promotor entusiasta a la diòcesi de Lleida del culte i la pastoral eucarística i ha estat un testimoni qualificat en els processos dels màrtirs de Lleida. Fa pocs mesos va rebre també un homenatge de la Unió Eucarística Reparadora (Uner) pels anys de dedicació com a consiliari.

Reconeixement a Mn. Ramir Viola

En el mateix acte es va tributar un reconeixement a Mn. Ramir Viola pel seu llibre *El martirio de una Iglesia*, editat ja l'any 1981 i que ha estat la font més valuosa del procés dels màrtirs de la persecució religiosa dels anys 1936 al 1939. Procés que va cloure el dia 7 de desembre passat.

Mn. Ramir Viola és llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona, va estar 6 anys de director del Col·legi Episcopal i va ser professor d'Història; ha estat també molt anys d'arxiver de la Cúria diocesana i és autor de nombrosos treballs de recerca històrica de la diòcesi de Lleida. És natural d'Algeri i té 83 anys. El bisbe li va lliurar una enquadernació especial del llibre *Lleida als seus màrtirs*, publicat recentment amb motiu de la cloenda del procés, amb una dedicatòria personal. Mons. Ciuraneta, en un gest espontani, va demanar a Mn. Viola que li dediqués un exemplar de la seva obra *El martirio de una Iglesia*, ja exhaurida, i de la qual es va comentar que seria bo fer-ne una nova edició.

Jordi Curcó

La imatge de sant Sebastià durant la processó.

Dues mil persones a la festa de Sant Sebastià del Pont de Suert

EL PONT DE SUERT.— El dissabte 20 de gener, el Pont de Suert i tota la Ribagorça va celebrar la festa de Sant Sebastià, organitzada per la seva confraria. L'acte central i més multitudinari va ser la solemne missa major a l'església Nova del Pont, presidida pel rector, Mn. Daniel Gómez, i concelebrada per antics rectors i altres fills de la comarca.

Enguany el predicador convidat per la parròquia i la confraria va ser el capellà custodi del santuari de Núria, Mn. Joan Perera, que en l'homilia de la missa major, en referir-se al màrtir sant Sebastià, va dir que «hem de veure en aquest martiri un veritable acte d'amor. El poder del cristià el trobem en això: a poder lliurar la seva vida per amor. El cristià dona Jesucrist. Els sants tenen aquest art fi i subtil: fan per manera que no ens fixem sols en ells, sinó que mirant-los veiem Crist».

Finalitzada la missa major va sortir la processó amb la imatge del sant, acompanyada pels 650 confreres i prop de 2.000 fidels pels carrers del poble. Ja a la tarda, es va resar el Rosari, es va venerar la relíquia de sant Sebastià i es van cantar els populars goigs. Mn. Daniel Gómez ha manifestat a *Catalunya Cristiana* la seva satisfacció per la brillantor i devoció dels actes religiosos celebrats en honor de sant Sebastià del Pont de Suert. D'altra banda, des de fa quatre anys, la festa de Sant Sebastià del Pont se celebra també a Lleida, organitzada pels Amics de Sant Sebastià. Va tenir lloc el matí del 27 de gener, el dissabte següent a la festa, al santuari-parròquia de Santa Teresina dels pares carmelites de Lleida, amb l'assistència d'un 300 persones.

L'Eucaristia va ser presidida per Mn. Amadeo Carrera, nascut a Manyanet, i concelebrada pel rector del Pont, Mn. Daniel Gómez, antics rectors o fills de la comarca i la comunitat de pares carmelites. Durant la celebració es va beneir una reproducció fideligna de la moderna imatge de sant Sebastià del Pont, que des d'aquest any presidirà la festa a Lleida. (J.C.)

El bisbe Ciuraneta amb els tres sacerdots homenajats.

dral de Lleida, ha dedicat la seva llarga vida sacerdotal a la pastoral parroquial, al Seminari i a la Cúria, ha estat vicari general, entre altres càrrecs de govern. Natural d'Albelda (Osca), té 88 anys i en fa 60 que és capellà. Va estudiar al Seminari de Lleida, a la Universitat Pontifícia de Comillas, a la Gregoriana de Roma, i es va llicenciar en Teologia.

Mn. Jerònim Ortiz és també canonge emèrit de la catedral de Lleida i el capellà de més edat del bisbat. Farà 90 anys i en fa 64 que és sacerdot. Ha tin-

drat una vida molt plena d'activitat pastoral i ha ostentat diversos càrrecs de confiança al bisbat. Natural de Binèfar (Osca), va cursar els estudis eclesiàstics al Seminari de Lleida i al de Barcelona. Va rebre l'ordenació sacerdotal l'any 1943. És promotor entusiasta a la diòcesi de Lleida del culte i la pastoral eucarística i ha estat un testimoni qualificat en els processos dels màrtirs de Lleida. Fa pocs mesos va rebre també un homenatge de la Unió Eucarística Reparadora (Uner) pels anys de dedicació com a consiliari.

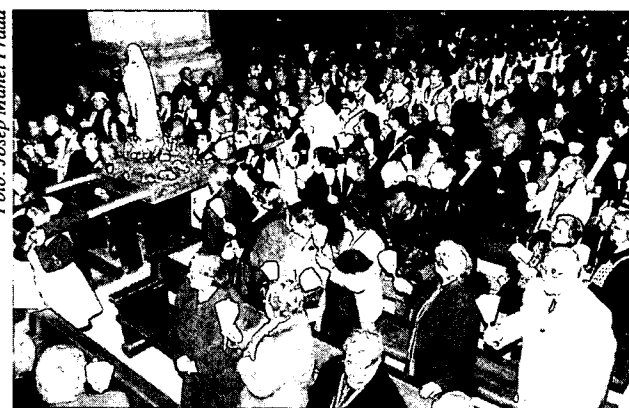
El Rosari de l'Hospitalitat de Lourdes omple de torxes la catedral

LLEIDA.— La tarda del diumenge 11 de febrer, festa de la Mare de Déu de Lourdes, la catedral de Lleida va acollir el solemne Rosari de Torxes organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes. Nombrosos fidels van participar en aquest multitudinari acte maria i van omplir de pregàries i de llum les naus del primer temple de la diòcesi, acompanyant la imatge de la Mare de Déu de Lourdes que era portada per voluntàries de l'Hospitalitat. Els misteris del Sant Rosari s'anaven intercalant amb els cants propis de Lourdes i el popular *Avé*.

Finalitzat el Rosari, va tenir lloc una concelebració eucarística que va ser precedida d'unes paraules de la delegada de Pastoral de la Salut, la jove pediatra Montserrat Esquerda, en què explicava l'inici de la campanya dels malalts, que enguany té com a lema «Acollir, comprendre i acompanyar». La Dra. Esquerda va demanar als fidels que tinguessin present en aquesta jornada el bisbe Ciuraneta: «Pre-

guem avui especialment per la seva salut.»

En absència del bisbe, va presidir l'Eucaristia el vicari general, Mn. Joan R. Ezquerro, i van concelebrar vint preveres diocesans, entre els quals hi havia la majoria de membres del Capítol Catedral i el seu degà, Mn. Josep A. Ginesà, i els consiliaris de l'Hospitalitat de Lourdes, Mn. Àngel Escales i Mn. Ramon Galceran. L'Eucaristia es va iniciar amb la lectura de la comunicació del bisbe al Capítol Catedral amb el nomenament de dos nous canonges: Mn. Daniel Turmo, secretari general del bisbat i secretari particular del bisbe, i Mn. Jaume Pedrós, rector d'Aspa i del Cogul, prefecte d'estudis del Seminari diocesà, professor de religió i de l'Irel, i consiliari de la Delegació d'Ecu-

Els fidels aixecaven les torxes en homenatge a la Mare de Déu de Lourdes.

menisme i Diàleg Interreligiós.

El vicari general, en l'homilia, es va referir en primer lloc al dia central de Mans Unides en la campanya contra la fam al món, així com a l'inici de la campanya dels malalts, dues celebracions que s'esqueien aquell mateix diumenge. Tot seguit i com va passar a totes les parròquies i esglésies

de la diòcesi, va llegir la carta del bisbe de Lleida dirigida als fidels i on Mons. Ciuraneta, amb unes sentides paraules, explicava els motius de la seva renúncia. El vicari general va qualificar la carta d'homilia senzilla i sentida: «Així ens parla qui és encara el nostre bisbe mentre el Sant Pare no n'accepti la renúncia. L'Església ha pregat sempre pels seus pastors, fem-ho nosaltres pel nostre bisbe, que ens acaba de donar un exemple de fidelitat i de generositat, i visquem aquests moments amb esperit eclesial, amb esperit de fe.»

Finalitzada la celebració, el president de l'Hospitalitat, Ramon M. Reig, va prendre la paraula per anunciar les dates del pelegrinatge diocesà a Lourdes per als dies 29, 30 de juny i 1 de juliol, i va convidar els membres de l'Hospitalitat i tots els fidels a participar en les jornades de formació mariana organitzades per l'entitat sota el títol *Maria, evangeli transparent*, que tindran lloc a l'Acadèmia Mariana, actual seu de l'Hospitalitat. (J.C.)

CURSA EL CORTE INGLÉS

El Corte Inglés,
organitzador des de fa 28 anys
de la gran festa de l'esport
popular a Barcelona.

SOM UN MÉS

Quan correm al teu costat entre tota aquesta multitud, sense cap altra meta que participar. Quan aplaudim un espectacle, una òpera o un concert. I especialment, quan ens enorgullim de la nostra cultura i les nostres tradicions, com quelcom nostre que cal defensar. Per això, i per moltes coses més, a El Corte Inglés ens sentim un més a fomentar la cultura catalana i donar-li suport.

El Corte Inglés

Patrocinador oficial del Supermercat
de Revistes de l'APPEC.

GRAN TEATRE DEL LICEU

El Corte Inglés,
mecenes del Gran
Teatre del Liceu.

PALAU DE LA MÚSICA

El Corte Inglés,
membre d'honor
de la Fundació
Orfeó Català-Palau
de la Música Catalana.

AUDITORI DE GIRONA

El Corte Inglés,
patró de la Fundació
Auditori-Palau de
Congressos de Girona.

ESCOLA DE SARDANES

El Corte Inglés organitza
des de fa 29 anys
aquesta escola, on
prop de 20.000 nens
i nenes han après
a ballar sardanes.

MINYONS DE TERRASSA

El Corte Inglés,
patrocinador des de
fa quinze anys de la
Diada dels Minyons
de Terrassa.

La cantant malaguenya Pasi3n Vega acaba de ser guardonada amb el Premi Bravo de M3sica

«Cantar al cor parroquial va marcar molt la meva infància»

Pasi3n Vega és avui per a molts la nova reina de la *copla* espanyola i la seva veu de seda, una de les més preuades del panorama musical. La fama, però, no li ha pujat al cap. Continua sent la de sempre, simpàtica i trempada, al més pur estil andalus, sense oblidar els seus modestos orígens musicals al cor d'una senzilla parròquia malaguenya. Tot i que el seu nom artístic sigui Pasi3n Vega, allà encara la coneixen com a Anita, una nena alegre i a estones ingènua, que gaudia fent catequesi i

cantant a la missa dels dissabtes. Malgrat l'èxit musical que ha assolit en pocs anys, confirmat en el seu darrer disc *La Reina del Pay-Pay*, Ana M. Alias Vega no renega dels seus orígens i se sent orgullosa dels seus inicis al cor parroquial. Tampoc no té problemes a l'hora de declarar la seva fe catòlica. Ho expressa sense complexos, amb un somriure ample, reconeixent obertament que la fe forma part d'aquest equipatge imprescindible que en le seves llargues gires sempre porta amb ella.

—És cert que va començar a cantar al cor de la parròquia?

—Sí, és així. Vaig començar cantant al cor infantil de la parròquia de Sant Joaquim i de Santa Anna de Màlaga, situada a pocs metres de casa meua. Tenia uns 10 o 11 anys. M'agradava molt cantar al cor, aprendre les cançons de la missa i alhora estar amb les meves amigues. Cantàvem a l'eucaristia dels dissabtes per als nens que es preparaven per a la primera comunió. Més tard, durant un temps jo mateixa vaig prendre les regnes del cor i fins i tot vaig aprendre a tocar una mica la guitarra. M'agradava comprovar com a través de la música els nens aprenien de manera festiva el missatge de Jesús. Ho recordo com una època molt bonica, en què ens ho passàvem realment bé.

—I d'aquí a la música professional?

—Perquè va ser precisament una de les amigues de la parròquia que m'havia sentit cantar al cor la que em va animar un dia, amb 15 o 16 anys, a participar en un concurs radiof3nic. Allà es va iniciar la meua relació més estreta amb la música. Vaig començar a cantar de forma més «professional», participant en concursos i festivals, tot i que compaginant els estudis de magisteri i d'art dramàtic. Al final vaig decidir dedicar-me completament a la música i a poc a poc em vaig anar fent un espai en aquest món. Més tard signaria el meu primer contracte discogràfic amb Sony-BMG, a la qual encara avui continuo vinculada.

—Es considera, doncs, una cantant per vocació?

—Realment crec que la música és la meua vocació. És el que més m'agrada. Al principi em va costar força convèncer-me jo mateixa que podia dedicar-m'hi i viure d'això, però quan tot va començar a anar una mica més bé ja no va haver-hi dubtes.

—Hi ha hagut molt d'esforç en la carrera de Pasi3n Vega?

—Moltíssim. Jo sempre em recordo treballant, pensant a anar a més, procurant a cada concert donar més de mi i preparar-me més bé. Realment hi ha un afany gran de superació i ganes de continuar aprenent, sobretot tenint en compte que també sóc molt autodidacta.

—Molts parlen de vostè com de la «nova reina de la *copla*», tot i que personalment no li agrada gaire que l'etiquetin únicament com a *coplista*... com es defineix musicalment?

—És complicat. Entenc que els periodistes hagueu d'etiquetar i definir una

Foto: Sony-BMG

Pasi3n Vega actua l'1 de març al Palau de la M3sica de Barcelona.

cosa que escolteu. Jo no sabia dir quin és el meu estil musical. El definiria més com una música d'autor amb aires andalusos, de *copla* i de jazz. En realitat, el que més em preocupa és que les cançons siguin bones. El vestit que hi posem depèn de l'ambient que es vulgui crear en cada moment, o el que et suggereixi personalment la cançó.

—Malgrat haver assolit l'èxit i la fama en el difícil món de la música, gràcies a aquesta veu portentosa i a una gran capacitat de treball, no oblida els seus orígens i no li importa reconèixer la fe que professa...

—He tingut un contacte molt estret amb l'Església, i tot i que ja no sigui tan fort, va marcar molt la meua infància i em sento feliç que així sigui. No em fa vergonya reconèixer-ho. De la mateixa manera que jo respecto la llibertat religiosa dels altres, m'agrada que es respecti la meua i no

m'avergonyeixi de manifestar les meves conviccions.

—En un món com el de la música, tan ple d'atractius i alhora de superficialitat, l'ajuda la fe a no perdre les seves conviccions?

—Sí que m'hi ajuda. En els moments més difícils m'agrada recordar els inicis i tornar a reviuir allò que va formar la meua base ètica i espiritual. Aquesta base m'ajuda moltíssim. Déu sempre hi és, estimant-te, i post acudir a Ell tant en els bons moments com en els dolents. L'altre gran pilar de la meua vida és la família, absolutament fonamental. Tot això ho vaig aprendre en els grups parroquials.

—Les gires, les promocions, les atencions als mitjans... li permeten continuar vivint amb coherència la seva fe?

—Es fa el que es pot... Confesso que el món de la música no ofereix gaires facilitats

per viure la fe. És una professió dura, sense lloc estable, en la qual continuo viatges. No és una vida gaire ordenada, però d'altra banda hi ha l'estimació del públic i el bé que li pots fer. Això compensa moltíssim.

—De joveneta va pertànyer a un grup anomenat Missioners de l'Esperança... Què va significar allò per a vostè?

—La pertinença a les comunitats MIES va marcar molt la meua infància i realment em va deixar empremta. En deixar Màlaga i anar a estudiar a Cadis, me'n vaig distanciar una mica... Ara visc la meua fe de manera més individual, però crec que no he perdut aquell esperit missioner. A través de la música, un dels meus grans reptes és fer feliços els altres, i transmetre sentiments i fer possible que la gent se senti viva. I és que com diu la lletra «la música exalta l'ànima i alegra els cors».

—A què és degut el fort component social de moltes de les seves cançons?

—És una cosa que m'ha quedat molt marcada de la música que feia Carlos Cano o els grans cantautors com Serrat, Perales o Sabina. M'agrada pintar la realitat a través de la música, i per això en molts dels meus discos he cantat sobre la immigració, la pobresa, els maltractaments...

—Per a quan temàtiques de fe en els seus discos, o seria un «suicidi musical»?

—No té per què ser una cosa negativa sempre que surti des de la sinceritat. No obstant això, crec que ha de ser un tema tractat amb molta sensibilitat i d'una manera molt global, per no ferir ningú. Tot i que la meua fe sigui la catòlica, en una cançó sobre Déu parlaria d'ell de forma més generalitzada.

—Malgrat els seus 28 anys, ja compta amb una bona col·lecció de reconeixements i premis discogràfics i socials... un dels darrers és el Premi Bravo de Música de la Conferència Episcopal Espanyola. La va sorprendre?

—La veritat és que sí. És un premi que no m'esperava. Em va agradar molt que els bisbes valoressin els valors humans continguts en les meves cançons.

—Per a la propera actuació d'una cantant espanyola en una gran trobada amb el Papa, la cridaran a vostè en lloc de Niña Pastori o Montserrat Caballé?

—A mi m'encantaria! És una cosa que em faria molta il·lusió, tot i que no sé si podria contenir-me l'emoció...

Samuel Gutiérrez

Tortosa

Jornades de formació permanent per al clergat

■ El P. Lluís Oviedo va tractar la qüestió de la secularització

TORTOSA.— El P. Lluís Oviedo, o.f.m., professor de l'Antonianum i de la Gregoriana a Roma, va ser el ponent que va dirigir les dues jornades de formació que el clergat diocesà de Tortosa va fer durant els dies 12 i 13 de febrer per aprofundir en el contingut i el significat del document de l'episcopat espanyol titulat *Orientacions morals davant de la situació actual d'Espanya*.

Al voltant de setanta sacerdots, presidits pel bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, van participar i seguir amb atenció les ponències i els comentaris que el P. Oviedo va anar oferint des de la seva especialitat i basant-se en estudis que ha fet en diferents àmbits de la realitat tant espanyola com mundial des de la perspectiva del seu orde religiós: els franciscans.

El ponent acompanyava la seva intervenció amb un *power-point* que ell mateix havia confeccionat i que anava centrant l'atenció i l'estructura de les aportacions. La seva perspectiva va ser més una preparació i un enfocament de com llegir el document episcopal que no pas un entrar directament en l'escrit i analitzar-ne l'estructura, les argumentacions, les motivacions i les aportacions que fa a la nova realitat que analitza i a la qual vol fer front.

El P. Oviedo va partir de la relació que hi ha entre el món i l'Església, i els reptes que a aquesta se li presenten en aquest moment davant la realitat en què viu i a la qual ha de presentar la proposta del Crist, de l'Evangeli; des d'una nova manera de viure i d'entendre la realitat però sense abandonar allò pel qual va ser instituïda i que és el motiu i fonament de la seva existència: l'evangelització.

La realitat més tractada per l'autor va

Al voltant de setanta sacerdots van respondre a la invitació del bisbe.

ser la qüestió de la secularització, de la qual ja va parlar el Vaticà II, però des d'una perspectiva molt diversa: «El Concili es va desenvolupar en un marc on l'ambient era profundament religiós i la secularització, tal com es viu avui, en estar contra la proposta cristiana i qualsevol forma de presència de Déu, només va ser d'alguna manera tractada pel Vaticà II, però sense endinsar-se en aquesta atmosfera que ara ens envolta i que aleshores els era estranya i ben diferent.»

Amb unes anàlisis sociològiques del fenomen religiós i amb un bon bagatge intel·lectual anglosaxó, el P. Oviedo va aprofundint en la secularització tant del món (secularització externa) com de l'Església (secularització interna). Des d'aquesta vessant va parlar de les causes, les mostres que ens trobem en la realitat que vivim i en la mateixa vida que portem, i també va presentar pistes per poder respondre als nous reptes amb què hem de conviure i als quals hem d'aportar la Llum del Crist.

Aprofitant l'oportunitat que el ponent també ha estudiat de prop la qüestió de les vocacions a la vida religiosa i la realitat a

Europa, el bisbe Salinas, davant de la realitat més aviat pobra de candidats a la vocació sacerdotal a la nostra diòcesi, va voler convocar una trobada amb el P. Oviedo, el delegat diocesà de Pastoral Vocacional, el rector del Seminari, quatre sacerdots joves i el mateix bisbe per tal de veure perspectives i maneres d'afrontar el que és una qüestió difícil. La presentació de l'estudi que va fer el ponent va ser suggeridora i va obrir una llarga conversa, de prop de dues hores, que es pretén que vagi quallant en alguna proposta i sensibilització per animar la Pastoral Vocacional.

Dimarts, en acabar les sessions, el mateix bisbe va presentar la seva nova carta pastoral *Jo seré amb vosaltres... fins a la fi del món*. Es va recordar la data de la Trobada diocesana de les Famílies, el 15 d'abril, es va convocar a una reunió de Consiliaris del Moviment de Joves Cristians, a una altra per preparar la participació diocesana en l'Aplec de l'Esperit i es va invitar a una convivència vocacional i a una del Moviment Infantil diocesà.

Víctor-Manuel Cardona

Festa de Sant Enric d'Ossó

TORTOSA.— El final de gener és un moment d'intensitat de festa litúrgica i de santedat per a la diòcesi de Tortosa. Sant Francesc Gil de Frederic, sant Enric d'Ossó i el beat Manuel Domingo i Sol tenen en aquest temps les seves celebracions litúrgiques. La de sant Enric d'Ossó es va avançar un dia a la solemnitat litúrgica a la residència teresiana de Jesús, on hi ha la seva sepultura, i es va celebrar el 27 de gener a Vinebre, el seu poble natal.

La festa a la residència teresiana va estar com sempre marcada per un aire juvenil i festiu protagonitzat pels alumnes del Col·legi teresià de Tortosa, que es van traslladar a l'església de la residència teresiana. La celebració la va presidir el bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, que amb la seva habitual capacitat pedagògica i catequètica va saber captar l'atenció de petits, joves i grans per centrar-la en la figura del sacerdot, mestre, catequista i apòstol.

Els cants, les monicions, les pregàries, les ofrenes, les activitats i les celebracions catequètiques van estar preparades per les intuïcions i el bon fer de l'estil de l'escola teresiana que, marcada des del primer moment pel carisma del seu fundador, sap donar seriositat, relleu, intensitat i proximitat a les realitzacions, programacions i celebracions de fe que en aquella Eucaristia i al llarg de la jornada, segons diferents edats, va fer-se en honor de sant Enric i per a la formació humana, espiritual i intel·lectual dels alumnes i dels amics de la vida i l'obra de Mn. Ossó.

També a Vinebre es va fer memòria de sant Enric d'Ossó. I va ser el dia de la seva festa litúrgica, el 27 de gener. El rector, els mossens de la comarca, les religioses teresianes amb la seva provincial al capdavant, els fills de Vinebre i molta gent amiga i agraïda a sant Enric van participar en la celebració eucarística. (V.M.C.)

Mans Unides presenta els projectes d'aquest any

TORTOSA.— El divendres 9 de febrer va tenir lloc als baixos del Palau Episcopal de Tortosa una roda de premsa convocada per la Delegació de Mans Unides per donar a conèixer a la societat tortosina i a tota la diòcesi la nova campanya que enguany fa aquesta organització i els projectes que ha assumit com a propis.

Maite Celma, delegada diocesana de Mans Unides, va presentar la nova campanya amb el lema «Saps llegir, ells no. Podem canviar-ho», i va explicar-ne el significat, el motiu i les característiques. També va recordar les xifres de la campanya anterior, de l'any 2006. La delegació tortosina havia assumit el repte de dos projectes que pujaven un total de 204.000 euros. La recaptació directa, mentre encara hi ha pendants les quotes dels socis, va arribar a 210.034,62, de manera que es va superar el pressupost i el cost dels dos projectes.

A la taula, acompanyant la delegada de Mans Unides, també hi havia Montserrat Rodríguez Ortiz, vicepresidenta d'Ocasha-CCS i coordinadora de la campanya contra el treball esclau a l'estat de Bahià, al Brasil. L'acompanyava per presentar un dels dos projectes que enguany proposa

Maite Celma i Montserrat Ortiz, durant la roda de premsa.

la delegació diocesana.

En aquest projecte que coordina Montserrat Ortiz, el projecte Bahià, amb un import de 80.000 euros, es plantejarà a l'àrea de Tortosa la promoció i conscienciació dels treballadors d'esclaus i el seu alliberament. Montserrat Ortiz va explicar la situació d'aquell estat i dels seus habitants. La realitat de les formes de producció i el tracte

i l'abús de certs empresaris amb els treballadors. L'objectiu d'aquesta ajuda és informar els treballadors sobre els seus drets, comprendre les rutes de migració interna, sensibilitzar la població, diagnosticar els focus de treball esclau i denunciar els casos comprovats. També acompanyar processos judicials per danys morals individuals i col·lectius als treballadors esclavitzats. Són setze equips distribuïts per l'estat de Bahià que treballen en xarxa per eradicar l'esclavatge.

L'altre projecte es farà a la ciutat de Gilé, a Moçambic, dirigit per M. Lourdes Clemente Dias, religiosa de la congregació de Sant Joan Baptista, amb l'objectiu de construir un internat per a nenes estudiants que en aquest moment o no poden assistir al centre educatiu, o han de residir en un centre on pateixen els abusos i els maltractaments del mestre i d'altres persones que aprofiten la seva situació de feblesa per fer-ne el que volen. Amb aquest projecte es tracta de donar-los llibertat i garantir la possibilitat de rebre l'educació així com de tenir la seguretat de poder tenir una vida humana íntegra i normal. Aquest projecte puja a un total de 78.730 euros. (V.M.C.)

Barcelona

La Pastoral de la Salut en el nou context sociosanitari

■ El 27 de gener passat va tenir lloc la trobada anual diocesana de la Pastoral de la Salut

BARCELONA.— Com cada any la Delegació de la Pastoral de la Salut de l'arxidiòcesi de Barcelona ha celebrat la seva trobada anual. Amb la finalitat de formar i orientar totes aquelles persones relacionades amb malalts, els membres de la Pastoral de la Salut organitzen una jornada de treball amb diferents ponències. Els participants en la trobada, presidida per Mons. Lluís Martínez Sistach, van tornar a omplir el saló d'actes de l'Hospital Sant Rafael.

El Dr. Josep M. Forcada, Mons. Martínez Sistach i el Dr. Josep Pascual.

La campanya del Dia del Malalt 2007 té com a tema central *La Pastoral de la Salut en el nou context sociosanitari* i una de les primeres trobades on es va aprofundir en aquesta qüestió va ser la trobada diocesana de la Pastoral de la Salut. Es va celebrar el 27 de gener passat a l'Hospital Sant Rafael de la Ciutat Comtal i va ser presidida per Mons. Martínez Sistach.

Va ser una jornada molt participada per persones que pertanyen a comunitats cristianes i a equips parroquials de la Pastoral, famílies de malalts, personal sanitari, congregacions de religiosos i religioses sanitaris i voluntaris i voluntàries que atenen persones malaltes. Tots hi van acudir amb la intenció de fer créixer la seva formació i poder comprendre i acompanyar més bé els malalts i els seus familiars en els moments de patiment i malaltia.

Per encarrilar i dotar de contingut les reflexions es van organitzar dues conferències. La primera va anar a càrrec del delegat d'Apostolat Seglar, el Dr. Jaume Aymar, el qual va abordar la qüestió principal de la trobada: *La Pastoral de la Salut en el nou context sociosanitari*. El Dr. Aymar va partir d'una idea clau: «Si no acceptem la nostra condició humana, limitada i mortal, la malaltia sempre ens semblarà injusta. Quan acceptem aquesta condició, entendrem que posar-nos malalts, igual que fer anys, és la prova que som vius.»

Per traçar les línies de per on hauria de passar la Pastoral de la Salut en el context sociosanitari actual, Aymar va reproduir la definició del Dr. Jordi Gol pronunciada

en el X Congrés de Metges i Biòlegs de llengua catalana celebrat el 1976. Gol afirmava que una persona sana no és la que no té malalties sinó que és la que està en condicions d'afrontar-les, i la salut és una qualitat de vida o una manera de viure autònoma, solidària i feliç. Això és el que ha de procurar aconseguir l'agent pastoral.

A més, «l'acompanyament pastoral al malalt s'ha de fer des de la humilitat», va assenyalar el ponent. «La malaltia i la presó tenen alguna cosa en comú. Tant la persona malalta com la persona reclusa es veuen privades per les raons que sigui de la seva llibertat exterior. Però això no els ha de restar llibertat interior. Per tant, entre l'agent i el malalt cal establir relacions basades no en la dependència, ni en coses irreals, sinó en la llibertat interior.»

Després de la xerrada del prevere, el Dr. Josep Pascual, responsable de R+D de la Fundació SAR, va dissertar sobre *Què és l'atenció sociosanitaria?* En la ponència va recalcar la importància de la formació en l'atenció sociosanitaria i que aquesta atenció, es tracta sempre d'una feina en equip, on el capellà té tot el dret a integrar-s'hi per a l'atenció espiritual del malalt. «La seva opinió és una més», va assenyalar el metge.

L'arquebisbe de Barcelona es va encarregar de cloure la trobada i va destacar la inclusió d'agents pastorals en els equips sociosanitaris d'atenció al malalt i els va recordar que la seva presència havia de ser des de l'amor, la solidaritat i la fe, però també havia de ser una presència formada.

Consuelo Chaves

L'arquebisbe es reuneix amb els alumnes de l'Escola d'Educadors

BARCELONA.—

Tal com s'havia fet en altres ocasions, l'arquebisbe de Barcelona i la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, la qual presideix, van voler reprendre la tradició de convidar una tarda els professors matriculats en l'Escola d'Educadors d'aquesta fundació. Així, el 16 de febrer passat, Mons. Martínez Sistach va compartir idees, taula i pastissos amb 11 professors de primària, secundària i batxillerat provinents d'arreu de Catalunya.

Després de tres anys d'interrupció en la programació de noves edicions de l'Escola d'Educadors (EdE), la Fundació Escola Cristiana de Catalunya ha organitzat una experiència de formació anàloga a la de la primera EdE, però adaptada a la situació actual de les escoles cristianes i del professorat que fa l'acció educativa. Són vuit setmanes en les quals, entre altres coses, es pretén afavorir en els mestres la integració harmònica de la seva formació com a edu-

cadors cristians i la seva actuació pràctica en l'exercici de la docència i en la realització d'altres tasques en les escoles cristianes.

Mons. Martínez Sistach va reconèixer la tasca dels professors, molts cops «no prou valorada», i els va assegurar que tot allò que deien o feien sens dubte deixava un pòsit en els alumnes. «Viviu sempre el vostre treball com a vocació, no com una simple feina», els va instar i va destacar que per a les escoles d'ideari cristià «és fonamental la formació espiritual (...) perquè la primera vocació de tot batejat és la santedat, és a dir, la perfecció de l'amor i de la caritat». (C.Ch.)

Trobada amb les comunitats neocatecumenals

SANT ADRIÀ DE BESÒS.— El 17 de febrer passat, l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, es va reunir amb els membres de les comunitats neocatecumenals de l'arxidiòcesi de Barcelona a la parròquia de les Santes Juliana i Semproniana, a Sant Adrià de Besòs.

En un ambient de pregària i festa, la trobada es va iniciar a les onze del matí amb la presentació de les 50 comunitats que fan aquest itinerari de formació cristiana a l'arquebisbat. Després de la presentació es va donar pas al testimoni personal d'alguns dels membres d'aquestes comunitats. Particularment emotiva va ser la intervenció d'Elena Prats, mare de 12 fills i embarassada de sis mesos, que el dia anterior havia enterrat el seu marit en aquella mateixa església. Davant de la sorpresa dels assistents i del mateix arquebisbe, va manifestar la pau

i l'alegria que en aquells moments tan terribles Déu li concedia a ella i als seus fills. Lluny de sentir-se desgraciada, va beneir Déu i va donar gràcies a Mons. Martínez Sistach per ser cap de l'Església diocesana. Aquest, de la seva banda, amb la sensibilitat que el caracteritza, es va unir al seu dolor i al de tota la família, i els va atorgar el seu consol i benedicció.

En les paraules adreçades a la concorreguda assemblea, l'arquebisbe va convidar els membres del Camí Neocatecumenal a tirar endavant amb l'evangelització que duen a terme a les seves parròquies, tot i que també fora d'elles, en la seva tasca, al barri, als col·legis... «Feu el que sabeu fer més bé—els va dir—. Anuncieu Crist amb la vostra experiència, perquè avui dia es parla molt de l'Església però poc de Crist.» L'acte es va tancar amb una benedicció solemne impartida per Mons. Lluís Martínez Sistach. (Ubaldo Agüero)

Benedicció dels nous locals d'Hispania Martyr

BARCELONA.— El 16 de febrer passat l'associació Hispania Martyr va estar de celebració: s'inauguraven els nous locals. Per a això, van comptar amb l'arquebisbe de Barcelona, que de grat va presidir l'eucaristia de celebració i posteriorment va beneir les instal·lacions situades al centre de la capital catalana. Des d'aquests locals es desenvoluparan

totes les activitats de recerca i difusió sobre les 13.000 persones assassinades a Catalunya presumptament per motius de fe entre el 1934 i el 1939. (C.Ch.)

Tarraconense

Reunió de treball amb els professors de Teologia i Filosofia

■ Comunicat de la reunió 182 de la Conferència Episcopal Tarraconense

TIANA.— Els dies 6 i 7 de febrer va tenir lloc la reunió n. 182 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada, de Tiana. La reunió va ser presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i hi van assistir els seus membres, llevat dels bisbes de Lleida i de Tortosa, que van excusar la seva assistència.

1.— Els bisbes van tractar de la situació religiosa, política i social actual. Pel que fa a l'ensenyament i, en concret, al de la religió catòlica a l'escola van subratllar una vegada més la seva importància formativa i la conveniència que els pares la demanin per als seus fills; pròximament es farà una campanya informativa en aquest sentit.

2.— Els bisbes van seguir treballant en la preparació del l'Aplec de l'Esperit 2007, la trobada interdiocesana de joves que tindrà lloc a Tarragona el dissabte 26 de maig, vigília de la festa de Pentecosta. El seu lema serà «Marcats per l'Esperit». S'ha editat un CD amb 13 cançons i uns materials catequètics per preparar-lo. Tota

la informació sobre l'Aplec es pot rebre i les inscripcions es poden fer a www.aplecesperit07.cat/

3.— El matí del dimecres 7, els bisbes el van dedicar a la XXIII Reunió de treball amb els professors de les Facultats de Teologia (FTC) i de Filosofia (FEFC) de Catalunya. Hi va assistir per part de la FTC el degà, Dr. Armand Puig, i els professors Gaspar Móra, Xavier Morlans, Màxim Muñoz, Salvador Pié i Ramon Prat; per part de la FEFC, el degà, Dr. Joan Martínez Porcell, i els professors Vicent Igual i Carles Llinàs. El tema de la reunió va ser *La proposta de l'Evangeli en l'actual context cultural* i es va desenvolupar a partir de cinc comunicacions.

Els professors Martínez Porcell i C. Llinàs, des de la perspectiva filosòfica, van exposar els principals trets de la persona i de la cultura avui, i X. Morlans i M. Muñoz, des de la teologia catòlica, van afirmar que la situació actual, malgrat les deficiències, és un moment privilegiat per a l'anunci de la Bona Notícia de Jesucrist. Ramon Prat va fer la reflexió pastoral sobre aquestes aportacions, i va subratllar la importància de la presència pública de l'Església, de la mediació de les comunitats parroquials i de la personalització de la fe.

En el diàleg subsegüent es van aprofundir i desenvolupar les qüestions presentades i, en especial, es va tractar sobre el pas d'una acció pastoral de continuïtat a una proposta explícita d'anunci evangelitzador fet per tots els cristians convençuts del do que han rebut en la fe, de l'esperança entesa com a misteri i de l'amor que és signe i símbol de Déu mateix.

4.— Els bisbes van nomenar Mn. Josep

Maria Mitjans, prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona, consiliari nacional del moviment de Cristians de Pobles i Comarques de Catalunya i van confirmar el nomenament de Carlos López Ratón, de Barcelona, com a president del Moviment d'Infants i Joves d'Acció Catòlica (MIJAC).

5.— Així mateix, els bisbes van estudiar i aprovar el balanç de l'any 2006 i el pressupost del 2007 del Fons Comú Interdiocesà.

6.— El P. Màxim Muñoz, provincial dels claretians, va informar els bisbes dels actes commemoratius del segon centenari del naixement de sant Antoni Maria Claret, que s'esdevindrà aquest any 2007, i els va convidar a participar-hi. Mons. Pujol va lloar la figura del Pare Claret, artesà, sacerdot, religiós, fundador, bisbe i evangelitzador i, en nom dels bisbes, va acceptar la invitació del P. Muñoz. Una pròxima reunió de la CET tindrà lloc a Vic i a Sallent de Llobregat, poble nadiu del sant. (C.C.)

BARCELONA

Noces d'or sacerdotals de Mn. Josep Nicolau

Mn. Nicolau va presidir la celebració, concelebrada per Mn. Rodríguez i Mn. Fàbregas.

EL MASNOU.— El dissabte 3 de febrer, la comunitat cristiana de la parròquia de la Mare de Déu del Pilar de la vila del Masnou va celebrar una festa grossa amb motiu d'acomplir-se els cinquanta anys de sacerdoci de qui n'havia estat el seu primer rector, durant el període 1972-1990, Mn. Josep Nicolau i Martí, actual rector de la parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges.

Antics i actuals membres de l'esmentada comunitat parroquial i de les veïnes comunitats de Maricel i de Sant Pere del Masnou (de la qual també havia estat vicari durant els anys 1957-1960) es van aplegar en una celebració eucarística concelebrada, presidida pel mateix Mn. Josep Nicolau, acompanyat del rector de Sant Pere del Masnou, Mn. Felip-Juli Rodríguez, i del vicari, Mn. Josep Fàbregas. Una mostra ben expressiva

del bon record i estima que va deixar Mn. Josep Nicolau al seu pas pel Masnou va ser la participació massiva de feligresos i amics que ompliren de gom a gom el temple, tots ells àvids de compartir una vegada més l'Eucaristia amb qui n'havia estat el seu primer servidor i animador parroquial.

Els cants, les lectures, l'acurada homília de Mn. Nicolau, les pregàries, el gest de pau i l'eucaristia van fer vibrar la nombrosa i amatent assemblea de cristians aplegats sota l'advocació de la Mare de Déu del Pilar. La festa va continuar amb un dinar de germanor al qual es va afegir el vicari episcopal, Mn. Segimon García. Les mostres d'agraïment i de simpatia envers Mn. Josep Nicolau es van perllongar durant tot el dinar i en la distesa i llarga sobretaula que va posar punt final a la trobada. (Joan Casals i Agustí)

Deu anys de la visita d'uns Reis molt especials a Sant Josep de la Muntanya

BARCELONA.— Ja fa deu anys que els nens i les nenes del santuari-col·legi de Sant Josep de la Muntanya reben la visita d'uns Reis molt especials: les parelles que han fet el curset prematrimonial amb el diaca Pau Cázeneuve i la seva esposa, Vicenta, a la parròquia de Sant Francesc de Sales.

Com va començar aquesta entrega de joguines? Un grup prematrimonial va suggerir que podien fer quelcom més pels altres i així va néixer. Ja fa deu anys que es desenvolupa aquesta tasca.

Es fa a Sant Josep de la Muntanya perquè és l'únic lloc on poden lliurar les joguines personalment als nens i les nenes allà acollits, amb edats compreses entre els 2 i els 16 anys. La mecànica que se segueix per fer això realitat és la següent: es comenta amb

les parelles en el prematrimonial; cada nen i nena escriu la seva carta als Reis demanant la joguina que prefeix; totes les parelles es reuneixen per llegir les cartes dels infants; la parella compra la joguina escollida i hi posa el nom del nen que l'ha demanada; el dia assenyalat—segon diumenge de gener—es troben a Sant Josep de la Muntanya per fer l'entrega corresponent. Tothom espera aquest dia amb gran alegria: parelles, nens, comunitat educativa i monitors (el

Els infants reben il·lusionats els regals.

dia 14 de gener d'enguany van ser més de 150 persones). Les parelles juguen amb els nens.

Hi ha molts joves despresos i amb moltes ganes de col·laborar amb el Tamboret d'en Pau, ja que tots el tenen perquè ve a ser «l'assegurança del seu matrimoni». Fa trenta anys que Pau Cázeneuve i la seva dona l'entreguen amb el lema «Que a cada piset no hi falti mai el Tamboret». (Pau i Vicenta)

Girona

«La plaça de l'església ha deixat de ser una àgora per al jovent»

■ Àngel Rodríguez presenta un treball sobre periodisme catòlic gironí

El 23 de gener, Àngel Rodríguez Vilagran, responsable del Departament de Ràdio i Internet del bisbat de Girona, va presentar el treball de recerca com a pas previ a la tesi doctoral en Periodisme i Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Amb el títol *Les publicacions periòdiques catòliques actuals a la diòcesi de Girona*, Àngel Rodríguez ha obtingut matrícula d'honor per un estudi que ajudarà a omplir un buit important.

—Quantes publicacions d'inspiració catòlica es fan al bisbat de Girona?

—Quan vaig tancar el treball de recerca, el juliol del 2006, en vaig comptar 74. Avui ja n'hi ha una més. D'aquestes 74, 32 són revistes escolars, és a dir, de col·legis religiosos. He tingut en compte les publicacions que edita la mateixa Cúria del bisbat (*Bulletí de l'Església*, *Full Parroquial*, *El Senyal*...), així com les parròquies, moviments, delegacions, entitats, comunitats religioses i grups que tenen en el seu ideari l'humanisme o la inspiració catòlica.

—Quina és la publicació que té més tiratge i acceptació?

—El *Full Parroquial* diocesà tira actualment 16.800 exemplars. És la publicació que té més tiratge, però és poc si tenim en compte que a la diòcesi de Girona hi ha 740.000 habitants. Pensem que el 1968 havia arribat a tenir 48.000 exemplars. En aquesta baixada va influir el fet que el desembre del 2002 es decidís que la quarta pàgina, on fins aleshores cada parròquia posava la seva informació, passés a ser conjunta per a totes les parròquies. Avui cada parròquia fa el seu propi full; n'hi ha que l'encarten amb el diocesà, mentre que d'altres no. La gent, en definitiva, el que prefereix és allò que té més gust de casa.

—La veu catòlica encara és una veu significativa en la societat de Girona?

—Cal fer les coses amenes i adequades als nostres temps. Pensar més «què volen que informem» i no pas només «què volem informar». Posar-nos més en la pell del lector. Pensem que un *Full Parroquial* pot tenir un gran índex d'audiència des del moment que arriba a casa. Si aquell diumenge la família està reunida aquell full pot ser llegit per tots.

—Quins valors transmeten aquestes publicacions?

—Tenen un gran paper les revistes anomenades «generalistes», editades bàsicament per les parròquies d'Arenys de Mar, de Calella, de Banyoles i d'Olot. Han de competir en un terreny laic informant com si no fossin editades per la parròquia i això té molt de mèrit. Crec que els lectors hi saben apreciar valors com la veracitat i l'honestat.

Àngel Rodríguez és conegut per les seves webs: l'Àngel de la Web (www.elangelde.la.web.org) i la Web de Sant Narcís (www.terra.es/personal/santnarcis/)

—Hi ha un esforç constant per millorar-ne el disseny i el contingut?

—En la gran majoria sí. Hi ajuda el fet que hi col·laborin els laics. N'hi ha de molt ben dissenyades, d'altres, com que compten amb pocs recursos econòmics, se serveixen de l'ordinador i de la fotocopiadora. Però en general hi ha bona qualitat.

—La tesina també inclou una comparativa dels fulls parroquials de l'Estat espanyol. Quines conclusions en podem extreure?

—Em va semblar interessant comparar el *Full Parroquial* de Girona amb els de la resta de l'Estat. Hi ha 60 bisbats amb publicació diocesana (full parroquial o revista que fa funció de full). Doncs, bé, per saber el grau d'acceptació del full de Girona, vaig fer una regla de tres entre el nombre d'habitants de cada diòcesi i el tiratge de cada publicació. El resultat em donava una xifra estimada (però no real) del possible nombre de lectors. El full de Girona ocupava la posició 24 amb un 2,26%. Les 5 primeres eren Jaca (13,33%), Mondoñedo (11,66%), Solsona (9,50%), Tarassona (9,37%) i Menorca (6,25%). També vaig saber que el full amb més tiratge era el de Barcelona amb 60.000 exemplars i el més antic també el de Barcelona, des del 1889. Només 8 bisbats no editen cap publicació diocesana, i quatre d'ells, a part de full, també editen revista diocesana, tots ells catalans: Girona, Solsona, Tarragona i Urgell.

—D'aquí a dos anys presentarà la tesi sobre la comunicació a l'Església catòlica de Girona. Quins són els reptes d'aquesta comunicació?

—El repte principal serà saber utilitzar les noves eines de comunicació. Ja no es tracta de tenir pàgina web, sinó de facilitar el missatge a través de mp3 per l'ipod o arxius per a PDA. Sense oblidar els canals utilitzats fins ara.

—L'Església s'ha posat al dia pel que fa a les noves tecnologies o encara coixeja en certs aspectes?

—Si parlem del Vaticà cal aplaudir que

hagi estat capdavantera en molts aspectes. Pensem que el mateix Marconi va dissenyar l'equip emissor de Ràdio Vaticana el 1931. La pàgina web del Vaticà es immillorable. Ara bé, com s'entén que hi hagi tantes poques webs parroquials a la diòcesi de Girona? Només n'hi ha 16. Quants mossens envien per e-mail l'homilia del diumenge a la gent del poble? Els rectors no poden esperar

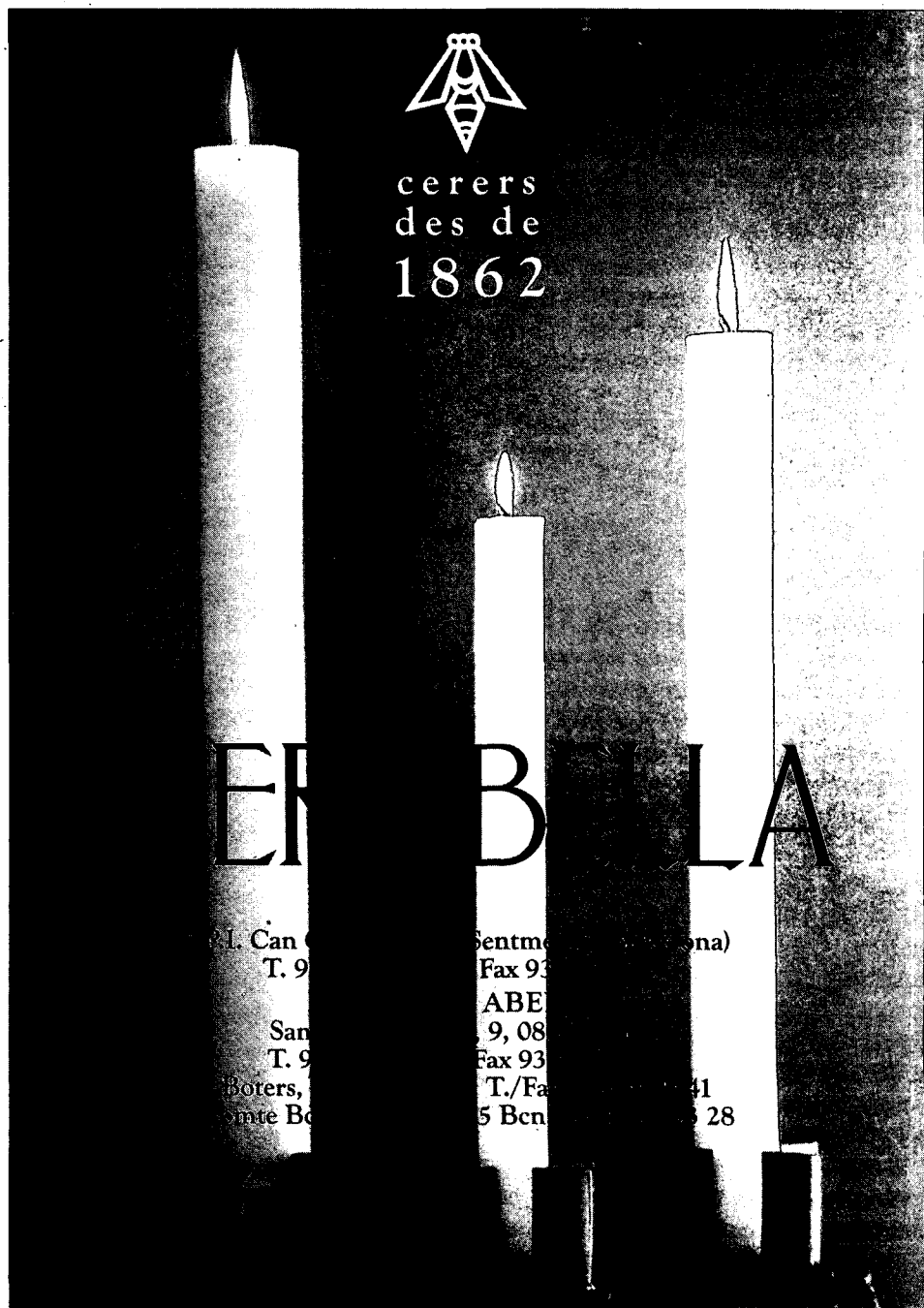
amb els braços creuats que els joves de la parròquia hi vagin a escoltar les homilies. La societat ha canviat molt i la plaça de l'església ha deixat de ser una àgora per al

jovent. Els joves poden col·laborar en actes socials i humanitaris de la parròquia, però està demostrat que no van al temple a escoltar-hi sermons. Avui és més efectiu per als joves que aquests sermons els rebien per e-mail, sempre, això sí, que s'utilitzi el llenguatge adequat.

—Quin futur augura als mitjans de l'Església de casa nostra?

—Positiu si se saben utilitzar les noves tecnologies i adaptar els antics mitjans a les noves realitats. La imatge és avui a la televisió i a Internet. La premsa catòlica com tota en general s'haurà d'adequar a aquesta nova revolució que vivim. Fixem-nos amb *Le Monde Diplomatique*: poques fotos i grans textos. La premsa del futur crec que serà això: grans continguts, poques fotos. També serà més culta, però també la societat cada vegada és més culta. D'altra banda, les webs cada cop més han de donar recursos per poder-se descarregar: el Catecisme, el Nou Testament, fulletons, els fulls parroquials, cançons...

Carme Munté

Missions

LLEIDA

Jo també em sentia lleuger!

■ «Benaurets els qui miren amb ulls de bondat, perquè ells sostenen el món, silenciosament però profundament»

Solange és un dona de 38 anys nascuda a Burkina Faso. L'he coneguda fa algunes setmanes en una sessió de formació sobre el tema *Conèixer-se un mateix*, que impartia a un grup de 25 joves i adults al centre en el qual col·laboro. Entre aquests homes i dones hi era ella. Em vaig adonar que no prenia notes, però que seguia molt atentament la formació que donàvem. Els seus ulls reflectien que dins seu alguna cosa passava.

En un moment donat, quan alguns d'ells exposaven alguna qüestió (cal dir que les persones de Burkina Faso quan són en una xerrada fàcilment pregunten i donen les seves opinions) ella va dir davant de tothom: «Jo no puc sortir-me'n. No sé llegir ni escriure!» El to i l'expressió de la seva cara expressaven sentiments profunds. Jo diria que potser de pena, vergonya, impotència i també de ràbia, però també de voler anar endavant.

En aquell moment no vaig voler reaccionar en calent però vaig retenir el seu clam. A mesura que jo anava desgranant el tema, l'ocasió es va presentar i vaig poder enviar-li un missatge positiu, que deia més o menys que la seva situació podia canviar si ella creia en ella mateixa tal com Déu creia en ella.

Al final de la sessió vaig atansar-m'hi amb afecte per dir-li adéu i desitjar-li bona ruta. Tres dies després va trucar a la porta del nostre CDFIP (Centre Diocesà de Formació Integral de la Persona). Venia a demanar una entrevista per poder parlar. El dia arribat ens vam asseure amb calma, li vaig oferir l'aigua de benvinguda (gest tradicional d'acollida en aquest país) i vaig començar a escoltar-la. La primera cosa que em va explicar va ser que quan era una nena de dos anys el seu pare, segons una tradició cultural, la va prometre ja com a esposa a un home... Quan va arribar a l'adolescència el seu pare li va dir: «Veus, aquell és el teu marit, ara has d'anar a viure a casa seva perquè ha arribat el temps que estiguis amb ell...»

Solange va oposar-s'hi i va haver de fugir de casa i del seu poble. En aquell moment va anar a Ouagadougou i es va refugiar en un centre que dirigeixen unes monges en el qual acullen noies com ella, i que s'han escapolit d'aquests matrimonis forçats que encara són una realitat actual en aquestes contrades.

Durant anys la seva família no va voler saber res d'ella. Finalment, temps després, la relació esdevingué altra volta quasi normal. Però ja no va retornar al poble.

D'aleshores ençà ha hagut d'espavilar-se tota sola a la vida fent treballs no qualificats que li han permès poder viure pobrament però honradament.

És possible tirar endavant malgrat les ferides de la vida.

Quan m'explicava la seva vida, m'impressionava, i molt, el fet que en ella no es veia ressentiment per tot el que havia viscut, ni tampoc envers la seva família, que va voler obligar-la a casar-se amb un home molt més gran que ella i al qual ni coneixia.

No és el primer cop que trobo persones com ella que, tot i haver sofert a la vida, aparentment no guarden ressentiment contra ningú ni contra res.

La nostra conversa va continuar i en un moment donat em va dir que la nostra sessió de formació l'havia ajudat a prendre consciència d'algunes coses importants, com ara el valor d'aprendre a llegir i escriure. Escoltant-la hom podia adonar-se de la vida que hi havia amagada en ella i que fins aquell moment no havia pogut brollar.

Vaig encoratjar-la a apuntar-se als cursos nocturns que aquí són molt concorreguts per persones que no poden accedir als cursos ordinaris. I com que la seva economia no li permetia pagar tota la matrícula vam mirar d'ajudar-la a costejar-ne una part. Ho vam fer amb un fons econòmic que persones amigues de Catalunya van nodrint per

ajudar persones com ella.

En acabar la nostra xerrada i tot acomiadant-se em va dir: «Mossèn, no sap com em sento de lleugera...!»

Crec, de debò, que aquesta dona se'n sortirà i aprendrà a llegir i a escriure, perquè té la força necessària per a això i molt més.

Crec que persones com la Solange ens mostren un possible camí per esdevenir més humans, el camí de posar-se dret i restar dempeus malgrat totes les ferides que anem arrossegant des d'antic.

El que la Solange no sap, i jo no vaig dir-l'hi, és que després d'haver-la escoltat i haver vist la seva il·lusió, la seva empena i la seva mirada transparent, jo també em sentia lleuger!

Carles Sanmartín Sisó

Missioner a Ouagadougou, capital de Burkina Faso

CARTA DES DE... BOLÍVIA

Coneixem sovint Bolívia a través del que ens expliquen els mitjans de comunicació de masses. En aquesta ocasió us volem oferir unes pinzellades des del punt de vista d'un missioner que ja fa una pila d'anys que viu i treballa pels bolivians.

En els darrers mesos és habitual l'ocupació dels terrenys que envolten grans ciutats, sense edificar o sense cap utilitat aparent visible. Aquests terrenys tenen propietaris o bé pertanyen al municipi per ser utilitzats com a sòl industrial.

Moltes de les persones que realitzen aquestes ocupacions són membres del Moviment dels Sense Terra (MST), del Moviment dels Sense Sostre i de cooperatives mineres. En un principi el nombre d'ocupants no era gaire elevat, plantaven tendes de campanya fetes amb plàstic. A poc a poc, i veient que cap autoritat s'hi oposava, el nombre d'ocupants va pujar ràpidament, van fer-se forts davant dels propietaris, i van arribar a robar els documents acreditatius de la propietat real dels terrenys. De la seva banda, les autoritats del municipi no entraven en el conflicte emergent. Les «cases» de plàstic van passar a ser de construcció, sense cap control ni planificació, i van arribar a 5.000. Baralles i manifestacions entre ocupants i propietaris van anar pujant de to, fins a arribar al desallotjament violent per part de policia i militars, fets que van provocar habitatges cremats, ferits i fins i tot una víctima mortal.

El fet més lamentable és que, en realitat, la majoria d'aquests ocupants no són persones sense sostre o sense terra, sinó que són persones que tenen terres en pobles perifèrics i aprofiten l'ocupació dels MST per obtenir un terreny gratuïtament. Una queixa per a les autoritats: esdevé ja un hàbit que aquestes no facin cap paper en el moment que sorgeix un conflicte fins que les coses estan ben complicades i, aleshores, la intervenció és per la força.

Un altre dels temes que més preocupen la ciutadania és l'augment de la delinqüència en general: robatoris, assassinats, violacions.... De forma especial preocupa la violència juvenil. Es tracta d'adolescents agrupats en bandes rivals. La majoria dels delictes es produeixen com a conseqüència de l'abús de drogues i alcohol, que són consumides en moltes places i racons de les ciutats.

Es parla d'una porta oberta a la prosperitat, perquè el comerç (legal o il·legal de qualsevol material) està produint uns beneficis invertits en la rehabilitació d'edificis històrics i de nova construcció. Al costat d'aquesta mirada positiva, continuen les famílies que passen gana, manca de treball, etc.

També hi ha entitats que malgrat els diferents governs somien i treballen per una Bolívia millor; així ho demostren milers de comunitats religioses i laiques disperses per tot el país.

Un missioner des de Bolívia

Molts dels ocupants són del Moviment Sense Terra.

Les delegacions de Missions t'esperen

Les delegacions de Missions de Catalunya i Balears conviden:

Els cristians amb desig d'aprofundir la dimensió missionera de la seva fe.

Catequistes, monitors/es i professors que vulguin donar una dimensió missionera a la seva tasca pastoral.

Perquè creiem:

Que la dimensió missionera és un element primordial de la pastoral ordinària.

Que és necessari sensibilitzar-nos i col·laborar en la conscienciació missionera de les nostres comunitats parroquials i moviments.

Posa't en contacte amb la Delegació de Missions del teu bisbat.

Primer Congrés de Petites ONG de Catalunya

■ L'ONG Intercanvi organitza la trobada que tindrà lloc els dies 9, 10 i 11 de març del 2007

El Primer Congrés de Petites ONG de Catalunya neix amb la intenció de crear un espai de trobada que reculli les inquietuds i necessitats de les ONG d'aquestes dimensions, moltes d'elles petites as-

sociacions sense gaires recursos. Pretén ser un espai d'intercanvi d'experiències i coneixements on poder posar en comú problemes i solucions que formen part del dia a dia de les organitzacions

sense afany de lucre dedicades, especialment, a la cooperació internacional. 15 entitats ja han confirmat la seva assistència. Hi haurà xerrades, col·loquis, exposicions i conferències.

Els membres d'Intercanvi al costat d'un carregament d'ajuda humanitària al Senegal.

Intercanvi és una petita associació sense ànim de lucre dedicada a projectes de cooperació internacional. En un any d'experiència sobre el terreny van ser diversos els esculls que es van trobar per la manca de recursos com, per exemple, els que comenta el seu president, Miguel A. León: «Nosaltres no podem llogar un avió per als enviaments de material humanitari com fan les grans entitats. Hem hagut de portar el material a sobre nosaltres mateixos. Si volem ser transparents econòmicament i fer una auditoria ens resulta impossible perquè ens costaria uns 3.000 euros, quan disposem, potser, d'un pressupost total de 6.000 euros, i així moltes altres coses.»

Per tractar la dificultat del dia a dia d'una petita ONG, concretament la dedicada a la cooperació internacional, Intercanvi ha decidit organitzar el Primer Con-

grés de Petites ONG de Catalunya.

La trobada, que tindrà lloc del 9 a l'11 de març i compta amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació i de l'Ajuntament de Llinars del Vallès, tindrà com a finalitat crear un espai de trobada que, d'una banda, reculli les inquietuds i necessitats de les ONG d'aquestes dimensions i amb poc recursos, en molts casos, i de l'altra, s'intentin cercar possibles solucions.

El congrés serà inaugurat per l'alcalde de Llinars del Vallès, Martí Pujol; pel director general de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària, David Minoves, i pel director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Andreu Felip.

A través de diferents taules rodones o taules de treball es tractaran les següents temàtiques rellevants: el finançament de les ONG; l'organització i gestió (drets i deures tributaris de les associacions); el voluntariat (on trobar voluntaris, gestió del voluntariat, etc.); la gestió de polítiques de gènere i la interculturalitat en la nostra societat i com influeixen els fluxos migratoris a les associacions.

A la mateixa cloenda del congrés es consensuarà un manifest general per adreçar a les diverses autoritats.

Consuelo Chaves

Intercanvi, ONG d'Acció Social i Cooperació Internacional

Intercanvi és una associació sense afany de lucre l'objectiu principal de la qual és ser un vehicle entre les diferents associacions d'Acció Social i Cooperació Internacional per ajudar les necessitats de finançament dels seus projectes, mitjançant l'administració pública, l'empresa privada i el món associatiu.

Té dues línies bàsiques d'actuació. Primer, el contacte amb petites associacions sense recursos, que tenen una experiència dilatada en el terreny social, per ajudar-les a trobar el finançament per als seus projectes. Segon, una tasca educacional perquè les noves generacions vegin la realitat d'aquests països, i una sensibilització de la població en general mitjançant campanyes, xerrades, exposicions, visites a col·legis, etc. Els principis fonamentals que proclamen són la llibertat, la igualtat, la solidaritat, la tolerància, el respecte per la natura i la responsabilitat comuna.

Durant l'any 2006 Intercanvi ha acon-

seguit intervenir, directament o indirectament, al Senegal i al Perú com a destinacions preferents però no únics de cooperació, presentant i desenvolupant projectes propis i amb contraparts, així com també campanyes de sensibilització i accions d'ajuda humanitària.

Concretament, al Perú durant l'any passat es van desenvolupar, entre altres coses, les accions següents: la construcció d'una escola a Villahermosa, un sistema d'aigua potable a Huallap, una casa d'acollida i alfabetització a Callao i un menjador infantil, també a Callao.

I al Senegal ja hi ha en marxa la rehabilitació del lloc de salut de Sandiara, el manteniment d'un menjador escolar a Backombel i s'està construint la maternitat del dispensari Louly Beinteigne. També es van enviar més de 1.000 quilos de medicació a aquest lloc sanitari.

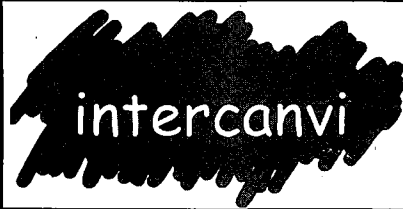
En total, durant el 2006, Intercanvi afirma haver reformulat, redactat i

presentat 11 projectes per al Senegal, el Perú i Guinea Bissau tot complint amb la seva tasca de servir de vincle entre diferents ONG en el món i els finançadors espanyols públics i privats.

Ja a casa, han impartit tres cursos de cooperació internacional per al Desenvolupament i Ajuda Humanitària i han organitzat xerrades i videodebats referits a temes de cooperació i adreçats a grups d'adults i adolescents a Llinars del Vallès.

Fins al moment compten amb 12 voluntaris, la majoria joves provinents tant del món universitari com d'altres àmbits.

Més de la meitat dels seus ingressos provenen del finançament privat (donacions particulars, empreses i fonts pròpies de l'ONG com les vendes de comerç just, cursos compartits, etc.). La font següent de finançament, amb un 19%, prové dels socis. Un 17% de l'aportació dels padrins de l'entitat i les administracions públiques aporten un 7% del total dels ingressos.

C/ JOAN MARAGALL, 7-13
08450. LLINARS DEL VALLÈS
TEL. 938 411 957
info@intercanvi.org
www.intercanvi.org

Generalitat de Catalunya
Departament
de Benestar i Família

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

El dies 14 i 15 de febrer els membres de Càritas diocesana de Barcelona van tenir l'oportunitat de compartir experiències i plantejar reptes de futur amb Antoine Sondag, sacerdot i responsable del servei d'Europa i Amèrica del

Nord del *Secours Catholique* (Càritas França). Mirada lúcida d'un món que pateix per grans injustícies, la visió de Sondag és, però, d'esperança davant dels signes visibles que anuncien una nova manera de viure, de compartir i fins i tot de consumir. Actual

consiliari internacional del MICC Pax-Romana, viatger incansable, aquest sacerdot que dirigeix seminaris al Fòrum Social Mundial sobre la resistència no violenta és gran avalador del paper de l'Església catòlica com a garant dels drets dels més necessitats.

El sacerdot Antoine Sondag treballa al departament internacional de Càritas França

«La hipocresia de les grans empreses és també la nostra»

—És utòpic creure que un altre món és possible?

—Sí, però no és una utopia com a síndrome de somni o d'il·lusió; és una utopia en un sentit positiu d'al·licient per treballar, de fita per assolir, de valors per posar en

pràctica. És, per tant, una utopia concreta que comença avui dia, amb tantes persones que mostren en petites innovacions socials o en petites noves pràctiques que un altre món és possible. Ho veiem, per exemple, en un mercat que es va obrint a valors com la solidaritat i la feina per als més fràgils. En l'àmbit internacional, l'economia social significa ja un 5-10% del mercat.

—Hi ha elements, doncs, per a l'optimisme?

—Pel que fa al treball, veiem que en un país com França un 5% de les persones que treballen ho fan en cooperatives, és a dir, en empreses que compten amb valors com la cooperació, la solidaritat, la feina per a persones amb dificultats... Un altre element positiu és el comerç just i que cada vegada siguin més els consumidors disposats a pagar més per un producte quan els beneficis repercuten en la mateixa pàgina que el produeix.

—Continua essent molt minoritari, però...

—En el passat, el cafè provinent del comerç just només ocupava un 0,1% del mercat, mentre que ara arriba a un 2% a França i a un 5% a Suïssa. Quan un producte s'apodera d'un petit racó del mercat, les grans empreses paren més atenció a aquesta innovació i esdevé un pes suficient per influir i canviar els sistemes de regulació del mercat.

—Consumidors amb informació és el que ajuda a incrementar aquesta quota de mercat?

—La sensibilització i la conscienciació de l'opinió pública és molt important, però no n'hi ha prou, perquè com a consumidors hem de tenir la possibilitat pràctica de comprar un cafè provinent del comerç just. Cal invertir, per tant, per establir una nova xarxa de distribució amb l'objectiu final que els productes del comerç just puguin arribar a molts establiments i que els consumidors els puguin comprar, per exemple, a El Corte Inglés.

—Els consumidors som conscients del nostre poder?

—En cert sentit, els consumidors i ciutadans

dels països rics som una mica esquizofrènics. Com a consumidors anhelem productes més barats i comprem samarretes provinents de la Xina, mentre que com a treballadors ens queixem que perdem la nostra feina i com a ciutadans diem que el

gran problema de la Unió Europea és la deslocalització. Cal superar aquesta esquizofrènia, fruit de la feblesa social, perquè tant el consumidor, com el treballador i el ciutadà som la mateixa persona.

—Quines garanties hauríem d'exigir com a consumidors?

—En el cas del comerç just, el consumidor està d'acord a pagar una mica més amb la garantia que els be-

nefícis repercuten en els mateixos productors. D'altra banda, comptem amb entitats com l'Organització Internacional del Treball que vigilen que els productes siguin fabricats en condicions normals i que es respectin els drets humans. Si bé sembla una qüestió evident, no ho és tant, sobretot si tenim en compte que en algunes fàbriques tèxtils de la Xina els treballadors són presos i que, a més, treballen sense cobrar. Són els esclaus d'altres temps. En alguns països es permet el treball infantil i es prohibeix el dret d'associació sindical. Novament, veiem una esquizofrènia entre el consumidor que compra roba, calçat, articles d'esport i el militant d'associacions, el cristià, el ciutadà... Com a ciutadà els meus valors són els drets humans; com a cristià crec en l'Evangeli, la solidaritat i la protecció dels més febles, però com a consumidor formo part d'un sistema que no afavoreix els fràgils i que no respecta els drets humans. Hem de superar, doncs, aquesta contradicció, però no com a persones aïllades, sinó com a associacions de ciutadans, de cristians, membres d'un sindicat o partit polític. Com a grup podem tenir la força d'imposar els nostres valors.

—Quina és la hipocresia de les grans empreses?

—La hipocresia de les grans empreses, que és també la nostra perquè l'èxit de les grans empreses és també l'èxit dels nostres països, consisteix a dir que tenen com a valors de base el respecte dels drets humans i els drets dels treballadors, mentre compren en empreses subcontractades que no respecten aquests drets. Les grans empreses asseguren que hi ha pobresa a Àfrica perquè els seus dirigents són corruptes, cosa que en molts casos és veritat,

però el que callen és que quan treballen a Àfrica són elles les corruptores. Perquè no hi ha corrupció si no hi ha un corruptor.

—Com a consumidor responsable, he de comprar productes fets a la Xina sabent que no es respecten determinats drets humans?

—Com a consumidor individual és molt difícil fer alguna cosa; per això hem d'unir-nos. Al llarg dels anys hem recollit grans èxits, com la campanya en contra del deute extern, la creació del tribunal penal internacional o la prohibició de les mines anti-persona. Un altre element molt positiu són els esforços que la mateixa Xina ha fet per integrar-se a l'Organització Mundial del Comerç. La Xina és ara el segon o tercer poder d'exportació al món, particularment de roba, calçat, joguines i electrònica simple, però demà també serà clarament un poder d'exportació de cotxes, avions... És moment, doncs, de fer pressió, però no de fer-ho amb hipocresia. Si defensem el respecte dels tractats internacionals i dels drets fonamentals a la Xina, també hem de garantir-los al nostre propi país, cosa que no sempre és així. Si volem lluitar contra la corrupció a Veneçuela o a Àfrica, també

hem de lluitar contra la corrupció al nostre país.

—Quina importància té el treball clandestí a Europa?

—El mercat clandestí no és important a un nivell macroeconòmic, perquè és inferior al 2%, però en alguns sectors és realment important. En roba i calçat, en feines temporals, en agricultura... En aquests sectors, la feina clandestina és molt important i pot assolir fins al 50%.

—Quina és la rellevància del Fòrum Social Mundial?

—El més important és l'intercanvi d'experiències, no tant d'idees i de valors. El Fòrum Social Mundial no és un partit polític, no té una ideologia o una solució concreta, sinó que és un mercat d'intercanvi d'idees pràctiques. No som persones utopistes que somiem en un futur diferent, sinó que ja ens trobem en camí per desenvolupar innovacions socials.

—Quins són els reptes de Càritas en aquesta societat de canvis constants?

—Càritas és àmpliament coneguda per la seva ajuda als més necessitats, però és també un observatori i un lloc de vigilància en la societat amb l'objectiu de parlar des del punt de vista dels més pobres, dels desfavorits. Càritas, juntament amb altres associacions i grups religiosos, forma part de la societat per representar i defensar la posició dels qui viuen en situació de pobresa.

Carme Munté

Càritas en un món canviant

Mn. Antoine Sondag, delegat per a Europa de Càritas França, va parlar dels reptes i de la missió de Càritas en un món canviant davant d'un nombrós auditori de voluntaris i tècnics de Càritas de Barcelona que omplia, dimecres 14 de febrer, la sala d'actes del col·legi de les Escoles Pies, cedit per a aquest Espai de Formació de Càritas.

El conferenciant va començar dient que la notícia que defineix essencialment l'actualitat del nostre món avui és la pobresa. «La pobresa econòmica, però —va dir Sondag—, es pot reduir dràsticament; una altra cosa són els efectes de la pobresa.» Va afegir que per combatre-la només cal la voluntat política necessària i els mitjans adequats. I va posar exemples europeus que han fet retrocedir l'índex de pobresa infantil, per exemple a França, amb una inversió més gran en polítiques socials de suport als nens i a les seves famílies, generalment *monomarental*. «Amb tot —va dir—, als països rics les taxes de pobresa no baixen del 5% de la població i fins i tot poden superar el 20% en altres, com a Portugal.»

El conferenciant va situar els reptes actuals de Càritas i dels cristians, perquè així ho reconeix la doctrina social de l'Església, a dur a terme la denúncia profètica i ser presents a la societat d'avui. I, fent servir termes actuals, va definir les funcions clau en la lluita contra la pobresa com *advocacy*, és a dir, defensa dels sectors socials més febles per fer arribar la veu dels qui no tenen veu, i *lobbying*, pressió sobre els estaments amb capacitat per canviar les coses. (C.C.)

cultura

Subirachs i Montserrat, units per l'art

■ El Museu de Montserrat acull una exposició que dona a conèixer les diferents etapes creatives de l'artista

MONTSERRAT.— La sala d'exposicions temporals del Museu de Montserrat acull fins al proper 1 de maig la mostra *Subirachs a Montserrat*, que aplega 55 obres (escultures, pintures, dibuixos,

aiguaforts i litografies) i 17 medalles. No es pretén fer una antologia de l'escultor Josep M. Subirachs, sinó una mostra selectiva amb un discurs específic que dona a conèixer diferents etapes creatives de

l'artista. S'hi posen de manifest les constants —temàtiques, formals o tècniques— que caracteritzen la seva trajectòria amb l'objectiu de descobrir els ritmes estilístics de tota una vida dedicada a l'art.

Les peces seleccionades en aquesta exposició estan repartides en set àmbits, que corresponen a cadascuna de les obres de Subirachs que hi ha a Montserrat: *Creu de Sant Miquel* (1962), *Sant Domènec* (1970), *Monument a Ramon Llull* (1976), *Altar del Santíssim* (1977), *Fris de la porta de la capella del Santíssim* (1977), *Sant Jordi* (1986) i *Mare de Déu de Montserrat* (2001). La relació de Subirachs i Montserrat ve de lluny perquè el perfil de la muntanya de Montserrat és un dels seus leitmotiv que ha introduït sovint per simbolitzar Catalunya en relleus, medalles, dibuixos i litografies.

Prenent com a fil conductor aquestes obres, que es poden contemplar durant la visita al recinte del santuari de Montserrat, a l'exposició es poden veure un conjunt de peces coetànies o de temàtiques similars que il·lustren l'evolució estilística de Subirachs. Aquestes peces evidencien que es tracta d'un artista polifacètic que, malgrat ser conegut sobretot com a escultor, no només s'expressa mitjançant la creació tridimensional, sinó que també se serveix d'altres tècniques com ara la pintura, el dibuix, la litografia, el gravat a l'aiguafort o l'encunyació de medalles.

D'altra banda, més enllà de la creació de formes lineals o volumètriques, Subirachs mostra una obstinació per dotar la seva obra de contingut i, amb aquest objectiu, ha anat creant un extens univers iconogràfic, personal i inconfusible, amb un fort rerefons cultural, ric de referències simbòliques i de recursos plàstics i conceptuals. L'exposició està commissariada per la Dra. Judit Subirachs-Burgaya, filla de l'artista i conservadora de la seva obra, i patrocinada per l'Obra Social de Caixa Penedès.

A la inauguració de l'exposició, que va tenir lloc el 14 de febrer passat, el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, va explicar que «en el recinte montserratí hi han treballat molts artistes importants. Però, certament, sense la petjada de Subirachs, el Montserrat actual seria una altra cosa». I va afegir: «El nostre artista treballa sempre amb un gran domini dels materials i amb un tò de profunda senzillesa, d'harmonia clàssica, dintre de la seva modernitat. Transmet un gran humanisme, en el qual està arrelat, i, en l'obra de temàtica religiosa, ajuda a obrir-se al missatge de l'Evangeli.»

Etapas no figurativa

El 1962, Josep M. Subirachs realitza, per encàrrec de l'abat Escarré, la *Creu de Sant Miquel*, concebuda com una creu de

terme i emplaçada a l'àrea externa del monestir benedictí. Aquesta obra monumental, que deriva de l'escultura que porta per títol *Policromia* (1961), és una mostra representativa de l'etapa no figurativa de Subirachs i s'inscriu plenament en la sèrie anomenada de les «penetracions i tensions». La típica falca emprada en aquesta època per Subirachs s'ha transformat aquí en una creu que penetra a la pedra.

A més de l'obra *Policromia*, es mos-

Subirachs hi ha l'evocació del místic mallorquí Ramon Llull. Són nombroses i prenen formes diverses les obres relacionades amb el pensament lul·lià creades per Subirachs, bon coneixedor de l'obra de l'escriptor humanista que sintetitza tot el saber de la seva època.

Subirachs va fer el 1976 el primer homenatge a Ramon Llull amb la realització d'un monument escultòric situat a la muntanya de Montserrat. El pensament del filòsof medieval és representat al-

del formigó. La verticalitat del «retaule» contrasta amb l'horitzontalitat del fèmur descarnat que simbolitza la mort i que és incrustat al frontal de l'altar.

El fris de bronze, concebut com un passamà, que s'estén a banda i banda de la porta de vidre que uneix la capella del Santíssim amb la nau de la basílica, concentra gairebé tota la simbologia de l'obra subiraquiana i s'hi representen diverses dicotomies: el bé i el mal, la vida i la mort, la raó i el caos. El laberint és el motiu principal de diverses obres exposades.

Per commemorar el desè aniversari de l'aparició del diari *Avui*, el 1986 es va inaugurar a Montserrat una figura de sant Jordi esculpida en pedra de travertí per Subirachs i situada en una fornícula al camí d'accés a les places del monestir benedictí. És una figura de cos sencer i de peu dret amb el rostre i el tors esculpits en negatiu, mentre que els braços, les cames i l'escut vertical en punta, sobre el qual es recolza el cavaller, ho són en positiu. Com es pot veure a l'exposició, Subirachs també ha representat la imatge del sant cavaller servint-se d'altres tècniques artístiques, com la medallística i l'obra gràfica.

L'octubre del 2001, la Fundació Caixa Penedès va fer donació al Museu de Montserrat d'una personalíssima reinterpretació de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat realitzada per Subirachs. La talla de fusta policromada va ser incorporada a la secció del museu montserratí denominada *Nigra Sum*, en la qual es poden contemplar successives versions de la Moreneta. A la iconografia medieval l'escultor va aportar-hi una concepció plàstica postmoderna amb reminiscències de caire cubista.

En aquesta mostra també s'hi exposa una Mare de Déu asseguda de terra cuita realitzada per Subirachs el 1958. Es tracta d'una obra molt estilitzada, a la frontera que separa l'expressionisme de l'abstracció, quan les formes creades per Subirachs encara segueixen els ritmes del cos humà, però ja són totalment despullades d'elements realistes. (C.C.)

L'abat de Montserrat va presidir la inauguració de la mostra.

tren altres exponents de la mateixa sèrie. La característica comuna d'aquestes obres és l'existència de dos o més elements, gairebé sempre de materials diferents, que s'acoblen creant sensació d'unió, quan un dels elements penetra en l'altre, o bé de tensió, quan una forma comprimeix l'altra.

Amb motiu del vuitè centenari del fundador de l'orde dominicà, Subirachs va rebre el 1970 l'encàrrec de realitzar la figura de sant Domènec, que va ser emplaçada a l'inici del camí del Rosari Monumental. L'obra pertany a l'etapa de la trajectòria de Subirachs en què reapareix la figura humana, sovint transformada en arquitectura en associar-se a un bloc geomètric, quan es fa més evident la vocació arquitectònica i monumental. L'escultor va realitzar una figura formada per vuit blocs de pedra de travertí, que divideixen en vuit caps la totalitat de l'estàtua —la proporció perfecta segons el cànon clàssic— i alhora simbolitzen els vuit segles de l'obra dominicana.

Entre els temes que apareixen i reapareixen al llarg de la dilatada trajectòria de

legòricament per l'Escala de l'enteniment, que Llull va idear per explicar els diferents éssers de la creació. Nou peces paral·lelepèdriques formen una graonada que va obrint-se de manera helicoidal. Només el darrer dels esglaons, que representa el Creador, és geomètricament perfecte, un cub amb totes les cares polides. A l'exposició es pot veure el mateix tema de l'escala tractat mitjançant tècniques diverses, imposant-se sempre una concepció essencialment escultòrica.

Potència expressiva

El 1977, quan es va renovar la capella del Santíssim de la basílica de Montserrat, es va encarregar la part escultòrica a Subirachs. El conjunt, d'una sobrietat impressionant i alhora d'una extraordinària potència expressiva, és format per una estructura contínua de formigó que configura l'altar, la credença, el sagrari i un «retaule» vertical, damunt del qual només el rostre, les mans i els peus de Crist són plasmats en negatiu, mentre les ferides s'intueixen com empremtes damunt

ESTAMPES · ROSARIS · PESSEBRES ·
OLIS · TRIPTICS · RETAULES · IMATGES
RELIGIOSES · MEDALLES · RESTAURACIONS
· MIRALLS · ICONES · ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: sugerencias@articulosreligiosos.es
www.articulosreligiosos.es

Anàlisi de la violència infantil i juvenil

■ Presentació de llibre «Víctimas y matones. Claves para afrontar la violencia en niños y jóvenes», del Dr. Paulino Castells

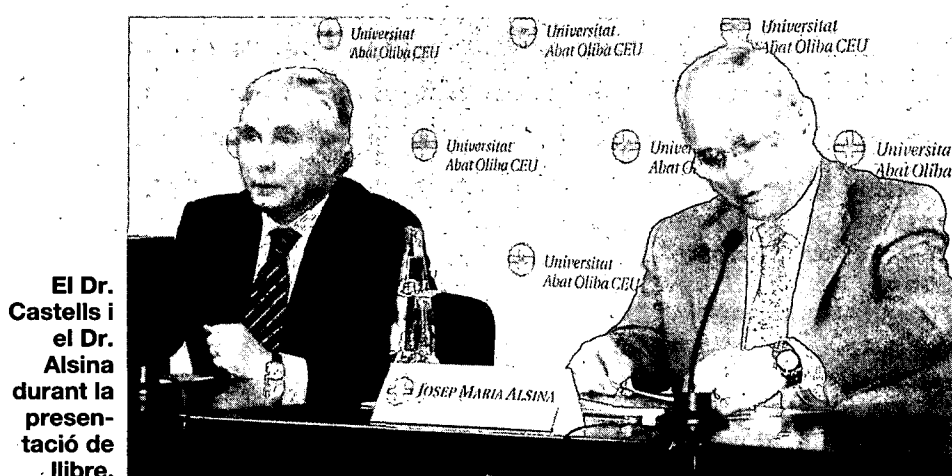
BARCELONA.— La Universitat Abat Oliba CEU va acollir el 15 de febrer la presentació del llibre *Víctimas y matones. Claves para afrontar la violencia en niños y jóvenes*, publicat per Ediciones Ceac. A l'acte hi

van assistir el Dr. Paulino Castells, autor de l'obra, doctor en Medicina i Cirurgia, i especialista en psiquiatria, pediatria i neurologia; el Dr. Josep Maria Alsina, rector de la UAO, i Jordi Nadal, director d'Ediciones Ceac.

El llibre tracta de la violència en infants i adolescents, així com de les diferents possibilitats d'actuació en l'àmbit familiar, escolar i social tant per prevenir com per tractar aquestes situacions violentes. El Dr. Castells va agrair la implicació de totes les persones que han fet possible el volum i va qualificar-lo de «llibre denúncia». «Hi denuncio —va dir— els pares que sovint no fan de pares, l'administració que no controla la violència o la droga a les aules, els directors dels col·legis que miren cap a una altra banda davant de les agressions als professors...»

El Dr. Josep M. Alsina va destacar en la seva intervenció que aquest llibre palesa la preocupació que hi ha actualment a la societat davant de la creixent violència infantil i juvenil, alhora que proposa fer «un diagnòstic» sobre aquest fenomen i «una reflexió sobre la teràpia adient per guarir aquesta malaltia». El rector de la UAO va assenyalar que, «malgrat tot, no és un llibre pessimista sinó esperançat». I va afegir: «Aquest volum és una crida a l'acció, a la responsabilitat ciutadana sobre aquesta realitat de malaurada actualitat.»

Per la seva banda, Jordi Nadal va manifestar la satisfacció de publicar un llibre d'aquestes característiques, «que fa reflexionar i formular-se preguntes», escrit per un expert de la categoria del Dr. Castells, al qual va definir com «una persona valen-

El Dr. Castells i el Dr. Alsina durant la presentació de llibre.

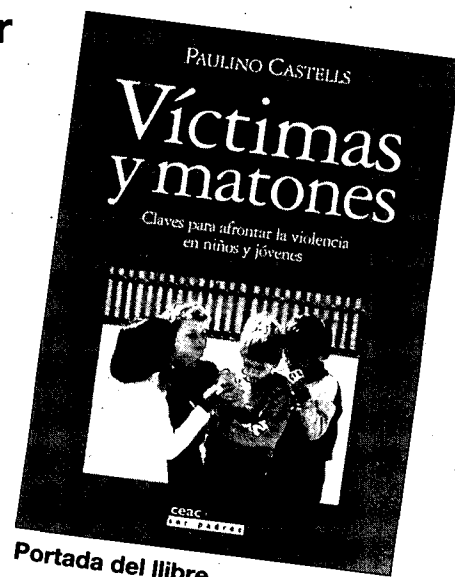
ta, culta, compromesa i infatigable». Així mateix, Nadal va incidir en «la funció social de l'editor», que és «fer d'intermediari entre l'autor i el lector».

El Dr. Paulino Castells va afirmar que s'ha plantejat el seu llibre com «un servei públic» perquè «vull que arribi a molta gent». Pel que fa al contingut, va subratllar que «tots són víctimes, tant els que pateixen la violència com els que l'executen; són productes d'un ensenyament anòmal que han rebut». Al llarg dels seus anys com a professional de la psiquiatria, el Dr. Castells va dir que ha observat que hi ha una «transmissió generacional de la violència en les famílies, i de cada quatre infants maltractats, un esdevindrà mal-

tractador».

Víctimas y matones. Claves para afrontar la violencia en niños y jóvenes es divideix en quatre capítols. El Dr. Castells va fer cinc cèntims de cadascun d'ells. Va parlar, entre altres qüestions, de l'«infant tirà», que avui dia «s'ha convertit en el dipositori del poder de la jerarquia familiar»; de l'autoritat perduda dels pares; del *bullying* a les escoles i del «calvari que han de patir els infants que en són víctimes», dels diversos tipus de violència escolar i de les tribus urbanes (*skinheads*, *latin kings*...).

L'autor escriu en una de les pàgines que la clau per excloure la violència de la societat cal «eradicar, d'entrada, l'odi i la violència que pot covar en el nostre cor, i

Portada del llibre.

ser capaços de perdonar els que ens han fet mal; perdonant... fins i tot el que és imperdonable!». Més endavant, explica que «a les nostres mans està construir una societat més justa, amb una cultura basada en la bondat, amarada d'autèntica humanitat, en la qual l'ètica personal governi la convivència dels ciutadans».

El Dr. Castells es pregunta en el seu llibre el següent: «La societat actual empeny els nostres infants i joves a la violència? Sembla ser que sí, veient aquest món tan agressivament competitiu i irresponsablement bel·licós en què ens toca viure.» Segons ell, «la violència s'aprèn i està sotmesa als mateixos principis que tot aprenentatge». En acabar el seu parlament, l'autor va constatar que els éssers humans «estem anèmics d'amor»; davant de les crítiques situacions que ens envolten, «necessitem transfusions massives d'amor».

Miquel Àngel Codina

Primera revista històrica sobre l'Opus Dei

ROMA.— L'Institut Històric Sant Josepmaria Escrivà, amb seu a Roma, ha presentat el primer número de la revista *Studia et Documenta*. Es tracta d'una publicació anual de caràcter acadèmic. Les col·laboracions a cada volum es publiquen en anglès, italià, espanyol, francès, alemany i portuguès. El primer número inclou estudis sobre els inicis de l'Opus Dei a diferents països. La revista conté també una secció fixa que posarà a disposició dels lectors documents que fins ara eren inèdits i que provenen de l'Arxiu de l'Institut Històric Sant Josepmaria Escrivà. *Studia et Documenta* també recull informació bibliogràfica i recensions. Mons. José Luis Illanes, president de l'Institut Històric Sant Josepmaria Escrivà, és el director d'aquesta nova publicació; a la qual ha definit com «una revista que desitja entrar en diàleg amb el conjunt de la comunitat científica i acadèmica». La subscripció anual fora d'Itàlia val 35 euros. Per a més informació: EDUSC, plaça de Sant'Apollinare 49 - 000186 Roma (Itàlia), web: www.isje.it (M.N.)

«Habemus Papam»: una exposició fascinant i insòlita

ROMA.— Fins al dia 7 d'abril es pot visitar a les sales de l'Apartament Pontifici del Palau del Laterà l'exposició *Habemus Papam. Les eleccions pontificies de sant Pere a Benet XVI*. L'exposició revela aspectes del ceremonial pontifici desconeguts per al gran públic. Moltes de les 160 peces exposades no havien sortit mai de l'Arxiu secret del Vaticà ni de l'Oficina de celebracions litúrgiques del Sant Pare. Hi ha exposats objectes de gran valor com la tiara amb incrustacions de gemmes de Pius IX, peces en desús com els ventalls de plomes d'estruç

i paó abolits per Pau VI o objectes de gran càrrega espiritual, com l'Evangeli vermell que reposava damunt el taüt de Joan Pau II i la creu pastoral sobre la qual es recolzava aquest mateix Papa. L'exposició recull valuosos documents d'arxiu, imatges dels conlaus del segle XX, trons, pintures, vestits d'època, anells i fins i tot l'estufa utilitzada durant el conclave per cremar els vots i donar origen a la cèlebre *fumata*. Tot plegat fa d'*Habemus Papam* una exposició fascinant i insòlita que il·lustra el complex ceremonial de l'elecció d'un Pontífex. (M.N.)

La bona notícia...

Compromís polític al servei dels ciutadans

El cardenal Óscar A. Rodríguez Maradiaga, religiós salesià i arquebisbe de Tegucigalpa, ha rebut el doctorat *honoris causa* en Ciències Polítiques per la Universitat Carlo Bo d'Urbino, a Itàlia. «Educar avui en el compromís polític al servei dels ciutadans és un deure seriós de la universitat, i més encara quan es fan paleses polítiques d'injustícia i desigualtat», va dir el purpurat hispanoamericà.

«La misèria és subversiva i la lluita contra ella cal que sigui un intent fonamental en tota universitat», va explicar Mons. Rodríguez Maradiaga als estudiants i professors d'aquella institució acadèmica que celebra el seu sisè centenari d'existència. Enfront d'un món cada vegada més buit de valors espirituals, mancat de solidaritat i llençat a un sistema educatiu individualista i manipulador, l'arquebisbe de Tegucigalpa fa una opció prioritària pels pobres. «L'enemic —va afegir— no és l'home, sinó la fam, la injustícia i la indigència.»

Pel que fa a les opcions polítiques, el prelat opina que han d'estar basades en la caritat i en la recerca del bé comú. Mons. Rodríguez Maradiaga va afirmar: «Tots sabem que les instàncies de la fe cristiana difícilment poden trobar-se en un sol i únic sistema; pretendre que un partit polític correspongui completament a les exigències de la fe i de la vida cristiana genera ambigüitats perilloses.»

Als joves universitaris els va insistir que «com a cristians, la vostra adhesió a una formació política no ha de ser ideològica, sinó crítica, per tal que qualsevol partit i el seu programa de govern sigui estimulat per dur a terme el bé comú». Certament, educar els joves universitaris en aquests principis globals de compromís polític al servei dels ciutadans és vàlid i legítim també a Catalunya, el nostre país.

Francesc Gamissans

«La Passió d'Esparreguera», declarada «bé cultural d'interès local»

■ S'ha destacat el valor d'aquest espectacle com a bé col·lectiu del municipi

ESPARREGUERA.— L'espectacle de *La Passió d'Esparreguera* ja és «bé cultural d'interès local», segons va aprovar recentment l'Ajuntament de la localitat en sessió plenària. El pas següent serà que la Generalitat de Catalunya declari d'«interès nacional» aquesta representació de la cultura popular que reviu en escena la vida i mort de Crist. Avui dia hi ha un litigi sobre la propietat dels drets d'autor del text de *La Passió* que encara no s'ha resolt.

D'aquesta forma s'intensifica el concepte col·lectiu de l'obra, ja que *La Passió d'Esparreguera* és un espectacle realitzat de forma altruista i voluntària per més d'un miler de persones, que s'han sentit ofeses per la reclamació que els fills de Ramon Torruella han interposat al Patronat de La Passió per aconseguir una part dels beneficis de taquilla de les representacions en concepte de drets d'autor. Cal recordar que el seu pare va elaborar el text de *La Passió* i el va cedir a Demetri Pérez, alcalde de la vila i president del Patronat de La Passió en aquell moment, perquè fos patrimoni del poble d'Esparreguera i no s'hagués d'assumir el cost dels drets d'autor.

A més, el text de l'espectacle no és una

Una producció teatral amb missatge cristià.

versió exclusiva de Ramon Torruella, sinó que l'autor va basar-se en textos bíblics i en les versions passionístiques de fra Anton de Sant Geroni, Josep Maria Bayona i Mn. Marçal Martínez. Aquest text, com el mateix Torruella va acceptar en redactar-lo, s'havia d'anar transformant i modificant segons les necessitats, tal com sempre ha passat amb els textos escrits al llarg de la història d'aquesta representació. De fet, un estudi presentat durant el judici de primera instància, va constatar que només el 25% del text que s'interpreta actualment a *La Passió d'Esparreguera* és obra

de Torruella, ja que altres directors i altres autors de l'obra han anat incloent-hi modificacions per adaptar-lo millor a escena.

Una obra col·lectiva

D'altra banda, el text de *La Passió* és una obra col·lectiva on també hi intervenen la música, l'escenografia i la tradició.

Tots aquests elements s'afegeixen a l'esforç del gran nombre de persones implicades de forma voluntària en l'espectacle, que mai no han demanat cap compensació econòmica per la seva participació. Per això, l'Ajuntament ha acordat aquesta declaració d'«interès local» amb la intenció de destacar el valor de l'espectacle com a bé col·lectiu cultural del municipi.

La Passió d'Esparreguera —que s'estructura en dues parts: «Vida pública de Jesús» i «Passió, mort i resurrecció»— és un espectacle amb una gran complexitat dramàtica i tècnica que aconsegueix transmetre al espectador actual l'essència d'uns personatges amb dos mil anys d'història. La grandiositat del teatre (1.800 localitats), la gran quantitat d'actors en escena, els vertiginosos canvis escenogràfics, la perfecta unió del text i la música original interpretada en directe per una orquestra i una coral... converteixen *La Passió d'Esparreguera* en una producció teatral de característiques úniques.

Les properes representacions de *La Passió d'Esparreguera* tindran lloc el 4, 11, 18, 25 i 31 de març, el 6, 15, 22 i 29 d'abril i l'1 de maig. Més informació: tel. 937 771 587. (C.C.)

Celebració gregoriana a la Garriga

LA GARRIGA.— El divendres 2 de febrer, solemnitat de la Presentació del Senyor, la Schola Cantorum de Terrassa va participar en la celebració litúrgica de les candeles a la parròquia de Sant Esteve, a la Garriga. L'antífona *Lumen ad revelationem gentium* va iniciar l'acte de la benedicció i també va acompanyar la processó a l'altar, juntament amb el càntic de Simeó *Nunc dimittis*. El *Glòria*, *Sanctus* i *Agnus*

Dei de la missa van ser l'*Alme pater*. A l'ofertori es va cantar l'antífona mariana *Recordare* i a la comunió, el *Responsum*.

Un bon nombre de fidels van participar en la celebració parroquial vespertina, que va ser presidida pel rector de la parròquia, Mn. Santiago Collell. Els cants gregorians de la Schola Cantorum de Terrassa van resultar força reeixits. Al final, es va cantar la *Salve Regina*. (J.F.)

Concert d'Esencia de Vida a Girona

GIRONA.— El proper dissabte 10 de març, a les 19.00, el grup musical Esencia de Vida farà un concert a la plaça de la Catedral de Girona. L'entrada és gratuïta. Dins de la seva gira Passió pel Romànic, que ja els ha portat a actuar a diverses ciutats com ara Badalona, Barcelona, Sant Cugat o Vic, presenta el monogràfic *La Passió. Música espiritual moderna*. Esencia de Vida és un grup que està implicat a promoure diferents disciplines de l'art com la música, el teatre i la literatura. Així mateix, dona suport a projectes socials de determinades organitzacions no governamentals d'Amèrica, Àfrica, Àsia i Europa. (C.C.)

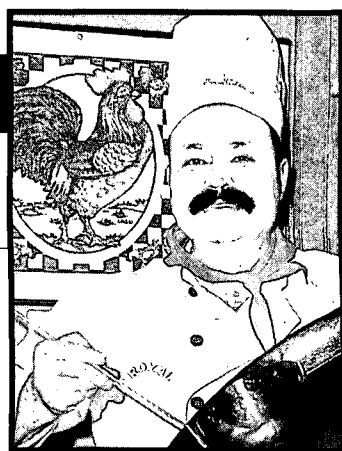
COSTES DE LA LLAR

- Consell: En fer-nos grans, no ens hem de tancar a casa; tot al contrari, hem de portar una vida activa, tenir ocupades gran part de les hores del dia i fer diferents activitats.
- Educació: Els fills no han de pagar els errors dels pares. Malauradament, hi ha molts divorcis, però no per això cal fer servir els fills com a mitjà de xantatge o venjança entre el matrimoni.
- Ular: Tot i que els infants s'emporten l'esmorzar a l'escola, cal que abans de sortir de casa prenguin alguna cosa per menjar i/o beure (iogurt, cereals, suc, llet...).

Cecília Aranés Mallol

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Un viatge a Mèxic

En un viatge a Mèxic vaig tenir temps de comprovar la gran afició que tenen de menjar ceviche, una manera típica de preparar el peix cru.

Al restaurant, molt ben decorat amb flors i fonts artístiques a les parets del menjador, vam degustar aquest plaer gastronòmic. A la meua dreta, una cantant mexicana molt bonica ens va delectar amb una veu molt potent. Portava un barret típic mexicà de grans dimensions i, de tant en tant, s'hi amagava darrere d'una manera molt picardiosa.

Va ser un àpat molt agradable.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Conveni entre la UCV i l'Institut de Filosofia Edith Stein de Granada

VALÈNCIA.— Els arquebisbes de València i Granada, Mons. Agustín García-Gasco i Mons. Francisco Javier Martínez, respectivament, han signat un conveni de col·laboració entre la Universitat Catòlica de València

Sant Vicenç Màrtir (UCV) i l'Institut Diocesà de Filosofia Edith Stein (IFES) de Granada. Mons. García-Gasco és gran canceller de la UCV, mentre que Mons. Martínez és president de l'IFES.

El conveni, signat al palau arquebisbal de València, inclou la realització de programes formatius conjunts, entre els quals figuren tres títols propis d'especialista universitari en Filosofia Antiga, Filosofia Medieval i Filosofia Moderna i Contemporània, així com el màster universitari en Història de la Filosofia. Igualment, totes dues entitats impulsaran treballs de recerca conjunts.

Amb aquest acord, l'IFES col·laborarà en la formació del professorat i alumnes de la UCV. Així mateix, els seus docents «podran integrar-se en les línies de recerca de la Universitat Catòlica de València», expliquen des de la UCV. Igualment, les dues institucions «facilitaran la interacció dels seus professors en tasques com la participació en treballs de llicenciatura, projectes de final de màs-

Moment en què els prelats signen el conveni.

ter, tesis doctorals i en totes les activitats de recerca que poden ser acordades en el futur».

De la seva banda, la UCV col·laborarà en la promoció entre els seus alumnes i professors dels estudis impartits per l'IFES. Tam-

bé s'ha assegurat que els estudiants de totes dues entitats podran participar en totes les activitats culturals que organitzin conjuntament, col·laboraran en la publicació de treballs de recerca i possibilitaran l'intercanvi bibliogràfic entre les dues entitats.

L'Institut Diocesà de Filosofia Edith Stein, que va ser erigit per l'arquebisbe de Granada mitjançant un decret amb data del 9 d'agost del 2005, té entre les seves finalitats oferir —en primer lloc, als candidats al sacerdoci dels seminaris de Granada, però també altres persones interessades—

formació i reflexió filosòfica «a la llum de l'esdeveniment cristià», segons n'informen els responsables. Aquest centre d'estudis porta el nom d'Edith Stein, és a dir, santa Teresa Beneta de la Creu, copatrona d'Europa. (AVAN)

Antonio Urzáiz.

Nou director general de la Fundació Universitària San Pablo-CEU

MADRID.— Antonio Urzáiz Gutiérrez de Tórán ha estat nomenat nou director general de la Fundació Universitària San Pablo-CEU en substitució de Carlos Mayor Oreja. Nascut a Madrid el 1958, Urzáiz va estudiar al Col·legi Universitari San Pablo-CEU i és llicenciat en Dret per la Universitat Complutense de Madrid. Des d'octubre del 2003 és secretari general de l'Associació Catòlica de Propagandistes i del Centre d'Ensenyament Superior Cardenal Spínola. (C.C.)

«Ceviche» de lluç amb gambes

INGREDIENTS:

1 lluç
1 kg de gambes
llimona, 1 ceba
tomàquet natural
tabasc
salsa Worcester
sal, julivert, orenga i
aigua mineral

PREPARACIÓ:

Primer de tot, agafeu el lluç i traieu-li la pell i les espines. Tal·leu-lo a quadradets petits i poseu-lo en una cassola de fang, juntament amb les gambes pelades. A continuació, ruixeu-ho tot amb suc de llimona i deixeu-ho macerar durant una hora.

En un recipient a part, barregeu-hi una ceba picada, vuit cullerades de suc de tomàquet natural, unes quantes gotetes de tabasc i una cullerada de salsa Worcester. També, poseu-hi sal, julivert picat i un polsim d'orenga. Escorreu bé el peix. Després, agafeu un got del suc del peix i afegiu-hi una miqueta d'aigua mineral per tal que no sigui tan fort de gust i barregeu-ho amb la resta. Feta la salsa, ja podeu servir el peix a taula.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Presentació a València d'un llibre sobre l'obra literària de Karol Wojtyła

VALÈNCIA.— La Universitat Catòlica de València va acollir recentment la presentació del llibre *Intuición y asombro en la obra literaria de Karol Wojtyła*, de la teòloga M. Pilar Ferrer. El volum està prologat pel qui va ser secretari personal de Joan Pau II, el cardenal Stanislaw Dzwisz.

La presentació d'aquesta obra, editada per EUNSA (Ediciones Universitat de Navarra), va córrer a càrrec del professor Jaroslaw Merecki, doctor en Filosofia per la Universitat Catòlica de Lublin —en la qual va ensenyar el mateix Karol Wojtyła— i actual professor d'Antropologia Filosòfica a l'Institut Joan Pau II de Roma. Merecki va afirmar que «ens trobem davant d'un text imprescindible per a la comprensió de l'itinerari intel·lectual i personal del Papa filòsof, però abans que res escriptor i artista, fins als darrers moments de la seva dilatada vida».

M. Pilar Ferrer és professora d'Antropologia a la Universitat Catòlica de València. Al llarg de les pàgines, l'autora mostra detalladament com l'obra poètica, dramàtica, filosòfica i teològica de Wojtyła gira entorn de la seva sorpresa radical i compromesa davant d'una intuïció fonamental: la grandesa de la dignitat de l'ésser humà. Com explica el cardenal Dzwisz al pròleg

de l'obra, «a les creacions de Wojtyła, en particular en les poesies i en els drames, trobem la quinta essència del pensament i de l'obra de l'autor, la informació més verídica de la seva vida interior».

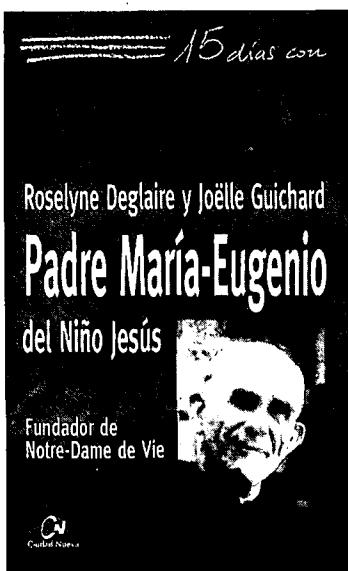
En la presentació van participar també el vicerector de la UCV, José Luis Sánchez; el director de l'Institut Joan Pau II de València, Juan Andrés Talens, i Pilar Her-

M. Pilar Ferrer és l'autora d'aquesta obra.

nández, directora comercial de l'editorial. Es va destacar, entre altres aspectes, que «la sorpresa i intuïció de Karol Wojtyła no només es posen de manifest al llarg dels capítols, sinó que acompanyen el lector. L'autora aconsegueix fer-nos assaborir la seva obra literària, sempre plena de bellesa. Bellesa que ens enlluerna i interpel·la». De la seva banda, Ferrer va comentar que «no es pot conèixer completament Karol Wojtyła, si no es coneix la seva obra dramàtica i poètica». (C.C.)

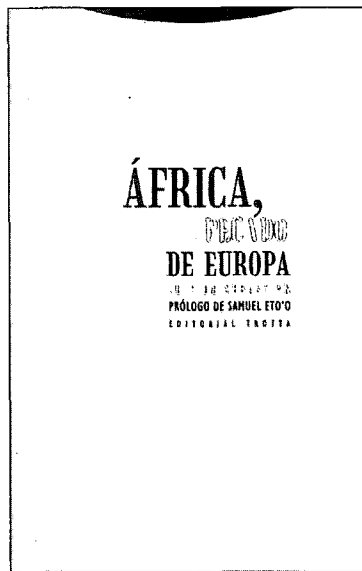
Llibres

Apòstol contemplatiu

El pare carmelita María-Eugenio del Niño Jesús (1894-1967), fundador de l'institut secular Notre-Dame de Vie, és el protagonista d'aquest monogràfic en el qual es donen a conèixer els seus escrits. És un apòstol contemplatiu que continua duent les persones a Déu. La seva experiència espiritual i la seva doctrina, que es nodreix amb la dels grans místics del Carmel, es reflecteixen en els seus pensaments: «L'home modern té fam i set de felicitat. Té fam de pa, però té més fam i set de Déu.» (C.C.)

Roselyne Deglaire i Joëlle Guichard, *Padre María-Eugenio del Niño Jesús*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció 15-Días Con, Madrid 2006, 123 pàg.

Esperança per a Àfrica

Aquest volum du a terme una anàlisi de la història i de les conseqüències de la presència d'Europa a Àfrica, des de mitjans del segle XV fins als nostres dies, per posar de manifest els mèrits dels europeus, però sobretot per explicar i denunciar els seus «pecats», que han conduït al descarrilament d'aquest continent abandonat. L'autor, Luis de Sebastián, professor honorari d'ESADE, proposa línies d'actuació per ajudar el continent africà. El futbolista Samuel Eto'o és l'autor del pròleg. (C.C.)

Luis de Sebastián, *África, pecado de Europa*. Editorial Trotta, Col·lecció Estructuras y Procesos, Madrid 2006, 287 pàg.

Mestre de pregària

«Josep tenia una presència de Déu real i propera. Parlava amb la mare de Déu i amb el Fill de Déu amb una conversa humana, com qui parla amb l'amor de la seva vida. Per això és mestre de pregària i de vida interior», escriu la professora Cristina González Alba, autora d'aquest petit llibre. Segons ella, sant Josep és un home actual, humil i bondadós, que va tenir el privilegi d'ensenyar «al Verb fet home, en la plenitud dels temps, tot el que, com a home, sabia». (C.C.)

Cristina González Alba, *Orar con... san José. El hombre que enseñó a amar a Dios*. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Hablar con Jesús, Bilbao 2007, 156 pàg.

Cultura gastronòmica

Amb aquest nou receptari, la prestigiosa cuinera Carme Ruscalleda vol motivar els lectors perquè cuinin; i als qui ja cuinen, animar-los a provar les seves receptes tan creatives. En aquest llibre proposa receptes innovadores i algunes d'estil tradicional però renovades. «Totes, de ben segur, us faran sentir i viure tot allò que la cuina aporta a qui s'interessa en nutrició, salut, plaer, conversa, idees i cultura patrimonial», afirma Ruscalleda al pròleg. (C.C.)

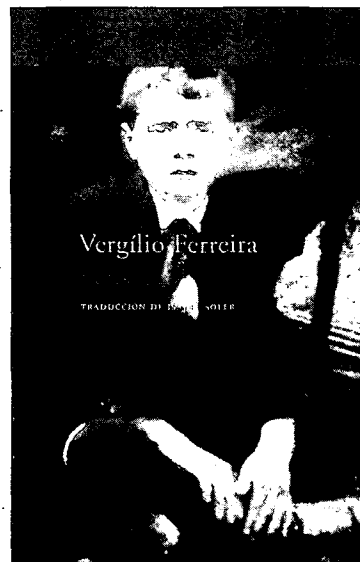
Carme Ruscalleda, *La cuina més fàcil i moderna amb Carme Ruscalleda. Les millors receptes amb productes de temporada*. Editorial Salsa Books, Barcelona 2006, 135 pàg.

Construcció de personatges

Aquest llibre analitza la configuració de la identitat de personatges a través de pel·lícules i relats literaris. Al llarg d'onze capítols s'estudien diferents exemples en els quals la qüestió de la identitat resulta especialment rellevant, sobretot quan són identitats en formació (personatges infantils o adolescents) o en processos de crisis patents. S'esmenten films com *Centauros del desierto*, *Smoke* o *Lo que queda del día*; i llibres com *El adolescente*, de Dostoievski. (C.C.)

AA.DD., *Personaje, acción e identidad en cine y literatura*. Ediciones Internacionales Universitarias, Col·lecció Letras de Cine, Madrid 2006, 253 pàg.

Visió existencialista

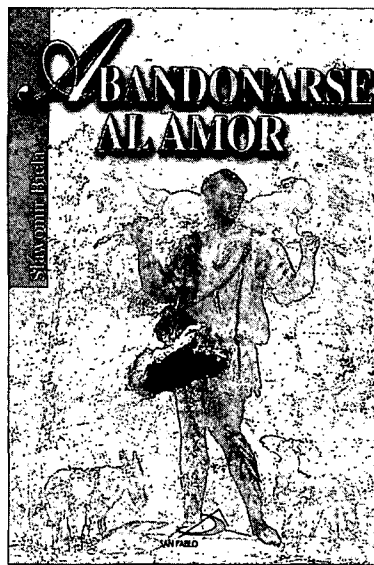
Vinculada inicialment al neorealisme, la prosa del cèlebre novel·lista i assagista Vergílio Ferreira (Melo, 1916 - Lisboa, 1996) es caracteritza per una clara visió existencialista de la vida. En aquesta obra, l'escriptor aplega 677 pensaments en els quals reflexiona sobre mil i un conceptes: els sentiments, les emocions, l'amor, la mort, la soledat, el pas del temps, l'eternitat, etc. «Aquests textos —afirma Ferreira al pròleg— són una mena de diari de la casualitat d'anar pensant.» (C.C.)

Vergílio Ferreira, *Pensar*. Editorial Acanalado, Barcelona 2006, 334 pàg.

Camins d'espiritualitat

Alimentar l'experiència bàsica de la vida cristiana, que és l'amor de Déu manifestat en Crist, és l'objectiu d'aquest llibre del científic i teòleg polonès Slawomir Biela. Una obra d'espiritualitat cristiana que reflecteix a la perfecció les línies magistrals de les grans doctores i doctors de l'Església, com santa Teresa de Jesús, sant Joan de la Creu i santa Teresa de l'Infant Jesús. L'autor proposa un mètode de pregària en el qual es conjumina la saviesa mística amb el mètode agustinà. (C.C.)

Slawomir Biela, *Abandonarse al amor*. Editorial San Pablo, Col·lecció Albor, Madrid 2004, 210 pàg.

L'espectacle de la natura

Steve Bloom és un fotògraf especialitzat en la captació d'imatges que evocuen el món de la natura. Ha cercat l'esperit dels animals d'arreu del món: els ulls del tigre que brillen a les jungles de l'Índia, els cadells d'òssos polars que veuen la llum per primer cop, els pocs gorilles de muntanya que queden a l'Àfrica... La natura plasmada davant dels nostres ulls juntament amb comentaris ben documentats i cites de personatges il·lustres, com Isop, Voltaire, Charles Darwin o Jane Goodall. (C.C.)

Steve Bloom, *Espíritu animal*. Editorial Blume, Barcelona 2006, 128 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Immigrants...

El drama de la immigració. El vivim de lluny, quan ens veiem envoltats de gent de pell bruna, de mirada fugissera, estrangers als nostres carrers que no són seus. Els detectem com ètnies incatalogables, perquè són diversos, que no caben d'entrada a les nostres coordenades sociològiques, materials o espirituals. I no ens aturem mai a pensar qui són, d'on vénen, a on van...

Les tres preguntes del beduí al desert, que en comptes de fer-les a ells potser ens les hauríem de fer a nosaltres mateixos, per sentir-nos menys estrangers —o agressius— en la nostra convivència.

Perquè en el saber popular hi ha frases tremendes quan parlem d'aquesta gent que, de sobte, arriben a les nostres ciutats, a casa nostra, a la nostra cultura. L'«hostes vingueren que de casa ens tragueren» és d'una crueltat sense fronteres, quan es tracta d'aquesta massa d'homes i homes que ens envaeixen. I ben poques vegades, en lloc de posar-nos al seu lloc, i intentar desentranyar el drama que viuen, que els redueix a éssers andònims, desarrelats, tristos, ens acontentem obviant-los. Els intentem oblidar o transformar en éssers útils —encara que els desclassem— per

assegurar la nostra confortable situació de privilegi. La sense raó que els ha arrencat dels seus orígens ens importa ben poc i no ens aturem a pensar, analitzar, i actuar en conseqüència.

Andrea Levy ha escrit una àmplia narració, amb moltes pàgines sagnants, i molts detalls d'humor trist. Explica el drama de la immigració centrat en el problema d'una dona i el seu entorn. No és significatiu que l'escenari sigui Londres —lloc de destinació—, o Jamaica —lloc d'origen. És a dir, encara que aquí ens centrem en les evocacions d'una illa paradisiàca per als seus oriünds, i ens haguem de traslladar a la utopia negativa i demolidora d'un país estrany, antitètic, distant i capaç d'engolir milions d'emigrants sense cap compassió.

El drama d'Hortense va ser que va somiar en una Europa llunyana, diferent.

Andrea LEVY

Pequeña isla.

Anagrama, Barcelona 2006, 572 pàg.

Pensava que la minúscula illa de Jamaica, amb les seves platges d'arenes blanques riques en coralls multicolors, era un lloc d'on havia d'escapar. I amb el seu bagul immens es va traslladar cap a la Utopia desconeguda. Però no sabia que no es podia integrar en el seu somni.

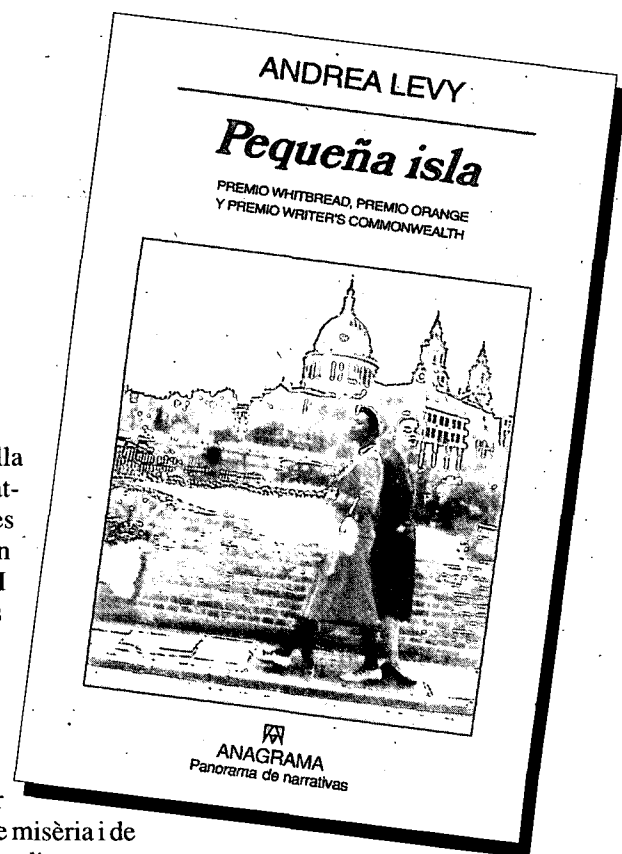
Es va trobar fagocitada per la desídia, per la fam, per la misèria d'una postguerra de misèria i de ruïnes, encara latents els incendis provocats per les bombes. I en aquestes ruïnes, amb la gent encara adolorida per tanta llaga de por i d'odi, havia de fer real la seva il·lusió i fer autèntica la seva esperança.

Alguna vegada pensem en aquest drama íntim de la immigració? La galeria de personatges que reuneix Andrea Levy al voltant d'Hortense, són els que reflecteixen instintivament la majoria dels que han de conviure amb els estranys que piquen a la porta...

Tot i que no és cap narració moralitzant, *Pequeña isla* és una obra exemplar,

o més ben dit, «exemple». Vull dir que llegint-ne les pàgines potser ens adonarem que les senzilles notícies de premsa, o els reportatges televisius que llegim o contemplem asseguts a les butaques són part d'una realitat de la qual som, mal que ens pesi, protagonistes veritables. Com els que van envoltar l'Hortense. I potser hauríem d'assumir els nostres papers en el drama comú d'això que anomenem, potser amb asèpsia, *immigració*.

Cristóbal Sàrrias

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 100,94€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐Edició en castellà ☐Nom Cognoms Adreça Població D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 100,94€ per any☐ Amb dos pagaments semestral de 50,47€☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

La Principal d'Amsterdam compleix 20 anys

La cobla La Principal d'Amsterdam va ser fundada el 1987 per un grup de músics professionals neerlandesos. Enguany s'escau, doncs, el vintè aniversari d'aquesta formació que, a més del repertori habitual de sardanes, també interpreta altres tipus de música per a cobla, entre els quals destaquen noves composicions d'autors neerlandesos contemporanis com Chiel Meijering, Huba de Graaff, Roderik de Man i Michiel Braam.

Tot celebrant el seu vintè aniversari, La Principal d'Amsterdam anuncia que el mes de juliol presentarà el seu sisè CD,

titulat *Live in Catalunya* i, entre el 14 i el 28 de juliol portarà a terme la gira per Catalunya, que fa cada dos anys i que ara arriba ja a la seva onzena edició, amb un intens programa d'actuacions a diferents poblacions. Una gira que, a més, en aquesta ocasió, preveu també un desplaçament fins a la vila de l'Alguer, a l'illa de Sardenya. D'altra banda, el 9 de setembre tindrà lloc la festa del vintè aniversari, amb un concert que sota el títol *Sardinia, Heart of Danseness*, interpretarà a l'Amsterdam Historisch Museum de la capital holandesa.

Les colles de Barcelona canvien el lloc i les dates de les ballades

Les ballades que les colles sardanistes de Barcelona organitzaven tradicionalment cada hivern al Parc de la Ciutadella canvien d'emplaçament i d'època de l'any. A partir d'aquest 2007, la nova cita sardanista d'aquest cicle d'audicions es farà dins els mesos de juny i juliol, al Pla de la Catedral. Les ballades es faran en dijous. D'aquesta manera es pretén una nova ubicació més apta per a les ballades, per fomentar la presència de dansaires i atorgar major rellevància a l'audició, amb un horari més atractiu i amb l'oportunitat de mostrar als turistes que visiten el centre de Barcelona la pervivència d'una expressió cultural popular i festiva. (C.C.)

Una altra sorpresa paleontològica: el «Gogonasus»

Explicàvem la setmana passada que un mamífer de 125 milions d'anys havia pertorbat les idees que es tenien dels mamífers de l'era secundària. Avui us haig d'explicar una troballa que ha fet modificar l'esquema que es tenia de l'evolució dels peixos cap als amfibis a l'era primària. Es tracta d'un peix fòssil molt diferent dels que fins ara es trobaven al devonià. Va ser trobat fa més d'un any a la formació Lower Frasnian Gogo, a l'oest d'Austràlia, en un estrat d'una edat compresa entre 384 i 380 milions d'anys. Se n'ha fet un estudi exhaustiu i fins fa poc la revista *Science* no en publicà la descripció firmada per John A. Long, cap de l'equip de paleontòlegs australians que en féu la troballa.

Una de les qüestions plantejades per la paleontologia des de fa temps és la del pas de la vida de vertebrats del mar a terra ferma. Els fòssils d'aquest tipus biològic que cronològicament es presenten primers són tots marins. Sembla clar que alguns peixos evolucionaren convertint les aletes en potes i desenvolupant uns pulmons respiratoris que més tard haurien acabat suplantant les brànquies. Els peixos crossopterigis, que encara tenen representants actuals, amb unes aletes carnosos, havien de ser, es diu, els avantpassats dels primers amfibis, que a l'estil de les salamandries, respirarien de les dues maneres.

L'amfibi fòssil més antic és l'*Ichtyostega*, ben conegut. Però per seguir el fil evolutiu des d'un peix fins a ell no hi ha prou fòssils que mostrin com va anar la cosa. Una troballa important ja va ser la del *Tiktaalik* (en parlàvem en aquesta pàgina de «Ciència» el 18 de maig passat), que ja es podia interpretar com un graó intermedi entre els crossopterigis i els amfibis, però no resolía tota la línia evolutiva.

El peix que ara s'ha trobat i estudiat és uns 20 milions d'anys més antic. Se li ha posat el nom de *Gogonasus*. Podria haver tingut el *Tiktaalik* com a descendent, si bé no es pot afirmar amb certesa. La novetat important d'aquest nou fòssil és que se li veuen clarament els dits a les aletes, que són articulades d'una manera molt similar a les animals terrestres.

També té una obertura nasal clara per damunt de la boca; per això se l'ha denominat *Gogonasus*. Pel que se li veu era capaç de «caminar» pels fons marins. Un bon candidat a ser avantpassat dels tetràpodes terrestres, potser més que el *Tiktaalik*, encara que sigui més antic. Caldrà tenir-lo en compte per establir la línia de peix a amfibi en qualsevol esquema que se'n faci. Una peça més del puzzle per als paleontòlegs experts en evolució.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Panorama actual de la Paleontologia

Deixem de banda parlar detalladament dels paleontòlegs del segle XX. Resta fora de l'objectiu que ens hem proposat exposar la multitud d'autors que han desenvolupat aquesta ciència amb els criteris moderns. El lector estarà més interessat per conèixer com es fan actualment les investigacions en paleontologia, que ara, com a ciència, no es limita a donar catàlegs de fòssils sinó que en fa un estudi racional escatint com es fan els processos que converteixen els organismes, un cop morts, en fòssils (*tafonomia*), esbrinant el gènere de vida que portaren (*paleobiologia*), com va ser la seva dispersió en àrees del nostre planeta (*paleobiogeografia*) i la successió del desenvolupament de la vida al llarg del temps (*geocronologia*, o, més específicament, *biocronologia*). De la tafonomia en parlarem més endavant. Explicarem ara com es fan les investigacions en les altres tres parts de la paleontologia que hem dit.

En paleobiologia

Un paleontòleg iniciador de la paleobiologia (i que Bermudo Meléndez diu que se'n pot considerar el fundador) va ser l'alemany Othenio Abel amb *Lebensbilder aus der Tierwelt der Vorzeit* («Descripció de la vida del món animal del passat»; Jena, 1927), que va tenir seguidors i continuadors, com el francès J. Piveteau amb *Images des mondes disparus* («Imatges dels mons desapareguts»; París, 1951) i molts altres.

Quin mètode van fer servir aquests autors per reconstruir l'organització, el gènere de vida i la dependència mútua dels éssers vius del passat? Haguereu de recórrer als coneixements subministrats per la biologia. Primer reconstruint l'animal o planta, després d'aprofundir en l'estudi de l'anatomia comparada (iniciada per Cuvier, com vam dir), i a continuació esbrinant les relacions entre la seva especificitat i el medi ambient. També s'havia de veure la relació genètica o parentiu d'un animal amb un altre, és a dir, quin podria ser l'avantpassat de l'altre, que vol

10 Mètodes que s'utilitzen en paleontologia

dir descobrir-ne les filogènies. Això Cuvier no ho feia, perquè era fixista, però un cop admès el fet de l'evolució (en el fet hi ha quasi unanimitat; no parlem ara dels mecanismes que l'han produït, en això encara hi ha discrepàncies), aquest estudi de les filogènies ha estat un dels essencials en els tractats de paleobiologia i el mètode utilitzat per compaginar els «arbres genealògics» també és aplicant-hi l'anatomia comparada.

Pel que fa a trobar les relacions existents entre animals i plantes i amb el medi ambient en què vivien —que és la part de la paleobiologia que s'anomena *paleoecologia*— s'aconsegueix estudiant els caràcters de l'anatomia que donen indicacions sobre el clima que hi havia a l'època en què visqueren. Per exemple: les anelles del creixement anual de les plantes coníferes han donat indicació d'un clima càlid al final del triàsic que es va anar fent més fred al llarg del juràssic. Com s'ha pogut fer aquesta deducció? Molt senzill: les coníferes actuals que viuen en llocs freds generen en els seus troncs anelles ben diferenciades corresponents als anys de creixement perquè durant l'hivern no es formen, mentre que les de zona tòrrida tenen un creixement continu. Doncs bé, al triàsic el clima havia de ser càlid, perquè no s'hi veuen anelles en les coníferes, mentre que al juràssic s'hi van veient cada cop més marcades.

També és possible, de vegades, poder escatir el peculiar gènere de vida de certs organismes; això pertany a la part de la paleobiologia que s'anomena *paleoetologia*. Per exemple, amb les anàlisis corresponents s'ha pogut arribar a la conclusió que els graptòlits (fòssils que es troben en pissarres del devonià) eren colònies de petits animals que suraven a les aigües del mar; que els trilobits eren de vida molt

variada: uns limícoles, d'altres caminadors pel fons marí, d'altres nadadors; que dels ammonits uns eren pelàgics i d'altres bentònics. Aquests estudis han permès arribar a la conclusió que a cada moment de la història de la Terra hi ha hagut ocupació de tots els «buits vitals», només han variat els organismes que els han ocupat, com és el cas del mesozoic, en què trobem rèptils en tots els llocs que ara són ocupats per mamífers, i per això hi ha dinosaures carnívors i herbívors, terrestres, aquàtics i voladors.

En la paleobiogeografia i la geocronologia

La paleobiogeografia estudia les àrees de dispersió de les espècies i les seves migracions i s'ha vist que les migracions es relacionen amb l'evolució biològica i es presenten quan les circumstàncies ambientals adverses ho aconsellen, com és un canvi climàtic. En aquest estudi es planteja el problema dels «ponts intercontinentals»: com que a l'hora d'emigrar l'espècie es pot trobar amb barreres, com rius de molt cabal, deserts, mars, serrallades, zones selvàtiques molt tupides, etc., s'ha d'admetre que d'alguna manera s'han pogut superar si veiem que l'espècie de fet ha emigrat. I això ha ajudat a confirmar la teoria geològica de la «tectònica de plaques». S'ha vist que de vegades hi ha hagut un pont certament intercontinental, com és la unió entre Àfrica i Amèrica del Sud, comprovada per les espècies que apareixen en fòssils de l'un i l'altre continent. També s'ha observat que de vegades el pont era una barrera per a determinats grups biològics però no per a tots; és el cas d'un desert que pot ser travessat per alguns rèptils però no per determinats mamífers, i hi ha hagut una migració selectiva.

La geocronologia estudia la successió dels terrenys en el temps i la seva edat d'existència. Cal distingir entre cronologia *relativa*, que ordena els estrats per ordre per la seva antiguitat, i cronologia *absoluta*, que dona el temps que fa que se sedimentà l'estrat. La primera es va establir aplicant el principi que diu que és més antiga la capa sedimentària que es troba sota d'una altra; però s'ha d'aplicar amb compte: de vegades es dona el cas que plegaments anticlinals, deguts a moviments orogènics, s'hagin tombat i hagin quedat els més antics sobre els més recents, cosa que, si s'hi ha afegit un corrent de falla i erosions posteriors, costa d'advertir. També cal saber que hi ha moltes vegades «llacunes estratigràfiques», quan no s'han format sediments en un determinat lloc durant molt de temps o n'han desaparegut per erosió els que s'hi havien dipositat. Tot això ha fet tenir precaucions a l'hora d'analitzar terrenys. Les sèries-tipus de fòssils característics han ajudat molt a aclarir la realitat.

La cronologia absoluta triga més a poder-se determinar. El mètode utilitzat ha estat el donat per la física nuclear: hi ha elements que són radioactius i en desintegrar-se es converteixen en un altre element. Per a restes orgàniques serveix el C-14 (isòtop 14 del carboni): pel percentatge que en resta es pot saber el temps que fa de la mort de l'organisme (el fet de ser constant la relació entre C-14 i C-12 en l'atmosfera fa que en morir tots els éssers vius en tinguin el mateix percentatge, i, un cop morts, en desintegrar-se el C-14, minva amb el temps); però és d'ús limitat ja que el període de semidesintegració del C-14 és de només 5.720 anys. Per això, per a èpoques més llunyanes, de milions d'anys, es fan servir els mètodes potassi-argó, rubidi-estronci i urani-plom. Aplicats independentment s'han mostrat convergents, cosa que els fa força fiables. És així com s'ha pogut saber l'edat de la Terra i la dels períodes geològics amb molta aproximació.

Dels mètodes d'estudi dels fòssils en ells mateixos en parlarem al pròxim capítol.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

The river king ***

Director: Nick Willing.

Guionista: David Kane.

Intèrprets: Edward Burns, Jennifer Ehle, Rachelle Lefevre, Thomas Gibson.

Gènere cinematogràfic: drama-thriller.

Canadà-Regne Unit, color, 2005. 95 minuts. / Públic: adults.

Abel Grey, agent de policia d'una petita ciutat, investiga la mort per asfíxia d'August Pierce, alumne d'una exclusiva escola privada. Per por de l'escàndol, el centre educatiu insisteix que es tracta d'un suïcidi. Però Abel descobreix a través de Carlin, l'única amiga que el noi tenia a

investigació descobreix un món de corrupció i tapadores, i s'haurà d'enfrontar a la veritat sobre ell mateix. És un home manipulats pels fantasmes del passat.

A partir de la novel·la d'Alice Hoffman, David Kane, que recentment ha treballat més per televisió (*Sea of*

souls), fa una feina en la línia del gènere thriller barrejat amb una mica de misteri, aparentment, paranormal. La pel·lícula ofereix molts dels tòpics —zona nevada solitària, ritm d'iniiciació escolars, secrets del passat i visions pertorbadores—, encara que ho sap fer sense vergonya. És a dir, no intenta crear res de

Una pel·lícula de misteri entretinguda.

l'escola, que August era víctima d'assetjament escolar i que l'assetjador era Harry, un altre estudiant amb qui Carlin havia sortit.

Abel sospita que la iniciació escolar del jove difunt ha tingut uns resultats inesperadament horribles i sol·licita l'ajuda de la professora de fotografia, Betsy, que creu que l'esperit del noi va deixant pistes. A mesura que Abel aprofundeix en la

nou. D'això va la pel·lícula, d'una història amb punts negres, com moltes altres, que intenta distreure l'espectador i prou. El repartiment és una mica gris, però correcte. Edward Burns està fred com sempre, mentre que Rachelle Lefevre i Jennifer Ehle estan més properes.

• Humor: 0; violència: 1; acció: 1; sexe: 1/2; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Miss Potter ***

Director: Chris Noonan.

Guionistes: Richard Matlby Jr.

Intèrprets: Renée Zellweger, Ewan McGregor, Emily Watson, Barbara Flynn, Bill Paterson.

Gènere cinematogràfic: drama-biogràfic.

Estats Units-Regne Unit, color, 2006. 92 minuts. / Públic: joves.

Beatrix Potter és una dona independent i amb un gran talent per als relats i il·lustracions infantils. La família no entén la seva actitud ni que no aspiri a casar-se com fan totes les dones de la seva societat.

La pel·lícula està produïda per l'actriu Renée Zellweger, que de seguida es va entusiasmar amb la història d'una de les escriptores i il·lustradores de relats infantils més conegudes. Encara que sigui una biografia fidelíssima, Miss Potter és un homenatge just a una autora original que, a més, va saber dur a terme una tasca entusiasta de conservar les possessions rurals que va comprar a Lake District, i que després va llegar al National Trust.

Dirigida per l'australià Chris Noonan (*Babe, el porquet valent*) i escrita per un autor novell, la pel·lícula és una història positiva i gens amarga sobre la incomprensió familiar, artística i social i, sobretot, sobre la passió creativa i l'amor senzill però profund. Els actors, amb Renée Zellweger al capdavant, seguida d'Ewan McGregor, fan un treball fresc i a la vegada clàssic per donar vida a la societat victoriana de començament del segle XX. Sense grans aspiracions, Miss Potter compleix sobradament i entreté amb una bona aportació.

• Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: culte (qualificacions de 0 a 3).

Renée Zellweger, protagonista i productora.

Estrena en DVD

Hijos de los hombres ***

Director: Alfonso Cuarón.

Guionista: Alfonso Cuarón i Timothy J. Sexton.

Intèrprets: Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine, Pam Ferris.

Gènere cinematogràfic: ciència-ficció.

Estats Units, color, 2006. 109 minuts. / Públic: joves.

Hijos de los hombres es desenvolupa una generació més enllà de la nostra. El món ha caigut en l'anarquia a causa de la infertilitat de la població. L'habitant més jove de la terra acaba de morir als 18 anys i la raça humana s'enfronta a la possibilitat de l'extinció. Amb el teló de fons d'un Londres esquíngat per la violència i els enfrontaments entre sectes nacionalistes, el film explica la història de Theo, un desilusionat exactivista convertit en buròcrata que es veu obligat a enfrontar-se als propis dimonis si vol protegir l'última esperança del planeta.

Alfonso Cuarón (*Harry Potter i el pre-*

Un film que convida a la reflexió.

soner d'Azkaban, La princeseta) ha adaptat una novel·la de P. D. James, per parlar d'un futur proper. L'ambientació és més que correcta i l'imaginari pensat per Cuarón és cru, que compensa amb moments més tranquils o poètics. Encara que no és una pel·lícula completa ni amb tantes capes com, per exemple, *Blade runner*, *Hijos de los hombres* és una bona aposta per aquesta ciència-ficció que distreu i ajuda a reflexionar, això sí, a través d'un to apocalíptic, sobre certs perills de la societat contemporània. Per això, potser, és una pel·lícula futurista (situada l'any 2027) que connecta amb l'espectador gràcies a aquesta proximitat temporal i temàtica. Com sempre, Michael Caine compleix amb escreix i Clive Owen i Julianne Moore fan un treball excel·lent.

• Extres DVD: idiomes (anglès, castellà i italià); subtítols (anglès, castellà, italià, portuguès, croat i eslovè); documentals; efectes especials: escenes eliminades, etc.

• Humor: 0; acció: 2; violència: 1 i 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (Qualificacions de 0 a 3).

El món de la televisió

► **Una mà de contes *****

De dilluns a divendres - 17.40 - K3

A *Una mà de contes* una veu en off explica un conte mentre es veu com s'il·lustra amb diverses tècniques pictòriques: aquarel·la, dibuix, collage... El procés es mostra en pla curt, de manera que només es veu la il·lustració i les mans de l'artista plàstic; d'aquí el nom d'*Una mà de contes* i de les agrupacions de cinc en cinc, com els dits de la mà.

En principi, es faran contes clàssics i la intenció, a llarg termini, és crear una antologia de contes populars en català que sigui un punt de referència per a les famílies catalanes. La durada de cada conte és, aproximadament, de set minuts.

Aquest espai no incorpora cap tècnica d'animació. Vol basar el seu interès en la fascinació que pot provocar en els petits el fet de veure el procés d'elaboració de les il·lustracions. D'altra banda, pot resultar especialment estimulant per a nens i nenes amb interessos adreçats a l'expressió plàstica i artística.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

07.00-08.00	El tren de les set (reflexió) Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santoral
08.00-09.00	El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-18.00	Radiofórmula
22.00-23.00	Finestra oberta (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

18.00-20.00	Radiofórmula
20.00-21.00	Parlem de salut
21.00-22.00	Sense embuts
23.00-00.00	Planeta Blau (medi ambient)
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons (música en català)
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dimarts

18.00-19.00	TaxiCat FM
19.00-20.00	Coneixes Jesús?
20.00-21.00	Endavant Espanyol
21.00-22.00	Buscant la llum
23.00-00.00	Paraules d'amor
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00	Amb els ulls de Maria
20.00-21.00	Piscobabis

Desconnexions de
Ràdio Estel.

De dilluns a divendres:

09.00 Informatiu matí + el temps + agenda
10.30 Agenda
12.00 Butlletí informatiu
14.00 Informatiu migdia + el temps + agenda
16.00 i 18.00 Butlletí informatiu
18.30 Agenda
20.00 Informatiu vespre + el temps + agenda
20.30 Música Principat (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

21.00-22.00	Per un grapat de pel·lícules
23.00-00.00	Persona i vida
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dijous

18.00-19.00	TaxiCat FM
19.00-20.00	Temps d'oci
20.00-20.30	Cerdanya
23.00-00.00	Mirades
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Divendres

18.00-19.00	Amb els ulls de Maria
19.00-20.00	Catalunya sense barreres
23.00-00.00	Amb llum pròpia
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dissabte

07.00-08.00	El tren de les set Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santoral
08.00-10.00	Radiofórmula
10.00-11.00	A tota costa (submarinisme)
11.00-12.30	Trotamundos

12.30-00.00	Radiofórmula
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Diumenge

07.00-08.00	El tren de les set Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santoral
08.00-09.00	Radiofórmula
09.00-10.00	Tot sardana
11.00-12.30	Missa de Montserrat Rutes per Catalunya (excursions)
12.30-14.30	La taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.00-18.30	Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
18.30-20.00	La cantata del diumenge (música de Bach)
20.00-20.30	Melodies de fe (música cristiana)
20.30-23.45	Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
23.45-00.00	Pregària de Completes Cova de Country Jazz
00.00-00.30	Ressons
00.30-01.00	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Desconnexions de
Ràdio Estel.

De dilluns a divendres:

09.00	Informatiu matí + el temps + agenda
10.30	Agenda
12.00	Butlletí informatiu
14.00	Informatiu migdia + el temps + agenda
16.00 i 18.00	Butlletí informatiu
18.30	Agenda
20.00	Informatiu vespre + el temps + agenda
20.30	Música Principat (Dl., Dm., Dc.) La Taula de l'Evangeli (Dj.) Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00	Agenda
14.00	Agenda
16.00	Agenda
17.30	Agenda

Diumenge

08.00	Agenda
14.00	Agenda
16.00	Agenda
17.30	Agenda

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home...
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 4

08.45	Buenas noticias TV Programa de la comunitat evangèlica. Director: José Pablo Sánchez.
09.00	Shalom Programa de la comunitat jueva. Director: Benito Garzón.
09.15	Islam hoy Programa de la comunitat musulmana. Director: Mohamed Chakor.
10.00	Últimas preguntas Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes. Directora: M. Ángeles Fernández.
10.25	Testimonio «Cáritas Huesca» Testimoni dedicat a Càritas diocesana de la mà de Jaime Esparrach, secretari de Càritas Huelva. Director: Isidro Catela.
10.30	Santa Missa Amb la participació de la Coral Canticorum de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de Constantí Sotelo. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Ignasi Miranda.)
11.20	Els camins de la calma Programa de documentals que proposa itineraris per indrets de Catalunya que tenen les esglésies com a eix central. Director: Ferran González.

Dilluns 5

17.00	Pueblo de Dios «Ghana, un país en blanco y negro» Ens endinsem a la Ghana profunda per conèixer de prop la malaltia d'úlcer de Buruli, endèmica al país i semblant a la lepra. Visitem l'hospital San Martín on hi ha ingressats més d'un centenar d'infants i
-------	--

gent gran.
Director: Julián del Olmo.

Diumenge 4

10.25 Signes dels Temps
Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

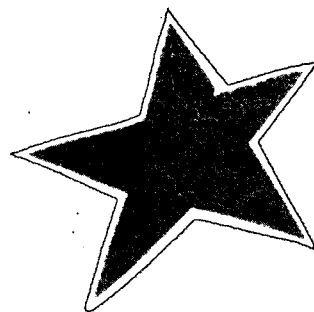
Cada divendres

20.00 Creure avui
Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió.
El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents
Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona i que dirigeix Carles Sánchez. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9 h; Televisió de l'Escala, dissabtes i diumenges, a les 11.30 h; Televisió de Lloret de Mar, diumenges, a les 8.30 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes i diumenges, a les 22.00 h; Televisió de Banyoles, dissabtes a les 8 h i diumenges a les 20.30 h; Canal Nord de Figueres, diumenges a les 11 h; Televisió Costa Brava, diumenges a les 22.45 h.

ràdio
estelCada
diumengeLa Missa Conventual
de Montserrat
en directe
a les 11 del matí

■ Barcelona 106.6	■ Tortosa 90.1	■ Lleida 91.5
■ Tarragona 100.6	■ Garraf 96.8	■ Cerdanya 104.4
■ Catalunya Central 93.7	■ Vic 91.3	■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Girona 103.4		■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

Internet

- **RELIGIOSES DEL SAGRAT COR.**— Les joves religioses del Sagrat Cor han creat el blog www.cafezoombloc.blogspot.com, un espai de diàleg i reflexió, des d'on mirar la vida quotidiana i el que passa al món, compartint experiències viscudes.

Altres bisbats

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSOS I SACERDOTS.**— Del 21 al 24 de març, dirigits per Mons. Manuel Sánchez Monge, al Seminari de Mondoñedo. Més informació: tel. 982 510 406.
- **PSICOPATOLOGIA.**— Del 22 al 23 de març se celebren, a Madrid, unes jornades sobre *Actualización en psicopatología*, organitzades per la revista *Informaciones Psiquiátricas*, de las Germanes Hospitalàries. Més informació: www.hospitalarias125aniversario.org.
- **PEREGRINACIÓ MISSIONERA.**— Del 23 al 31 de maig, peregrinació a Turquia per seguir la ruta de sant Pau. Organitza: Missioners Combonians, c/ Arturo Soria, 101 - Madrid, tel. 914 152 412, fax 915 192 550.

Barcelona

- **ESENCIA DE VIDA.**— El 2 de març, a les 21.00, ofereix l'espectacle *Gospel Mediterráneo*. Teatre Sala Raval, c/ Sant Antoni Abat, 12 - Barcelona. Més informació: www.esenciadevida.com.

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia; també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

- **FUNDACIÓ «NUESTROS PEQUEÑOS HERMANOS».**— El 3 de març, a les 18.30, concert a la casa Golferichs de Barcelona a benefici de 400 nens i nenes de la llar de NPH a Nicaragua. S'interpretarà música pop, jazz, blues, gospel, musicals de Broadway, cançons de Lluís Llach i de Joan Manuel Serrat.

- **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA.**— II Tómbola Missionera «Bíblias per a la Xina» el 3 de març, de 19.00 a 21.00, i el 4, de 10.00 a 14.00 i de 19.00 a 21.00. Organitza: Grup de joves «Cinco panes y dos peces» (units a la campanya de la Família Paulina). C/ Consell de Cent, 118 - Barcelona.

- **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CÀTOLICA.**— Recés mensual de lloanxa i adoració els dies 3 i 4 de març, a la casa d'espiritualitat Betània de Cornellà. El lema serà «Als peus de Jesús, amb Maria». Convidat: Enrique Vilar, de la comunitat Servents de Crist Viu, fundada pel P. Tardif. Més informació: José Antonio Godina, tel. 934 196 355, i Víctor Gregorio, tel. 696 963 816, a/e: rccatalunya@telefonica.net.

- **«DILLUNS DELS DRETS HUMANS».**— El 5 de març, a les 19.00, la Comissió d'Infància de Justícia i Pau tractarà el tema *Els drets dels infants*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com.

- **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI DE BARCELONA.**— Cicle de conferències «Cosmologia d'Einstein», a càrrec de Mn. Francesc Nicolau, sots-director del Museu i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL. El 6 de març, a les 18.30, *Consequències cosmològiques de la Teoria de la Relativitat*. C/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 600.

- **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA BONANOVA.**— El 6 de març, a les 21.30, el P. Lluís Armengol oferirà la conferència *Quin és el secret dels matrimonis que «duren»?* Pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

- **PREGÀRIA AMB FRANCESC I CLARA.**— El 7 de març, a les 20.00,

sobre *Quaresma, conversió: Déu altíssim i gloriós il·luminau les tenebres del meu cor (oració davant del sant crist: sant Francesc)*. Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 - Barcelona, tel. 934 543 469.

- **PARRÒQUIA DE SANT EUGENI I PAPA.**— El 7 de març, a les 20.30, el professor i degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig, parlarà sobre la nova valoració de la figura del Jesús històric. C/ Comte Borrell, 307 - Barcelona.

- **COSMOCAIXA.**— El 7 de març, a les 19.00, Joe Silk (professor d'Astronomia de la Universitat d'Oxford) oferirà la conferència *La cara fosca de l'univers*; el 10 i 11 de març, a les 11.00, activitat familiar *Magnífiques bestioles*. Més informació: c/ Teodor Roviralt, 47-51 - Barcelona, tel. 932 126 050, fax 932 537 473, a/e: savicosmocaixa-bcn.fundacio@lacaixa.es.

- **CAIXAFORUM.**— El 7 de març, a les 17.00, Joan Vives (professor de la història de la música i divulgador musical) tractarà el tema *Etapas de Leipzig (III): el Bach racionalista*; a les 19.30, taula rodona sobre periodisme econòmic; el 10 i 11, a les 17.30 i 12.00, espectacle infantil *Mosaic. Ensemble Fa 7*; fins al 17 es pot visitar l'exposició «El món d'Anglada-Camarasa». Més informació: av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 635, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **VIDA CREIXENT.**— El 8 de març, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *Eucaristia* (c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona).

- **CERCLE LA SALLE.**— El 8 de març, a les 18.30, Carmina Sesé xerrarà sobre *Quinze escriptors catalanes*. Més informació: tel. 932 181 077 i 690 378 450, a/e: mariano.magaz@terra.es.

- **MISSIONS.**— El 10 de març les Delegacions de Missions de Catalunya i Balears organitzen la jornada anual de formació missionera, amb el tema *Missió i ecumenisme*, dirigida per Mn. Miquel Barabà de Tarragona. Més informació: tel. 932 701 014, a/e: ddmissions5112@arqbcn.org.

- **CONFERÈNCIA QUARESMAL.**— L'11 de març, a les 19.00, conferència de l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, sobre *Viure el misteri, viure la vida cristiana*; a les 19.45, silenci amb possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació o d'entrevistar-se amb el conferenciant; a les 20.00, vespres cantades; a les 20.30, eucaristia. Servei de guarderia. Parrò-

quia de la Puríssima Concepció: c/ Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552, web: www.concepcioebcn.com.

- **SICAR.**— Trobada de la proposta vocacional Sicar, per a joves de 18 a 30 anys, l'11 de març, de 16.30 a 20.30, al Casal Bellesguard (c/ Bellesguard, s/n - Barcelona). Més informació: tel. 934 541 600 (Delegació de Pastoral Vocacional), 934 121 551 (Delegació de Pastoral de Joventut), 933 024 367 (Unió de Religiosos de Catalunya), a/e: experienciasicar@gmail.com.

- **BÍBLIABAR.**— Els joves de la parròquia de Sant Lluís Gonçaga (c/ Andrade, 80 - Barcelona, tel. 679 494 124) ofereixen, l'11 de març, de 17.30 a 21.30, un espai en el qual passar una estona amb els amics, prendre alguna cosa i xerrar; veure alguna pel·lícula; llegir o pregar amb la Bíblia, jugar amb jocs de taula; veure una exposició artística, etc.

- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup de pregària de la Veritable Vida en Déu tindrà la seva trobada l'11 de març, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres del carrer Puiggarí, 1 - Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— L'11 de març, a les 19.00, concert de l'escolania de la Sagrada Família i, a les 20.00, celebració de la missa amb l'escolania. Director: Miquel Fernández. Entrada gratuïta, aportació voluntària. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona, tel. 934 549 863.

- **CASA BETÀNIA.**— L'11 de març, recés predicat pel P. Pere Suñer, s.j., a la casa de recés Betània, de Cornellà de Llobregat. Més informació: tel. 933 751 102.

- **FUNDACIÓ CLARET.**— Els dies 23 i 24 de març, IX Simposi 2007 sobre *Violència i religions*. Més informació: c/ Nàpols, 346, 1r 2a - Barcelona.

- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Del 30 de març al 8 d'abril, dirigits per Jaume Roig, s.j., a la casa d'exercicis Sant Ignasi. C/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona, tel. 932 058 134, a/e: cexercicis@jesuites.net.

- **PASTORAL GITANA.**— El Secretariat de Pastoral Gitana organitza una peregrinació a Barbastre el 29 d'abril, per celebrar el desè aniversari de la beatificació de Ceferino Giménez Malla «el Pelé». Més informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 8è - Barcelona, tel. 933 176 397, a/e: delpassocial@yahoo.es.

- **TIBIDABO.**— Tots els dijous, de 21.15 a 22.15, hora santa. Moment privilegiat

MISSSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763
BSCH - CCC: 0049-1806-91-2110636317
E-mail: ain@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la seva diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les SEVES INTENCIONS»

* Vull que se celebrin..... MISSSES per les intencions següents:.....
* Envio..... € com a DONATIU
Nom i Cognoms:.....
Carrer i número:.....
C. Postal i Ciutat:.....

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Els donatius a aquesta Associació són deduïbles a la Declaració de la Renda. CIF núm. Q-2800175 - H.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

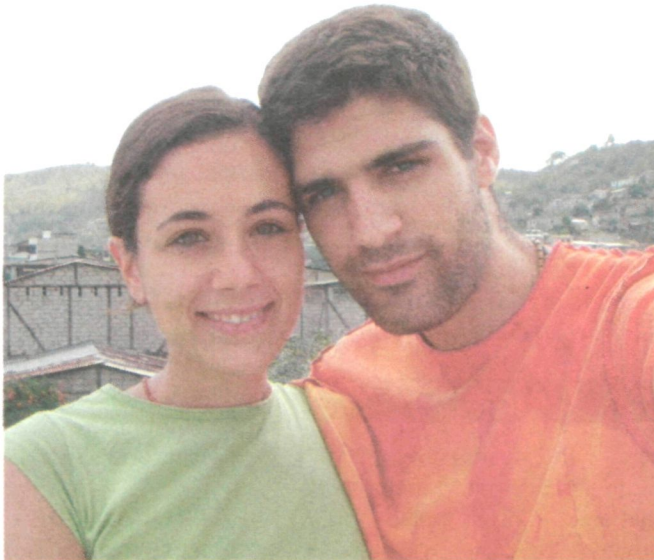
per a grans persones grans

Descobreix la nova web

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867

Des del carrer

Tenien 24 anys i la jove parella formada per Marc Juan i Íria Saá —avui matrimoni— va deixar la seva feina estable a Barcelona per embarcar-se en un voluntariat cooperant de sis mesos a l'Equador. Fruit de la intensa experiència viscuda a finals del 2003, aquests dos llicenciats en Comunicació Audiovisual han elaborat el documental «Catzuquí de Velasco: El paraíso de la cebolla», que mostra l'interessant projecte solidari que la Fundació Adsis du a terme en aquest poblet camperol situat als afores de Quito. Per obtenir més informació o contactar amb la Fundació Adsis: comunicacion@fundacionadsis.org o tel. 902 367 665.

Íria Saá i Marc Juan, cooperants de la Fundació Adsis i autors del documental «Catzuquí de Velasco: El paraíso de la cebolla»

«Com poden ser tan feliços vivint en aquesta pobresa?»

—Què ho fa, que una parella de joves llicenciats en Comunicació Audiovisual deixi la seva feina estable per marxar de voluntaris a l'Equador?

—La veritat és que la gent ens prenia una mica per bojos... Estàvem ben situats laboralment, però hi ha moments a la vida en els quals cal optar i nosaltres ho vam fer. Per fer una experiència així, o renunciés a alguna cosa que tens, o no la poses en pràctica. Vam decidir prioritzar una experiència de voluntariat com aquesta i n'estem molt contents. No ho canviariem per res del món. Realment hi ha un abans i un després de la nostra estada a l'Equador.

—En què va consistir exactament?

—Vam anar-hi per fer una experiència de sis mesos com a voluntaris cooperants de la Fundació Adsis. Era un moment en què la Fundació començava a potenciar el tema del voluntariat cooperant, amb estades més o menys llargues, que permetessin conèixer a fons la realitat del tercer món i impregnar-te'n. Vam ser a l'Equador del juliol al desembre del 2003. Ens en vam endur una càmera de vídeo, però sense més pretensions. Som d'audiovisuals i això forma part del «defecte professional». No hi anàvem amb un programa preestablert. Simplement es tractava de fer una experiència el més vivencial possible.

—Quan i com va sorgir la idea

d'enregistrar un documental?

—En arribar a l'Equador vam fer la ruta per on hi havia comunitats Adsis: Quito, Esmeraldas i Puerto Viejo. A Quito ens va impressionar profundament el projecte que la comunitat du a terme a Catzuquí, un barri camperol als afores de la capital. Després vam marxar a Esmeraldas, que és on vam passar la major part de la nostra estada i on vam col·laborar en diferents projectes. De retorn a Catzuquí, poc abans de tornar a Barcelona, vam decidir plasmar en imatges aquella realitat que tant ens havia impressionat per poder portar-la aquí. Hi ha coses que per molt que expliquis no es poden entendre. La cosa bona va ser que, abans de començar a gravar, la gent ja ens coneixia i no ens veien com a estranys. La càmera ja no era per a ells un objecte invasor i tot va ser molt més fàcil.

—El documental aposta pel testimoni directe, sense veu en off, deixant que parlin les imatges i els mateixos protagonistes... Com ho va concebre?

—El nostre objectiu era que s'expliqués per si sol. Vam tenir la sort que Gerardo, metge a Catzuquí i fil conductor del documental, parla molt bé i en poques paraules resumeix molt bé el projecte i la cooperació per a Fundació Adsis. En aquest sentit, el treball que Adsis du a terme a Catzuquí és un exemple extrapolable a tots els altres projec-

tes. Juntament amb el punt de vista de Gerardo, també oferim el testimoni d'un agricultor i el d'un nen, tots dos amb molta força.

—Malgrat la dramàtica situació que es viu a Catzuquí, el documental no cau en el derrotisme.

—És que ells no ho viuen com a tal o almenys no percebem un ambient dramàtic ni desesperança. Hem retratat la realitat tal com és, perquè de cap manera no volíem transformar-la. Precisament aquí rau la gràcia: com poden ser tan feliços vivint en aquesta pobresa? Són gent molt lluitadora que no es conforma amb el que té, com es comprova molt bé en el documental. Ells són els protagonistes de les millors impulsades per la fundació, que només ofereix alguns recursos i la possibilitat de dur-los a terme.

—Quina ironia referir-se a Catzuquí com «el paradís de la ceba»!

—No és ironia! Ells en diuen així perquè és que realment només hi ha ceba. Viuen d'això. És el seu tresor més preuat. Si plou en tenen més i si no plou, no tenen res. D'aquí la importància de crear canals de reg, un dels projectes que ha impulsat activament la Fundació Adsis. També s'ha treballat molt en l'àmbit sanitari, sobretot en la prevenció de malalties. Ara, però, s'ha posat en marxa un altre projecte molt interessant. A través d'Equimercado, que és la marca de comerç just de la Fundació Adsis, s'ofereix la possibilitat de comprar una cabra per a cadascuna de les 1.200 famílies de Catzuquí.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Tercera invitació

Ni el silenci vol dir buidor, ni els processos de conversió són fruit d'un monòleg.

Si per Quaresma som invitats a moderar el volum excessiu del nostre jo i del seu entorn, és perquè puguem percebre la veu del Pare. Quan hi parlem tancats amb pany i clau, Ell, que és present en els llocs més amagats, ens escolta. Però si fem sonar a les sinagogues i pels carrers les trompetes de la vanitat, de l'amor propi, de la hipocresia... ens quedem amb la trista recompensa de la nostra solitud (Cf. Mt 6).

Els conversos, per la seva part, la majoria de vegades han fet les primeres passes pensant que els movia només un impuls personal. De mica en mica, han anat descobrint que, en realitat, anaven deixant-se seduir per l'altre: el Senyor, que els havia estimat primer. Allò de sant Agustí: no em cercaries, si no m'haguessis trobat. També és del Senyor la iniciativa en tot moviment de reconversió. El que ara mateix ens proposa aquesta Quaresma, per exemple.

Escau aquí recordar encara una tercera invitació quaresmal, la més valuosa: som convidats a la festa dels sagraments. Especialment el de l'Eucaristia i el del perdó. D'aquest ha dit recentment el Papa als bisbes de Suïssa: «La fe hi esdevé quelcom plenament personal; ja no s'oculta en la col·lectivitat.»

Abans que es fes palesa la desafecció de molts catòlics a la missa dominical i al sagrament de la reconciliació... Abans que es produís, en els últims deu anys, una notable disminució dels adolescents que demanen la confirmació... Abans de la incipient davallada del nombre de primeres comunions... Abans, dic, d'aquests fets més notoris, ja se'ns havia introduït en la pràctica pastoral una deficient valoració del paper dels sagraments i de la iniciativa de Déu en la vida cristiana. L'exageració de la importància de l'esforç personal, la prioritització de l'opció lliure i del consegüent compromís voluntarista, una atenció descompensada a la subjectivitat... són factors a revisar, amb vista a una restitució de la vida sacramental al lloc que li pertoca.

Si la Quaresma no ens fa créixer per dins, en sortirem decebuts i correrem el risc de decebre molts que, ni que no ho sembli, enyoren Déu.

Entre els contemporanis de Jesús, n'hi havia que deien d'ell amb autosuficiència: «Al capdavant, no és de Natzaret? No en coneixem la família?» I se'n tornaven de buit. Altres, en canvi, feien de la seva proximitat un motiu de confiança: el seguien, li pregaven. Ell se'ls acostava, els escoltava, els tocava... Aquests darrers en rebien salvació... Avui, semblantment, molts menystenen els sagraments a través dels quals el Senyor continua obrant en nosaltres. Pretextos no els en falten... però tampoc ells no en reben salvació.

Ara mateix

Rauxa

El llegat de l'«abbé» Pierre

L'abbé Pierre ens ha llegat el seu darrer llibre *Déu meu, per què?* (Viena Edicions) a manera de breu testament espiritual. Hi tracta temes molt diversos però tots vinculats directament amb la fe cristiana i el sentit de la vida: el pecat, l'amor, el mal, l'Eucaristia, la llibertat o Jesús com a Salvador de la humanitat. No esquiva tampoc qüestions actuals i punyents com ara el matrimoni de persones homosexuals, l'ordenació de dones o el fonamentalisme religiós.

El que més crida l'atenció del llibre és que l'abbé Pierre és capaç de parlar d'aquestes realitats tan delicades i complexes dient amb franquesa el que pensa, però al mateix temps sense ofendre mai ningú. Desactiva així tota la crispació que s'acostuma a generar al voltant d'aquests temes, i com que a més té el do d'argumentar d'una manera lògica i assenyada la seva opinió, no cau mai en el simplisme o els tòpics. Un altre aspecte que crida molt l'atenció és la capacitat que té de tocar tots aquests assumptes sense ni una engruna de ressentiment o de por, sinó amb naturalitat, fet que l'allunya de la manera com s'acostumen a enfocar aquests debats. Però, finalment, el més important no és tant estar d'acord amb les opinions expressades per l'abbé Pierre, com veure que tot allò que diu és coherent de cap a peus i que està inspirat per l'amor a Déu i als altres.

Eduard Brufau